

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

**БЮДЖЕТ ЗА 2017 Г.
И АКТУАЛИЗИРАНА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА
2018 И 2019 Г.
В ПРОГРАМЕН ФОРМАТ
НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО**

Съдържание:

I. МИСИЯ НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ	3
II. ПРИОРИТЕТИ В ПОЛИТИКАТА НА МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО ЗА ПЕРИОДА 2017-2019 Г.	3
III. ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ И КАПАЦИТЕТ	5
IV. ПОЛИТИКИ НА МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО	7
1. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ПРОМОЦИЯТА, ПРЕВЕНЦИЯТА И КОНТРОЛА НА ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕ”	7
2. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ДИАГНОСТИКАТА И ЛЕЧЕНИЕТО”	11
3. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ЛЕКАРСТВЕНИТЕ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ”	18
V. ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТНАТА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2017-2019 Г.....	20
VI. ПРОЕКТОБЮДЖЕТ ЗА 2017 Г. И АКТУАЛИЗИРАНА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА 2018 И 2019 Г. ПО БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ.....	25
БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА -1600.01.01 - “ДЪРЖАВЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ”	25
БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА - 1600.01.02 - “ПРОМОЦИЯ И ПРЕВЕНЦИЯ НА НЕЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”	40
БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА – 1600.01.03 - “ПРОФИЛАКТИКА И НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”	51
БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА – 1600.01.04 - “НАМАЛЯВАНЕ ТЪРСЕНЕТО НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА”	66
БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА - 1600.02.01 - “КОНТРОЛ НА МЕДИЦИНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ, ЗДРАВНА ИНФОРМАЦИЯ И ЕЛЕКТРОННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”	70
БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА - 1600.02.02 - „ОСИГУРЯВАНЕ НА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ НА СПЕЦИФИЧНИ ГРУПИ ОТ НАСЕЛЕНИЕТО”	82
БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА – 1600.02.03 - „СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ”	91
БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА -1600.02.04 - „ПСИХИАТРИЧНА ПОМОЩ”	99
БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1600.02.05 “ОСИГУРЯВАНЕ НА КРЪВ И КРЪВНИ ПРОДУКТИ”	105
БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА - 1600.02.06 -“МЕДИКО-СОЦИАЛНИ ГРИЖИ ЗА ДЕЦА В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ, МАЙЧИНО И ДЕТСКО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”	110
БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1600.03.01 “ДОСТЪПНИ И КАЧЕСТВЕНИ ЛЕКАРСТВЕНИ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИ ИЗДЕЛИЯ”	118
БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА -1600.04.00 “АДМИНИСТРАЦИЯ”	121

Здравеопазването е публична система от финансово-икономически, политически и научно-приложни управленски знания, които гарантират здравната сигурност на гражданите.

I. МИСИЯ НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

В изпълнение на чл. 52 от Конституцията на Република България, приетите и обнародвани закони в здравната система, както и в разписаната коалиционна политика на правителството Министерство на здравеопазването провежда политика насочена към справедлива, устойчива, прозрачна и осигуряваща високо качество здравна система.

Министерството на здравеопазването провежда и изпълнява основните направления на политиката на правителството за стабилно развитие на Република България в областта на здравеопазването, както следва:

- Подобряване качеството на диагностично-терапевтичните, профилактични и промоционални дейности на системата както и достъпа на гражданите до здравната система.;

Въвеждане на високотехнологични, научно-обосновани и иновативни технологии в здравната система, които повишават и гарантират качеството на живота на гражданите.;

- Формиране на модел на болнично здравеопазване, който се характеризира със предвидимост и оптимизация на публичния финансов ресурс, за осигуряване качество и достъпност на лечението и мотивация на работещите в здравната система;
- Въвеждане на национална здравна карта;
- Пакет от мерки за повишаване събираемостта на здравните вноски;
- Запазване и развитие на кадровия потенциал на здравната система;
- Ефективно лекарствено лечение и качество на живот на българските граждани;

II. ПРИОРИТЕТИ В ПОЛИТИКАТА НА МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО ЗА ПЕРИОДА 2017-2019 Г.

- Преструктуриране на спешната помощ чрез инвестиции в ресурсното, техническото, логистичното и кадровото развитие

Правителство на Република България прие с РМС № 789/28.11.2014 г. „Концепция за развитие на системата за спешна медицинска помощ в Република България 2014 г.-2020 г.“. Концепцията е с ясна визия, приоритети и план за действие и съдържа конкретни мерки за устойчиво развитие на съвременна система за спешна помощ. Тя се базира на въвеждането на интегриран модел за

обслужване на спешни пациенти в равнопоставени структури за извън болнична и болнична помощ. Ето защо е необходимо укрепване на сега съществуващите центрове за спешна медицинска помощ и функционално обособяване на специализирани спешни структури към определени болници, което гарантира непрекъснатост и високо качество на спешната медицинска помощ.

В изпълнение на заложените цели в Концепцията за развитие на системата за спешна медицинска помощ е предвидено поетапно увеличение на възнагражденията на персонала в ЦСМП до 100% до края на 2020 г. От 01.01.2015 г. възнагражденията на работещите бяха увеличени с 20%, като бе осигурена стартова основна заплата на начинаещ лекар в системата на спешната помощ в размер на 1000 лв. Правителството осигури допълнително 16 млн. лв. от държавния бюджет. От 01.01.2016 г. възнагражденията на работещите в ЦСМП са увеличени с 10% в размер на 12 млн. лв. В резултат на тази мярка в момента се наблюдава значително увеличение на новоназначените кадри в ЦСМП и начално стабилизиране на системата на спешната помощ.

➤ Детско и майчино здравеопазване

През последните 25 години са налице негативни тенденции при всички демографски процеси в България. Ние продължаваме да сме на едно от първите места по детска смъртност в ЕС.

Детското и майчино здраве зависи от достъпността, качеството и обхвата на медицинските грижи, получени преди, по време и след раждането. Анализите на експертите показват, че българската здравната система не е реализирала всички свои възможности за подобряване на грижите за репродуктивно, майчино и детско здраве. Проблемите са свързани със затруднения в достъпа, липса на капацитет, професионална компетентност и недостатъчна координация, които водят до сериозни пропуски при медицинското обслужване.

Майчината смъртност на 100 000 живородени от 19,07 през 2001 г. намалява до 12 през 2013 година. Този показател за ЕС е 5.05‰. Детската смъртност е намаляла повече от два пъти – от 14,8 през 1990 г. на 7,3 през 2013 г., на 1000 живородени деца. Въпреки това продължава да бъде висока в сравнение със страните от ЕС - 4 на 1000 деца.

Ето защо въвеждаме интегриран подход на медицинските грижи за бременни, майки и бебетата. Необходим е допълнителен финансов ресурс в изпълнение на приетата от Министерски съвет „Национална програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2014 – 2020 година“. През 2015 г. Министерство на здравеопазването стартира за първи път финансирането на редица здравно-консултативни услуги за бременни и деца.

➤ Въвеждане на информационно-комуникационни технологии, които предоставят информираност, проследяемост, справедливост, равнопоставеност и обективен контрол на процесите в здравната система

Министерство на здравеопазването подготви и прие Стратегия за електронно здравеопазване и разписа Пътна карта, в която са посочени дейностите и необходимия финансов ресурс.

В изпълнението на политиката на Правителството Министерство на здравеопазването ще реализира следните дейности:

- Въвеждане на единни за цялата страна здравно-информационни стандарти и диагностико-терапевтични алгоритми, за да се подобри качеството на лечение на българските граждани.
- Въвеждане на Електронен здравен запис за всички български граждани, за да се подобри значително ефективността при изразходване на публичните финансови средства.
- Въвеждане на на Национална здравна информационна система, за да се гарантира централизирано събиране на достоверна здравна информация в реално време. Това ще позволи обективно отчитане на извършените дейности и планиране на бъдещи разходи.
- Въвеждането на комплексно административно обслужване в здравната система ще подобри качеството на медицинските административни услуги и ще повиши удовлетвореността на българските граждани.
- Въвеждане на електронна идентификация за всички извършвани в здравната система дейности, което от своя страна ще гарантира намаляване на корупционните практики в здравната система.
- Въвеждане на високотехнологични практики в областта на теле-медицината ще намали в максимална степен недостигът от медицински специалисти и ще подобри достъпа на гражданите до здравната системата, независимо от местоживеенето им.

III. ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ И КАПАЦИТЕТ

Министерството на здравеопазването осъществява дейността си в динамична среда, поради което е необходимо непрекъснато развитие на капацитет, даващ възможност за гъвкавост и адекватна реакция на възникващите в естеството на работа промени. Предизвикателствата, пред които е изправено министерството, обуславят и необходимостта от постоянното инвестиране в човешките ресурси в здравната система.

Общата численост на персонала в системата на министерство на здравеопазването през 2016 г. е 14 165 щатни бройки.

Съгласно Устройствения правилник на Министерството на здравеопазването общата численост на персонала в организационните структури и административни звена в централната администрация е 279 щатни бройки.

Числеността на персонала през 2016 г. в 103 второстепенните разпоредители с бюджет е 13 886 щатни бройки е както следва:

- 27 Центрове по спешна медицинска помощ (ЦСМП) - 7 113 щ. бр.;
- 28 Регионални здравни инспекции (РЗИ) - 2 488 щ. бр.;
- Националният център по радиобиология и радиационна защита (НЦРРЗ) - 102 щ. бр.;
- Национален център по обществено здраве и анализи (НЦОЗА) - 189 щ. бр.;
- Национален център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ) - 203 щ. бр.;
- Национален център по наркомании (НЦН) - 20 щ. бр.;
- 19 Домове за медико-социални грижи за деца (ДМСГД) – 1 396 щ. бр.;
- 12 държавни психиатрични болници (ДПБ) – 1 435 щ. бр.;
- 5 центъра по трансфузионна хематология (ЦТХ) – 511 щ. бр.;
- Изпълнителна агенция по лекарствата (ИАЛ) – 194 щ. бр.;
- Изпълнителна агенция по трансплантация (ИАТ) – 30 щ. бр.;
- Национална експертна лекарска комисия (НЕЛК) – 68 щ. бр.;
- Център „Фонд за лечение на деца“ (ЦФЛД) – 10 щ. бр.;
- Център за асистирана репродукция (ЦАР) – 5 щ. бр.;
- Изпълнителна агенция „Медицински одит“ (ИАМО) – 78 щ. бр.;
- Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти (НСЦРЛП) – 39 щ. бр.
- Национален център за обучение и квалификация в системата за спешна помощ – 5 щ. бр.;

Персоналът изпълнява функции, пряко свързани с изпълнение на политиките в компетентността и отговорността на министъра на здравеопазването.

Целите на министерството в развитието на човешките ресурси в здравната системата са насочени към:

- Промяна в системата за придобиване на специалност за новодошлите лекари;
- Подкрепа за развитието на системата за продължаващо обучение в системата на здравеопазване ;
- Въвеждане на система за допълнителна квалификация на лекари придобили една основна специалност на държавна регулация и контрол на високоспециализираните дейности в медицината

- Ефективно използване на финансовите средства на ЕС за обучение и квалификация на работещите в системата на здравеопазването

Министерството на здравеопазването ще продължи да планира своите дейности и ангажименти, съобразно изпълнението на резултатите и ключовите за системата на здравеопазването фактори за успех.

IV. ПОЛИТИКИ НА МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

1. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ПРОМОЦИЯТА, ПРЕВЕНЦИЯТА И КОНТРОЛА НА ОБЩЕСТВЕННОТО ЗДРАВЕ”

Визия за развитието на политиката

Гарантиране качествено и ефективно посрещане на здравните потребности на гражданите, чрез реализиране промоция на здраве, интегрирана профилактика на незаразните болести, надзор на заразните болести и ефективен държавен здравен контрол.

Стратегическа и оперативни цели

Стратегическа цел – Осигуряване на ефективен здравен контрол и ограничаване на заболяемостта от незаразни и заразни болести.

Оперативна цел: Повишаване ефективността на държавния здравен контрол и достигане високо ниво на съответствие с националните и европейските изисквания на обектите с обществено предназначение, продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на човека и факторите на жизнената среда.

Оперативна цел: Подобряване здравето на населението и повишаване качеството на живот чрез намаляване на преждевременната смъртност, заболяемостта и последствията за здравето от основните хронични незаразни болести, свързани с рисковите фактори – тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословен модел на хранене и ниска физическа активност.

Оперативна цел: Ограничаване на заболяемостта и смъртността от инфекциозни заболявания чрез усъвършенстване и подобряване ефективността на епидемиологичния надзор, профилактиката и контрола на заразните болести.

Оперативна цел: Предотвратяване възникването на заболявания, свързани с употребата на наркотични вещества.

В областта на опазването на общественото здраве, освен контролът по спазване на нормативно определените здравни изисквания се изпълняват и редица национални програми, в

областта на първичната профилактика. Те са ориентирани към ограничаване заболяемостта и смъртността от най-честите социално-значими заразни и незаразни заболявания, като засягат различни възрастови и социално-уязвими групи и повишаване информираността на населението за здравословен начин на живот.

Първичната профилактика следва да е задължителен елемент за всички нива в здравната система и обществения сектор, с оглед провеждане на национална политика за промоция на здравето и профилактика на болестите.

Полза/ефект за обществото

Периодът 2017-2019 г. е от особена важност за реализацията на целите на Министерство на здравеопазването по отношение повишаване ефективността на държавния здравен контрол, подобряване здравето на населението и повишаване качеството на живот и ограничаване на заболяемостта от незаразни и заразни болести, като следва да се предприемат мерки и да се реализират редица дейности в областта на общественото здраве:

- ✓ Усъвършенстване на подзаконовата нормативна уредба по Закона за здравето по отношение здравните изисквания към обектите с обществено предназначение и дейностите със значение със здравето на човека;
- ✓ Усъвършенстване на системите за мониторинг на жизнената среда;
- ✓ Подобряване качеството на извършваната контролна дейност от Регионалните здравни инспекции;
- ✓ Повишаване капацитета на лабораторната дейност на Регионалните здравни инспекции;
- ✓ Контрол за разпространението на пазара на продукти и стоки със значение за здравето на човека, които не отговарят на нормативните изисквания;
- ✓ Поддържане на висок имунизационен обхват и организиране на бърз отговор при възникване на епидемични ситуации;
- ✓ Повишаване готовността на страната за посрещане на грипна пандемия, взривове и епидемии от други заразни болести;
- ✓ Опазване на страната от внос и разпространение на инфекции с висок епидемичен риск чрез създаване и поддържане на механизми за своевременна и адекватна реакция при здравни заплахи от биологично естество, в т. ч. биотероризъм;

- ✓ Организиране на защитата на населението от инциденти с химични и радиоактивни материали от случаен, естествен и умишлен характер.
- ✓ Повишаване информираността на населението за влиянието на рисковите фактори върху здравето – тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословен модел на хранене и ниска физическа активност;
- ✓ Осигуряване на равен достъп на уязвими групи (включително роми) до услуги и дейности, свързани с промоция на здравето, намаляване на факторите на риска и превенция на хроничните незаразни болести;
- ✓ Подобряване на оралното здраве на децата и намаляване на интензитета на зъбния кариес;
- ✓ Непрекъснато усъвършенстване и хармонизиране на нормативната уредба в системата на здравеопазването в съответствие с научните достижения и правото на Европейския съюз;
- ✓ Ограничаване въвличането на нови хора в злоупотребата с наркотичните вещества;
- ✓ Подобряване достъпа на зависими от наркотични вещества до програми за лечение и психосоциална рехабилитация;
- ✓ Осигуряване на универсален достъп до услуги по превенция и лечение на ХИВ/СПИН, сексуално предавани инфекции и туберкулоза с фокус сред уязвимите групи и предоставяне на превантивни услуги при работа на терен.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката.

В СТРАНАТА:

Министерство на околната среда и водите

Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

Министерство на икономиката

Министерство на енергетиката

Министерство на туризма

Министерство на земеделието и храните

Министерство на вътрешните работи

Министерство на образованието и науката

Министерство на труда и социалната политика

Министерство на физическото възпитание и спорта

Министерство на финансите

Структури на централните ведомства на национално и регионално ниво

Областни и общински администрации

С МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ:

Световна здравна организация

Европейски център за контрол на заболяванията (ECDC)

Европейски съюз

Съвета на Европа

NCCLS - Международен комитет по стандартизация на клинични лаборатории

Глобален фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
<i>Ползи/ефекти:</i>		Целева стойност		
Показатели за изпълнение	Мерна единица	<i>Проектбюджет</i> 2017 г.	<i>Прогноза</i> 2018 г.	<i>Прогноза</i> 2019 г.
1. Ефективност на извършвания здравен контрол върху обектите с обществено предназначение, продуктите и стоките, имащи значение за здравето на населението	Качествен показател			
2. Постепенно намаляване заболяемостта и смъртността от най-често срещаните незаразни заболявания	Качествен показател			
3. Ограничаване разпространението на рисковите за здравето фактори на жизнената среда и такива, свързани с поведението	Качествен показател			
4. Поддържане на ефективен епидемиологичен надзор, профилактика и контрол на заразните болести	Качествен показател			
5. Осигуряване на висок имунизационен обхват при плановите имунизации, съгласно националния Имунизационен календар	Процент	92	92	92
6. Изпълнение на задачите, произтичащи от национални и регионални програми по профилактиката, контрола и надзора на заразните болести	Качествен показател			

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията е налична в специализираните дирекции в Министерство на здравеопазването, Регионалните здравни инспекции, Националните центрове по проблемите на общественото здраве и мониторинговите системи на ЕС и СЗО.

Целевите стойности на показателите за изпълнение на политиката са формирани на базата на планирани показатели от специализираните дирекции в Министерство на здравеопазването, Регионалните здравни инспекции и Националните центрове по проблемите на общественото здраве.

2. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ДИАГНОСТИКАТА И ЛЕЧЕНИЕТО”

Визия за развитието на политика

Политиката е насочена към подобряване на здравето благополучие и качеството на живот на българските граждани и намаляване на здравните неравенства чрез подкрепа за специфични дейности в областта на диагностиката и лечение на заболяванията и организацията на медицинската помощ извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

Проектобюджета за 2017 г. и актуализираната бюджетна прогноза за 2018 и 2019 г. са разработени в съответствие с Националната програма за развитие България 2020, управленската програма на правителството и с мерките от Националната програма за реформи в изпълнение на Стратегия „Европа 2020” за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Тя подкрепя целите на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен и устойчив растеж, основани на схващането, че целенасочените инвестиции в здравеопазването водят до повишаване на производителността и иновациите, до създаване на нови умения, помагат за намаляване на неравнопоставеността и допринасят за повишаване на устойчивостта на здравните системи.

За утвърждаването на възприемането на здравето като основен ресурс и обект на инвестиции и преодоляването на здравните неравенства в контекста на постигането на икономически растеж, ключова роля имат действията, които се предприемат на национално ниво и най-вече мерките, които се предприемат в изпълнение на специфичните препоръки на Съвета на ЕС към държавите-членки.

Политиките по проектобюджета за 2017 г. и актуализираната бюджетна прогноза за 2018 и 2019 г. съдържат действия, програми и мерки, които подпомагат изпълнението на специфичната препоръка на ЕК към България да подобри ефективността на разходите на системата на здравеопазването, по-специално чрез преразглеждане на ценообразуването на здравните грижи и укрепване на извънболничната помощ и първичната медицинска помощ.

Настоящата политика е пряко насочена към реализацията на Национална здравна стратегия 2014-2020 г. и приетите от Министерски съвет Концепция за развитие на системата за спешна медицинска помощ и Концепция „Цели за здраве 2020“.

Визията, целите и дейностите на политиката са дефинирани на базата на анализ на здравно-демографското състояние и състоянието на системата на здравеопазване, които показват че през

последните десетилетия българската здравна система изостава спрямо здравните системи на страните от ЕС по отношение на ключовите фактори за устойчиво развитие.

Основните предизвикателства са свързани с прогресивно влошаващите се показатели за здравно-демографското състояние на населението, нарастването на здравните неравенства и невъзможността на националната здравна система да отговори по адекватен начин на потребностите от достъпни и качествени здравни услуги. Пренебрегването на тези проблеми и забавянето на адекватните действия на държавата за тяхното решаване има изключително неблагоприятно въздействие върху развитието на системата на здравеопазването, рес-пективно върху здравето на гражданите в дългосрочен план.

Днешното здравно и демографско състояние на българското население е резултат от продължително действие на множество фактори и влияния. Една част от тях са свързани с общи тенденции в демографското развитие на европейските страни, други – със специфичните особености на историческото, социално-икономическото и културно развитие на България.

Влияние върху демографското развитие на населението оказват общите за развитите страни демографски процеси – намалена раждаемост, по-малко бракове, засилена урбанизация, както и специфичните за развиващи се страни и страни в преход, по-високи нива на смъртност и интензивна външна миграция. В резултат на тези процеси България изпадна в сериозна демографска криза. Едновременно с това е налице недостатъчно и неустойчиво подобрене или влошаване на част от показателите за здравното състояние на гражданите.

Анализът на данните за основните здравно-демографски показатели в ежегодните доклади за здравето на гражданите ясно показва, че в момента България, в сравнение със страните от Европейския съюз, е изправена пред много по-сериозни предизвикателства, свързани с:

- Влошаване на демографската структура и застаряване на населението;
- Неблагоприятно съотношение между раждания и аборти;
- Високо ниво на майчина и детска смъртност;
- Високо ниво на обща смъртност;
- Високо ниво на преждевременна смъртност;
- Ниска продължителност на живота в години и в години в добро здраве;
- Нарастваща заболяемост от хронични незаразни болести, свързани с начина на живот;
- Високо ниво на психичните разстройства;
- Висок относителен дял на лицата със степен на увреждане и трайна неработоспособност

Незадоволителните резултати от провежданите до момента политики за справянето с тези

предизвикателства, на фона на влошаващото се демографско състояние и наличието на значителни социални рискове за големи групи от населението, обуславя необходимостта от цялостна промяна в подходите за осигуряване на здраве и благополучие на българските граждани. Този въпрос придобива особена чувствителност в контекста на протичащата глобална финансова и икономическа криза и нейните проявления – съкращения на работни места и увеличение на безработицата, влошаване на качеството на живот и труд и др. Всичко това показва, че е необходимо прилагането на комплексен и интегриран подход, особено за уязвимите групи от българското население, който да способства за трайно преодоляване на неблагоприятните тенденции за здравето.

При реализацията му следва да се има предвид, че доброто здраве, вече не може да се разглежда като резултат от дейността само на системата на здравеопазване и политиките на една единствена отговорна институция – Министерство на здравеопазването. Устойчивите и еднакво достъпни подобрения на здравето са продукт от успешната политика на цялата държава, както и на координираните действия на обществото.

Настоящата политика е елемент от този интегриран подход, като чрез нея Министерство на здравеопазването реализира своите отговорности по отношение на осигуряването на специфични медицински дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване. Тя има синергичен ефект по отношение на другите здравни и социални политики за подобряването на здравето на населението чрез осигуряване на достъпни и качествени медицински услуги.

Дейностите, финансирани чрез програмите на настоящата политика допълват и надграждат дейностите, финансирани от Националната здравноосигурителна каса в областта на диагностиката и лечението на заболяванията.

Стратегическа и оперативни цели

Стратегическата цел на политиката е осигуряване на достъпни и качествени медицински услуги извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

Оперативните цели на политиката за периода 2017-2019 г. са:

1. Осигуряване на информация за ефективно стратегическо и оперативно управление на здравната система
2. Осигуряване на ефективен контрол на качеството и безопасността на медицинското обслужване
3. Осигуряване на своевременна и качествена диагностика и лечение на специфични групи от населението
4. Изграждане на интегрирана система за спешна медицинска помощ
5. Подобряване на психиатричната помощ

6. Осигуряване на специфични медицински услуги за деца и семейства
7. Осигуряване на кръв и кръвни продукти при гарантирано качество и безопасност

Заложените цели на политиката са съобразени и синхронизирани с изпълнението на целите и приоритетите на националните стратегически и програмни документи, действащи през 2015 г.:

➤ **Програмата на Правителството за стабилно развитие на Република България 2014-2018г.**

В сектор Здравеопазване на Програмата на Правителството за стабилно развитие на Република България 2014-2018г са включени приоритети и мерки, които имат пряко отношение към провежданата политика:

Приоритет 10.1. Подобряване на качеството и достъпа до здравеопазване

Приоритет 10.2. Приоритетно реструктуриране на спешната помощ чрез инвестиции в ресурсното, техническо, логистично и кадрово развитие

Приоритет 10.3. Формиране на модел на болнично здравеопазване, който се характеризира с предвидимост на финансовия ресурс за осигуряване качество и достъпност на лечението, и мотивация на работещите в сферата на здравеопазването. Въвеждане на национална здравна карта със задължителен характер

Приоритет 10.4. Реструктуриране на НЗОК и превръщането ѝ в активен финансиращ и контролен орган от името на осигурените граждани – инструмент за провеждане на политика за осигуряване на достъпно и качествено здравеопазване

Приоритет 10.5. Пакет от мерки за повишаване събираемостта на здравните вноски

Приоритет 10.6. Запазване и развитие на кадровия потенциал на здравната система чрез нов механизъм на заплащане на работещите.

➤ **Националната програма за развитие България 2020**

В *Приоритет 1 „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството на образованието и обучението и качествените характеристики на работната сила”, Подприоритет 1.4 „Повишаване качеството и ефективността на здравните услуги обхваща оптимизиране на разходите за здравеопазване, рационализация на инвестициите и промоцията на здравословен начин на живот”* се предвижда:

- стабилизиране на здравноосигурителния модел и повишаване финансовата самостоятелност на здравния сектор,
- промяна в начина на финансиране на лечебните заведения,
- развитие на електронното здравеопазване и телемедицинските услуги,
- оптимизиране структурите на експертните лекарски комисии,

- подобряване качествени характеристики на човешките ресурси в здравеопазването и особено в спешната помощ.

➤ **Национална програма за реформи**

Здравеопазването е включено като подприоритет в Приоритет 1, чиято основна цел е да допринесе за постигане на приобщаващ растеж за периода 2014-2020 г.,

Включените в подприоритет Здравеопазване мерки са съобразени със **Специфичната препоръка на Съвета на Европа от 8 юли 2014 година България** „да осигури ефективно спрямо разходите предоставяне на здравно обслужване, включително чрез подобряване на ценообразуването за услугите в областта на здравеопазването при обвързване на финансирането на болниците с резултатите, ускоряване на оптимизирането на болничната мрежа и развиване на възможностите за извънболнично лечение“:

Подраздел „*Ефективен достъп до здравеопазване*” включва мерки за контрол в ценообразуването на лекарствата; оптимизиране на спешната помощ; обновяване и оборудване на регионална здравна инфраструктура; подкрепа за държавни и общински лечебни заведения в по-малки и отдалечени населени места; регулиране разходването на обществен ресурс в зависимост от потребностите на населението от медицински услуги;

Подраздел „*Обвързване на финансирането на болниците с постигнатите резултати*” включва мерки за стратегическо планиране във финансирането на болнични дейности; засилване на контрола върху болничната помощ; контрол върху лекарската практика;

Подраздел „*Развитие на извънболничното лечение*” включва преразглеждане на медицинските стандарти за болнична и извънболнична помощ.

При реализация на политиката е съобразена специфичната препоръка на ЕК към България за 2015 г., „Да подобри ефективността на разходите на системата на здравеопазването, по-специално чрез преразглеждане на ценообразуването на здравните грижи и укрепване на извънболничната помощ и първичната медицинска помощ“.

➤ **Национална здравна стратегия 2020 г.**

Целите на политиката са пряко свързана с реализация на:

Приоритет 1. Създаване на условия за здраве за всички през целия живот

Политика 1.1. Здраве за майките и бебетата (от 0 до 1 година)

Политика 1.2. Здраве за децата и юношите (от 1 до 19 години)

Политика 1.3. Здраве за хората в работоспособна възраст (от 20 до 65 години)

Политика 1.4. Здраве за възрастните хора (над 65 години)

Политика 1.5. Опазване и подобряване на психичното здраве

Политика 1.6. Възможно най-добро здраве за хората с увреждания

Политика 1.7. Здраве за уязвимите групи

Приоритет 2. Развитие и управление на справедлива, устойчива и ефективна здравна система, ориентирана към качество и резултати

Политика 2.1. Ефективно стратегическо и оперативно управление на здравната система

Политика 2.2. Финансова устойчивост на системата на здравеопазването

Политика 2.4. Интегрирана система за спешна медицинска помощ

Политика 2.6. Оптимизирана болнична помощ

Политика 2.7. Електронно здравеопазване

Политика 2.9. Осигуряване на качество и безопасност на медицинското обслужване

Политиката се основава на ценностите, залегнали в Конституцията на СЗО и общите приети ценности и принципи за ръководство на европейските здравни системи на страните от Европейския съюз.

Признавайки правото на всеки български гражданин за достъп до най-високия стандарт здраве, тя е израз на политическата воля за въвеждане на всеобхватността, солидарността и равния достъп до качествени здравни услуги като основни ценности в организирането и финансирането на здравната си система:

- ✓ Всеобхватност – осигуряване на достъп до здраве на всички граждани;
- ✓ Солидарност – осигуряване на разходи за здраве, съответни на възможността да бъдат платени и ползване на услугите от всички които имат нужда от тях;
- ✓ Равенство – равен достъп до грижи в съответствие с нуждите, независимо от етническа принадлежност, пол, възраст, социално положение или платежоспособност
- ✓ Достъп до качествени грижи – осигуряване на най-високо качество на грижите, пациентноориентирано и съответно на индивидуалните нужди, основано на етиката и доказателствата.

Полза/ефект за обществото

Стратегическата и оперативните цели на политиката в областта на диагностиката и лечението са свързани с реализацията на националните здравни цели до 2020 г., приети с Концепция „Цели за здраве 2020“ и актуализираната Националната здравна стратегия 2014-2020 г., а именно до 2020 г.:

1. снижаване на смъртността при децата от 0-1 годишна възраст - до 6.8 на 1000 живородени деца;
2. снижаване на смъртността при децата от 1-9 годишна възраст - до 0.24 на 1000;
3. снижаване на смъртността до 0.28 на 1000 при подрастващите и младите хора от 10-19 годишна възраст;

4. повишаване на работоспособността и снижаване на смъртността при лицата в икономически активните групи от 20-65 годишна възраст до 4.19 на 1000;

5. увеличаване на средната продължителност на предстоящия живот на хората след навършване на 65 годишна възраст до 16,4 години;

Посочените национални здравни цели са пряко свързани с установените проблеми и негативни тенденции по отношение на здравето на българските граждани и дават възможност за обективна оценка на полезността/ефективността на интегрираните политики за тяхното изпълнение.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

Прилагането на интегриран подход между отделните политики – здравна, социална и икономическа политика е в основата на постигането на заложените цели в политиката в областта на диагностиката и лечението. Реализацията на политиката е в пряка зависимост от провежданата икономическа, финансова и данъчна политика. Осигуряването на специфични медицински услуги за деца и семейства и подобряването на психиатричната помощ е свързано с провежданите политики за деинституционализация и развитие на дългосрочни грижи от Министерство на труда и социалната политика. Развитието на системата за спешна помощ е пряко свързано с реализацията на инфраструктурен проект за модернизация на системата за спешна помощ по ОП „Региони в растеж“ на Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Изпълнението на дейностите по осигуряване на диагностика и лечение се осъществява от голям брой лечебни заведения в страната по силата на функционални задължения или договори за финансиране на определени дейности, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
Ползи/ефекти:		Целеви стойности		
Показатели за полза/ефект	Мерна единица	Проектобюджет 2017г.	Прогноза 2018г.	Прогноза 2019г.
снижаване на смъртността при децата от 0-1 годишна възраст - до 6.8 на 1000 живородени деца;	На 1000	7,1	7	6,9
снижаване на смъртността при децата от 1-9 годишна възраст - до 0.24 на 1000;	На 1000	0,28	0,27	0,25
снижаване на смъртността до 0.28 на 1000 при подрастващите и младите хора от 10-19 годишна възраст;	На 1000	0,36	0,33	0,30
снижаване на смъртността при лицата в икономически активните групи от 20-65 годишна	На 1000	4,7	4,5	4,3

възраст до 4.19 на 1000;				
увеличаване на средната продължителност на предстоящия живот на хората след навършване на 65 годишна възраст до 16,4 години;	години	16,1	16,2	16,3

- Съществува определена зависимост между демографските и здравни характеристики на населението от една страна, и икономическото и социалното развитие от друга.
- Демографските и здравни процеси са силно инерционни, което предполага натрупване напред във времето на отрицателни тенденции. Колкото по-продължителен е периодът на отрицателните явления, толкова по-бавно и трудно става излизането от него.
- За да се преустановят отрицателните тенденции в демографското и здравното състояние на населението трябва да се осигури координираност и еднопосочност на всички ресурси, които държавата и обществото могат да предоставят.

Информация за наличността и качеството на данните

Мониторингът и оценката на политиката, както и контролът върху приложението на медицинските дейности, финансирани чрез нейните програми са от съществено значение за подобряване ефективността и ефикасността на политиката. Административната статистика на МЗ, НЦОЗА и РЗИ е източник на подробна информация по определените показатели за изпълнение, която позволява да се извършва текущия мониторинг на политиката. Показателите за полза/ефект са част от официалната статистика, събирана от Националния статистически институт и Евростат и позволяват съпоставимост с показателите на другите страни от ЕС.

3. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ЛЕКАРСТВЕНИТЕ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ”

Визия за развитието на политика

Контрол и мониторинг на качеството, безопасността и ефикасността на разрешените за употреба лекарствени продукти в страната, както и текущо актуализиране на нормите и стандартите за производство, разрешаване на употреба, разпространение, предписване и отпускане на лекарства и медицински изделия.

Ефективна реимбурсна и ценова политика в областта на лекарствените продукти

Постигане на ефективно лекарствено лечение чрез създаване на възможност за генерично заместване на лекарствени продукти, водещо до намаляване на разходите на публични средства за лечение.

Стратегическа цел

Гарантиран достъп до качествено, ефективно и съвременно лечение при зачитане интересите на всички участници във фармацевтичния сектор и стойностно-ефективното разходване на публични средства за лекарствени продукти.

- Качество – качество, безопасност и ефикасност на всички лекарствени продукти;
- Достъп – достатъчна наличност и достъпност на основни лекарствени продукти;
- Рационална употреба – предписване и използване на доказани в терапевтичната практика и стойностно-ефективни лекарствени продукти от медицинските специалисти и пациентите.

Полза/ефект за обществото

Повишаване на ефективността на лекарственото лечение с цел подобряване качеството на живот на пациентите и намаляване на разходите за лечение

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката.

Лечебни заведения за първична и специализирана извънболнична помощ;

Лечебни заведения за болнична помощ в страната;

Медицинските университети в страната;

Висшите медицински училища и Медицинските колежи в страната;

Производители на лекарствени продукти и медицински изделия;

Търговски субекти – търговци на едро и дребно;

Съсловни, браншови и пациентски организации.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
Ползи/ефекти:		Целеви стойности		
Показатели за полза/ефект	Мерна единица	Проектбюджет 2017г.	Прогноза 2018г.	Прогноза 2019г.
Качествени лекарствени продукти и медицински изделия, според здравните потребности на населението				
Дефинирани отговорности в сферата на лекарствената регулация				
Удовлетвореност на населението и медицинските специалисти от функционирането и резултатите на фармацевтичната система.				

V. ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТНАТА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2017-2019 г.

Описание на приходите

ПРИХОДИ (в хил. лв.)	<i>Проектобюджет</i> 2017 г.	<i>Прогноза</i> 2018 г.	<i>Прогноза</i> 2019 г.
Общо приходи:	40 000,00	40 000,00	40 000,00
<i>Данъчни приходи</i>			
<i>Неданъчни приходи</i>	40 000.0	40 000.0	40 000.0
Приходи и доходи от собственост	7 000.0	7 000.0	7 000.0
Приходи от държавни такси	31 000.0	31 000.0	31 000.0
Глоби, санкции и наказателни лихви	2 000.0	2 000.0	2 000.0
<i>Други</i>	0.0	0.0	0.0

Приходите по бюджета на Министерство на здравеопазването се събират на основание Закона за здравето, Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (ЗЛПХМ), Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите (ЗКНВП), Закон за защита от вредното въздействие на химически вещества и смеси (ЗЗВВХВС) и др. нормативни актове.

Плановите показатели в приходната част не са променяни от 2009-2010 г. при условие, че от този период до момента има редица изменения в нормативната база, касаещи дейността на Министерство на здравеопазването.

С Постановление на МС №1/06.01.2011 г. за структурни промени в системата на здравеопазването РИОКОЗ и РЦЗ се преобразуваха в Регионални здравни инспекции. Последваха и промени в Закона за здравето и поднормативните актове, тъй като контрола на храните и хранителните обекти премина към Българската агенция по безопасност храните. С промяната на Закона за здравето, отпадна Наредба № 8 на Министерство на здравеопазването за платените услуги, извършвани от регионалните инспекции за опазване и контрол на общественото здраве /РИОКОЗ/, поискани от физически и юридически лица и влезе в сила нова Тарифа за таксите, които се събират

от органите на държавния здравен контрол, в която отпадна платения регистрационен режим /регистрация на обекти с обществено предназначение/, таксите за заверка на здравни книжки и др., с цел облекчаване на бизнеса. След преминаване дейността по контрола на храните към БАБХ рязко спаднаха както приходите от услуги и такси по разрешителен режим, така и приходите от глоби по наказателни постановления.

От влизане в сила на закона за забрана на тютюнопушенето в обществени обекти, наложените глобите по наказателни постановления не се заплащат в доброволния срок от глобените лица, обжалваните наказателни постановления се отменят масово от административния съд, а НАП събира глоби от 2006 г.

Имайки предвид гореизложеното, Министерство на здравеопазването прогнозира изпълнение на приходите за периода 2017-2019 г. в размер на 37 000 хил. лв.

Описание на разходите

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ ПРОЕКТОБЮДЖЕТ 2017 г. (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1600.00.00	Общо разходи	458 847,7	458 847,7	0,0	269 441,2	269 441,2	0,0	189 406,5	189 406,5	0,0
1600.01.00	Политика в областта на промоцията, превенцията и контрола на общественото здраве	69 145,0	69 145,0	0,0	33 727,2	33 727,2	0,0	35 417,8	35 417,8	0,0
1600.01.01	Бюджетна програма „Държавен здравен контрол“	15 181,6	15 181,6	0,0	15 076,0	15 076,0		105,6	105,6	
1600.01.02	Бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести“	8 336,9	8 336,9	0,0	6 466,5	6 466,5		1 870,4	1 870,4	
1600.01.03	Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“	44 248,2	44 248,2	0,0	11 605,7	11 605,7		32 642,5	32 642,5	
1600.01.04	Бюджетна програма „Намаляване търсенето на наркотични вещества“	1 378,3	1 378,3	0,0	579,0	579,0		799,3	799,3	
1600.02.00	Политика в областта на диагностиката и лечението	344 612,5	344 612,5	0,0	217 499,9	217 499,9	0,0	127 112,6	127 112,6	0,0

1600.02.01	Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване”	7 204,3	7 204,3	0,0	7 204,3	7 204,3		0,0	0,0	
1600.02.02	Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението”	56 550,8	56 550,8	0,0	11 354,3	11 354,3		45 196,5	45 196,5	
1600.02.03	Бюджетна програма „Безплатна медицинска помощ”	153 921,3	153 921,3	0,0	137 865,2	137 865,2		16 056,1	16 056,1	
1600.02.04	Бюджетна програма „Психиатрична помощ”	54 406,5	54 406,5	0,0	27 406,5	27 406,5		27 000,0	27 000,0	
1600.02.05	Бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти”	20 768,9	20 768,9	0,0	10 698,9	10 698,9		10 070,0	10 070,0	
1600.02.06	Бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване”	51 760,7	51 760,7	0,0	22 970,7	22 970,7		28 790,0	28 790,0	
1600.03.00	Политика в областта на лекарствените продукти и медицинските изделия	27 931,1	27 931,1	0,0	7 079,1	7 079,1	0,0	20 852,0	20 852,0	0,0
1600.03.01	Бюджетна програма „Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия”	27 931,1	27 931,1	0,0	7 079,1	7 079,1		20 852,0	20 852,0	
1600.04.00	Бюджетна програма „Администрация”	17 159,1	17 159,1	0,0	11 135,0	11 135,0		6 024,1	6 024,1	

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ ПРОГНОЗА 2018 г. (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1600.00.00	Общо разходи	459 844,1	459 844,1	0,0	270 916,0	270 916,0	0,0	188 928,1	188 928,1	0,0
1600.01.00	Политика в областта на промоцията, превенцията и контрола на общественото здраве	69 312,5	69 312,5	0,0	33 894,7	33 894,7	0,0	35 417,8	35 417,8	0,0
1600.01.01	Бюджетна програма „Държавен здравен контрол”	15 259,1	15 259,1	0,0	15 153,5	15 153,5		105,6	105,6	

1600.01.02	Бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести”	8 365,7	8 365,7	0,0	6 495,3	6 495,3		1 870,4	1 870,4	
1600.01.03	Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести”	44 306,4	44 306,4	0,0	11 663,9	11 663,9		32 642,5	32 642,5	
1600.01.04	Бюджетна програма „Намаляване търсенето на наркотични вещества”	1 381,3	1 381,3	0,0	582,0	582,0		799,3	799,3	
1600.02.00	Политика в областта на диагностиката и лечението	345 829,1	345 829,1	0,0	218 716,5	218 716,5	0,0	127 112,6	127 112,6	0,0
1600.02.01	Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване”	7 243,7	7 243,7	0,0	7 243,7	7 243,7		0,0	0,0	
1600.02.02	Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението”	56 612,5	56 612,5	0,0	11 416,0	11 416,0		45 196,5	45 196,5	
1600.02.03	Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ”	154 758,5	154 758,5	0,0	138 702,4	138 702,4		16 056,1	16 056,1	
1600.02.04	Бюджетна програма „Психиатрична помощ”	54 582,1	54 582,1	0,0	27 582,1	27 582,1		27 000,0	27 000,0	
1600.02.05	Бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти”	20 796,9	20 796,9	0,0	10 726,9	10 726,9		10 070,0	10 070,0	
1600.02.06	Бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване”	51 835,4	51 835,4	0,0	23 045,4	23 045,4		28 790,0	28 790,0	
1600.03.00	Политика в областта на лекарствените продукти и медицинските изделия	27 970,6	27 970,6	0,0	7 118,6	7 118,6	0,0	20 852,0	20 852,0	0,0
1600.03.01	Бюджетна програма „Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия”	27 970,6	27 970,6	0,0	7 118,6	7 118,6		20 852,0	20 852,0	
1600.04.00	Бюджетна програма „Администрация”	16 731,9	16 731,9	0,0	11 186,2	11 186,2		5 545,7	5 545,7	

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ	Консолидирани разходи	Ведомствени разходи	Администрирани разходи
------	--------------------------------	-----------------------	---------------------	------------------------

	ПРОГРАМИ ПРОГНОЗА 2019 г. (в хил. лв.)	Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администри- рани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1600.00.00	Общо разходи	459 844,1	459 844,1	0,0	270 925,6	270 925,6	0,0	188 918,5	188 918,5	0,0
1600.01.00	Политика в областта на промоцията, превенцията и контрола на общественото здраве	69 312,5	69 312,5	0,0	33 894,7	33 894,7	0,0	35 417,8	35 417,8	0,0
1600.01.01	Бюджетна програма „Държавен здравен контрол”	15 259,1	15 259,1	0,0	15 153,5	15 153,5		105,6	105,6	
1600.01.02	Бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести”	8 365,7	8 365,7	0,0	6 495,3	6 495,3		1 870,4	1 870,4	
1600.01.03	Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести”	44 306,4	44 306,4	0,0	11 663,9	11 663,9		32 642,5	32 642,5	
1600.01.04	Бюджетна програма „Намаляване търсенето на наркотични вещества”	1 381,3	1 381,3	0,0	582,0	582,0		799,3	799,3	
1600.02.00	Политика в областта на диагностиката и лечението	345 838,7	345 838,7	0,0	218 726,1	218 726,1	0,0	127 112,6	127 112,6	0,0
1600.02.01	Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване”	7 243,7	7 243,7	0,0	7 243,7	7 243,7		0,0	0,0	
1600.02.02	Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението”	56 612,5	56 612,5	0,0	11 416,0	11 416,0		45 196,5	45 196,5	
1600.02.03	Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ”	154 768,1	154 768,1	0,0	138 712,0	138 712,0		16 056,1	16 056,1	
1600.02.04	Бюджетна програма „Психиатрична помощ”	54 582,1	54 582,1	0,0	27 582,1	27 582,1		27 000,0	27 000,0	
1600.02.05	Бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти”	20 796,9	20 796,9	0,0	10 726,9	10 726,9		10 070,0	10 070,0	
1600.02.06	Бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване”	51 835,4	51 835,4	0,0	23 045,4	23 045,4		28 790,0	28 790,0	
1600.03.00	Политика в областта на	27 970,6	27 970,6	0,0	7 118,6	7 118,6	0,0	20 852,0	20 852,0	0,0

	лекарствените продукти и медицинските изделия									
1600.03.01	Бюджетна програма „Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия”	27 970,6	27 970,6	0,0	7 118,6	7 118,6		20 852,0	20 852,0	
1600.04.00	Бюджетна програма „Администрация”	16 722,3	16 722,3	0,0	11 186,2	11 186,2		5 536,1	5 536,1	

ОПИСАНИЕ НА ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ФИНАНСИРАНЕ

Източници на финансиране на консолидираните разходи (хил. лв.)	Проектобюджет 2017 г.	Прогноза 2018 г.	Прогноза 2019 г.
Общо разходи:	458 847,7	459 844,1	459 844,1
Общо разчетено финансиране:	458 847,7	459 844,1	459 844,1
<i>По бюджета на ПРБ</i>	458 847,7	459 844,1	459 844,1
<i>По други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:</i>			
• Централния бюджет			
• Държавни инвестиционни заеми			
• Сметки за средства от ЕС			
• Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор			
• Други програми и други донори по бюджета на ПРБ			
• Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма			
• Други			

VI. ПРОЕКТОБЮДЖЕТ ЗА 2017 Г. И АКТУАЛИЗИРАНА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА 2018 И 2019 Г. ПО БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ

1600.01.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ДЪРЖАВЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ”

Цели на бюджетната програма:

С цел защита на здравето на гражданите на територията на Република България се извършва държавен здравен контрол.

Стратегическата цел на настоящата програма е осигуряване на безопасна жизнена среда и предприемане на навременни и адекватни мерки за отстраняване на възникналите рискове за здравето на хората.

Целите на програмата са:

- Опазване здравето на гражданите чрез усъвършенстване на системите за мониторинг на факторите на жизнената среда (шум, йонизиращи и нейонизиращи лъчения, питейни води, води за къпане, минерални води и др.).
- Извършване на периодичен анализ и оценка на данните за състоянието на жизнената среда и здравния статус на населението, разработване и провеждане на мерки за ограничаване, намаляване и ликвидиране на негативните ефекти от въздействието на факторите на средата и предприемане на навременни мерки за защита от възникване на рискове за човешкото здраве.
- Осигуряване на безопасни продукти, стоки и фактори на жизнената среда чрез подобряване контролната дейност.
- Повишаване на капацитета за извършване на лабораторни анализи на продукти и стоки със значение за здравето на човека с цел идентифициране на рисковете за здравето и предприемането на навременни мерки.
- Осигуряването на устойчиво развитие и укрепване на капацитета на общественото здраве и достигането на високо ниво на съответствие с националните и европейските изисквания на обектите с обществено предназначение, продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на човека и факторите на жизнената среда, което да спомогне като цяло за подобряване качеството на живота и предотвратяване възникването на риск за човешкото здраве“.

Организационни структури, участващи в програмата

Органи на държавния здравен контрол, съгласно чл. 12 от Закона за здравето и Устройствения правилник на МЗ са:

Главен държавен здравен инспектор на Република България и дирекция „Държавен здравен контрол“ в Министерство на здравеопазването

Регионални здравни инспекции (РЗИ)

Национален център по радиобиология и радиационна защита (НЦРРЗ)

Отговорност за изпълнението на програмата

Опазването на здравето на гражданите е национален приоритет и се гарантира от държавата, като съгласно Закона за здравето държавната здравна политика се ръководи и осъществява от Министерския съвет.

Министърът на здравеопазването ръководи националната система за здравеопазване и осъществява контрол върху дейностите по опазване здравето на гражданите и държавен здравен контрол.

Държавната здравна политика на територията на областта се осъществява и организира от регионални здравни инспекции. Регионалните здравни инспекции осъществяват на територията на съответната област дейностите по държавен здравен контрол, мониторинг на факторите на жизнената среда и на дейностите със значение за здравето на населението, лабораторни анализи и изпитвания, разработване и изпълнение на регионални здравни програми и проекти, координация и изпълнение на национални и международни здравни програми и проекти, методическа, консултативна и експертна помощ, следдипломно практическо обучение в областта на опазване на общественото здраве, проверки по сигнали на граждани, свързани с опазването на общественото здраве, планиране и организиране на здравните дейности при бедствия и аварии на територията на съответната област.

Държавен здравен контрол за спазване на изискванията за защита на лицата от въздействието на йонизиращи лъчения се осъществява от определени от министъра на здравеопазването регионални здравни инспекции – Бургас, Варна, Враца, Пловдив и Русе и от НЦПРЗ.

За изпълнението на програмата отговарят ресорния заместник-министър на здравеопазването, главния държавен здравен инспектор на Република България, директора на дирекция „Държавен здравен контрол“, директорите на РЗИ и директора на НЦПРЗ.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1600.01.01 Бюджетна програма „Държавен здравен контрол”* (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проектобюджет 2017 г.	Прогноза 2018 г.
Разработване на политика за осъществяване на здравен контрол				
1. Изготвени нормативни актове в срок	бр.	6	4	4
2. Участия в работни групи	бр.	28	30	30
3. Разработени указателни писма	бр.	35	35	35
4. Разработени указания, инструкции, ръководства и др.	бр.	2	1	1

Осъществяване на контрол върху спазването на здравните изисквания				
1. Проведени експертни съвети по здравно-техническа експертиза към МЗ и РЗИ	бр.	1000	1000	1000
2. Участия в експертни съвети по устройство на територията (ЕСУТ) към други ведомства	бр.	2200	2100	2100
3. Участия в експертни екологични съвети (ЕЕС) към МОСВ и РИОСВ	бр.	80	90	100
4. Участия в експертни съвети към МЗХ и Областните дирекции по земеделие	бр.	250	250	250
5. Участия в приемателни комисии по ЗУТ за въвеждане в експлоатация	бр.	1500	1500	1500
6. Разгледани документации по ЗУТ за устройствени схеми и планове	бр.	9500	9500	9500
7. Разгледани инвестиционни проекти по ЗУТ	бр.	9500	9500	9500
8. Разгледани документации по ЗОЗЗ	бр.	3000	3000	3000
9. Издадени здравни заключения за устройствени схеми и плнове	бр.	2600	2600	2600
10. Издадени здравни заключения за инвестиционни проекти	бр.	2000	2000	2000
11. Издадени становища относно необходимостта от извършване на Екологична оценка (ЕО) по ЗООС	бр.	600	600	600
12. Издадени становища относно необходимостта от извършване на ОВОС по ЗООС	бр.	1400	1400	1400
13. Издадени становища относно съдържанието и обхвата на ЕО по ЗООС	бр.	180	190	200
14. Издадени становища относно съдържанието и обхвата на ОВОС по ЗООС	бр.	200	200	200
15. Издадени становища относно качеството на изготвената ЕО по ЗООС	бр.	80	90	90
16. Издадени становища относно качеството на изготвен доклад по ОВОС по ЗООС	бр.	130	130	140
17. Издадени становища за съгласуване на инвестиционен проект	бр.	3000	3000	3000
18. Издадени становища за съгласуване на устройствени схеми и планове	бр.	3000	3000	3000
19. Издадени становища в хода на процедурите по чл. 99б и чл. 114 от ЗООС	бр.	110	120	130
20. Издадени становища във връзка с извеждане от експлоатация на обекти работещи с източници на йонизиращи лъчения	бр.	5	5	5

21. Брой издадени здравни заключения във връзка с издаване на лицензия по чл. 60, ал. 2 от ЗБИЯЕ	бр.	210	210	210
22. Становище по проект за оразмеряване, изграждане и експлоатация на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди	бр.	80	90	90
Показатели за проверка на бутилирани води				
1. Извършени проверки в обекти за производство на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води	бр.	250	260	270
2. Извършени проверки на обекти за търговия с бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води	бр.	6200	6300	6400
3. Проверки по сигнали и жалби, включително за наличие на опасни бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води на пазара	бр.	60	60	60
Показатели за контрол на обекти с обществено предназначение(ООП) и на продукти и стоки със значение за здравето на човека				
1. Проверки на ООП	бр.	142000	144000	146000
2. Проверки по сигнали и жалби, включително за наличие на опасни стоки на пазара	бр.	15000	15000	15000
Показатели за контрол върху дейността на службите по трудова медицина				
1. Проверки	бр.	600	600	600
2. Проведени заседания на Комисията за регистрация на служби по трудова медицина	бр.	12	12	12
3. Издадени Удостоверения за регистрация и промяна на регистрация на служби по трудова медицина	бр.	50	50	50
Показатели за контрол върху химични вещества и смеси				
1. Проведени заседания на Експертния съвет по биоциди	бр.	24	24	24
2. Проверки на биоциди	бр.	7200	7200	7300
3. Проверки на детергенти	бр.	3500	3500	3500
4. Проверки на химични вещества и смеси	бр.	5400	5400	5400
Показатели за радиационна защита				
1. Извършени проверки на обекти с източници на йонизиращи лъчения	бр.	3600	3600	3600
2. Извършени контролни измервания	бр.	12000	13000	14000
3. Оценени дози	бр.	145000	147000	149000

4. Установени и коригирани референтни нива	бр.	4	4	4
5. Анализ на резултатите от извършени прегледи на лица	бр.	11000	12000	13000
Регистрационен и разрешителен режим				
1. Регистрирани обекти по Закона за храните за бутилиране на натурални минерални, изворни и трапезни води	бр.	2	2	2
2. Регистрирани обекти с обществено предназначение по Закон за здравето	бр.	4000	4000	4000
3. Регистрирани фирми и юридически лица за извършване на дейност облъчване на храни с йонизиращи лечения	бр.	1	1	1
4. Регистрирани фирми и юридически лица за извършване на дейност по изпитване на качеството на медицинска и радиологична апаратура	бр.	1	1	1
5. Издадени удостоверения за регистрация и пререгистрация на служби по трудова медицина	бр.	70	70	70
6. Издадени разрешения за пускане на пазара на биоциди	бр.	290	260	260
7. Издадени разрешения за облъчване на определен вид храна с йонизиращи лечения	бр.	1	1	1
8. Издадени разрешения за разрушаване (демонтаж) на азбест и/или азбестосъдържащи материали от сгради, конструкции, предприятия или кораби	бр.	25	25	25
9. Издадени разрешения за пренасяне на тленни останки извън страната	бр.	90	90	90
10. Издадени удостоверения за съответствие на обработката на натурални минерални и изворни води	бр.	1	1	1
11. Издадени сертификати за минерална вода от конкретен водоизточник	бр.	7	7	7
12. Издадени балнеологични оценки за минерална вода от конкретен водоизточник	бр.	10	10	10
13. Издадени здравни сертификати за износ на продукти и стоки със значение за здравето на човека	бр.	20	20	20
14. Издадени сертификати за внос на бутилирана натурална минерална вода	бр.	1	1	1
15. Изготвяне на становища за издаване, подновяване и промяна на разрешения за предоставяне на пазара на биоциди	бр.	350	360	360
16. Изготвяне на оценки за одобряване или подновяване одобрението на активни вещества	бр.	1	1	1
Лабораторни изследвания по държавен здравен контрол				
Показатели за фактори на жизнената среда				

1. Лабораторни анализи на питейни води	бр.	300000	300000	300000
2. Лабораторни анализи на води за къпане	бр.	2400	2400	2400
3. Лабораторни анализи на минерални води	бр.	7500	7500	7500
4. Лабораторни анализи на води в плувни басейни	бр.	50000	50000	50000
5. Измервания на атмосферен въздух	бр.	42000	42000	42000
6. Измервания и изчисления на шум и вибрации	бр.	9000	9000	9000
7. Измервания на електромагнитни полета	бр.	5000	5500	6000
8. Измервания на осветеност, микроклимат, прах и др.	бр.	20000	20000	20000
Показатели за продукти и стоки със значение за здравето на човека				
1. Лабораторни анализи на козметични продукти	бр.	5000	5000	5000
2. Лабораторни анализи на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води	бр.	10000	10000	10000
3. Лабораторни анализи на химични вещества и смеси, в.т. и приготвени разтвори за дезинфекция	бр.	2100	2100	2100
Показатели за радионуклеиди				
1. Лабораторни анализи	бр.	3000	3000	3000
2. Измервания	бр.	5000	5000	5000
Показатели за изследвания				
1. Проведени специализирани медицински изследвания и биологична дозиметрия	бр.	100000	100000	100000
Мониторингови програми				
1. Изготвени мониторингови програми (нови и актуализирани)	бр.	180	180	180
2. Разработване и прилагане на системи за мониторинг за шум, въздух и нейонизиращи лъчения	бр.	41	41	41
Други				
1. Въвеждане на данни в информационната система за мониторинга на питейните води	бр. работни дни	1900	1900	1900
2. Изготвени профили на зоните за къпане (нови и актуализирани) и обобщени анализи за състоянието на зоните за къпане	бр.	30	80	30
3. Изготвени доклади до Европейската комисия относно качеството на питейните води и водите за къпане и по изпълнение на Единния многогодишен национален контролен план	бр.	2	2	3
4 Изготвени планове, отчети, доклади, справки, анализи и др., свързани с дейността по държавен здравен контрол	бр.	420	420	420
5. Участия в заседания на комисии за бедствия на централно и регионално ниво	бр.	50	50	50
6. Изготвени доклади/справки във връзка с въведени	бр.	70	70	70

бедствени положения и извънредни ситуации на централно и регионално ниво				
7. Дежурства в аварийна готовност	бр. работни дни	1 132	1 132	1 132
8. Участия в аварийни ситуации	бр.	41	42	42
9. Проверки за спазване на седмични разписания	бр.	2800	2800	2800
10. Проверки за спазване на забраната за тютюнопушене	бр.	100 000	100 000	100 000
11. Проверки по храненето на организирани колективи за спазване на здравните изисквания	бр.	5700	5700	5700
Предоставяне на обучение				
1. Проведени обучения, курсове и семинари по проблемите на държавния здравен контрол	бр.	50	50	50
2. Лица преминали специализирано обучение, курсове, семинари и др. по проблемите на държавния здравен контрол	бр.	400	400	400
Научна дейност				
1. Участия в конгреси, научни конференции, семинари с доклади или постери	бр.	40	40	40
2. Изготвени доклади, съобщения на национални и международни форуми	бр.	30	30	30
3. Участие в написването на учебници/монографии	бр.	3	4	5
4. Публикации в научни списания	бр.	30	30	30
5. Разработване на научно-приложни задачи	бр.	3	4	4
6. Изготвени рецензии на научни трудове - дисертации, проекти, теми	бр.	50	60	70
7. Научно ръководство на докторанти, дисертанти	бр.	5	6	7
8. Внедряване на разработки в практиката	бр.	6	6	7
Научно-приложна дейност				
1. Проучвания за въздействието на йонизиращите лъчения върху здравето на рискови групи и население като цяло	бр.	15	15	15
1.1. Оценка на състоянието на изменения в очната леща на персонал работещ с ИЙЛ	бр. изследвани лица	50	60	70
1.2. Проучване на действието на цитогенетични ефекти при рискови групи и население като цяло	бр. изследвани лица	200	220	250
1.3. Епидемиологично проучване за оценка на риска от облъчване на лица работещи в среда на йонизиращи лъчения и население в специфични райони на България	бр. наблюдавани единици	300	350	400
1.4. Мониторинг, анализ и оценка на обект с исторически източници	бр. измервания	100	100	100

1.5. Оценка на риска за пациенти, възрастни и деца при медицинско облъчване с йонизиращо лъчение	бр. дози	4000	4000	4000
1.6. Обучение на работещите в спешната помощ и общопрактикуващи лекари за действие при радиационни аварии и ядрен тероризъм	бр. обучени лица	80	80	80
Дейности по национални програми				
<i>Национална програма за намаляване въздействието на радон в сгради върху здравето на българското население</i>				
1. Проведени заседания на координационните съвети (областни и национален)	бр.	29	29	29
2. Изготвени анализи и отчети за извършените дейности по програмата	бр.	58	58	58
3. Проведени анкетни проучвания	бр.	1 100	700	700
4. Поставени детектори за пасивно измерване на радон	бр.	5600	11200	11200
5. Отчетени детектори за пасивно измерване на радон	бр.	5600	11200	11200
6. Проведени здравно-образователни дейности за повишаване нивото на информираност за въздействието на радон и мерките за неговото редуциране - общо	бр.	60	50	50
7 Брой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за въздействието на радон и мерките за неговото редуциране - общо	бр.	900	800	800
- от тях професионално ангажирани лица	бр.	100	50	50
- от тях заинтересовани лица от населението	бр.	800	750	750
8. Проведени кампании и информационни дни	бр.	50	50	50
9. Изготвени информационни и методични материали	бр.	6000	25000	25000
10.Разпространени информационни материали	бр.	5500	24000	24000
11. Участия и публикации в електронни средства за масово осведомяване (радио, телевизия и др.)	бр.	40	40	40
12. Предоставени обучения на медицински и немедицински специалисти	бр.	100	90	90

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Основните външни фактори, които до момента, а и в рамките на тригодишния период създават риск за неизпълнение на целите на програмата и прогнозните целеви стойности на показателите са:

- Определянето на разходен таван, без отчитане и приоритизиране на дейностите
- Промени в законодателството;

- Нови Регламенти на Общността или изменение и допълнение на действащото по отношение на прилагането на нормативните актове водещи до необходимостта от изпълнение на нови дейности, нови задължения и съответно до допълнителни разходи;
- Недостатъчни финансови ресурси необходими както за развитието на материалната база и лабораторното оборудване, така и за развитието на човешкия потенциал, работещ в системата;
- Увеличаване броя на обектите на общия фон на намаляване числеността на оперативните служители;
- Увеличаване броя на опасните продукти и стоки и необходимостта от повишаване високотелността на контрола на пазара, както и увеличаване броя на лабораторните анализи, вкл. и скъпоструващи такива;
- Намаляване на числеността на персонала, работещ като държавни здравни инспектори. Отлив на висококвалифицирани служители и липса на привлекателни условия за привличане на млади кадри;
- Възникване на бедствия и аварии със засягане на жилищни зони и обекти подлежащи на защита и липсата на финансова обезпеченост на системите за проследяване и мониторинг на влошените фактори на жизнената среда в резултат на създалата се извънредна ситуация;
- Липсата на финансов ресурс за обезпечаване на обезпеченост на мерките заложи в Националната здравна стратегия и Плана за действие към нея поражда съществен риск да не се изпълнят дори основния пакет от дейности, както и предоставяне на непълни данни съгласно изискванията на европейското законодателство в областта на мониторинга на факторите на жизнената среда.
- Липса на научно и методическо осигуряване на работата по държавния здравен контрол от националните центрове по проблемите на общественото здраве, по въпроси иновативни и на европейско ниво, както и липсата на информация, което може да доведе до затруднения при взимането на информирани решения, неадекватна оценка на здравния риск и неправилно планиране и приоритизиране на мерките, несъвършенства в нормативната уредба.

Настъпването на описаните външни фактори вече доведе и в бъдеще ще задълбочи неизпълнението на някои от задълженията на Република България по изпълнение на изискванията на Европейското законодателство, а невъзможността да бъдат предприети необходимите действия в определения в законодателството на ЕС срок ще изправи България пред опасността от налагане на санкции.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията е налична в дирекция „Държавен здравен контрол“, Регионалните здравни инспекции и Националния център по радиобиология и радиационна защита.

Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на планирани показатели от дирекция „Държавен здравен контрол“, Регионалните здравни инспекции и Националния център по радиобиология и радиационна защита.

Целевите стойности на показателите са определени във връзка с прилагането на действащото законодателство.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

Дирекция „Държавен здравен контрол“

➤ Усъвършенстване на подзаконовата нормативна уредба по Закона за здравето по отношение здравните изисквания към обектите с обществено предназначение, продуктите, стоките и дейностите със значение със здравето на човека;

➤ Подобряване качеството на извършваната контролна дейност от Регионалните здравни инспекции;

➤ Усъвършенстване на системите за мониторинг на факторите на жизнената среда;

➤ Повишаване капацитета на лабораторната дейност на Регионалните здравни инспекции;

➤ Подобряване контрола на предлаганите на пазара, продукти и стоки със значение за здравето на човека, включително и извършване на лабораторни анализи на опасни продукти и стоки със значение здравето на човека;

➤ Подобряване на формите и начините за предоставяне на информация на обществеността и повишаване на информираността на населението;

➤ Предпазване от употребата на води за пиене и къпане несъответстващи на нормативните изисквания;

➤ Предпазването на населението от въздействието на йонизиращи и нейонизиращи лъчения, наднормен шум и други вредни фактори на околната среда.

➤ Издаване на разрешения, удостоверения за регистрация, заключения, становища и сертификати;

➤ Осъществяване на техническо обслужване на Експертния съвет по биоциди, Комисията за регистриране служби по трудова медицина при издаване на разрешения за пускане на пазара на биоциди и удостоверения за регистрация на служби по трудова медицина.

➤ Участие при разглеждането на документи по процедурите посочени в Закона за устройство на територията и Закона за опазване на околната среда и др., свързани с оценката на здравния риск за населението;

➤ Организиране на защитата на населението от инциденти с химични, биологични и радиоактивни материали от случаен, естествен и умишлен характер.

Регионални здравни инспекции:

С цел да се защити здравето на гражданите на територията на Република България от страна на Министерство на здравеопазването, чрез регионалните здравни инспекции се извършват следните дейности:

1. систематичен и насочен здравен контрол по спазването на здравните изисквания в обекти с обществено предназначение, на продукти, стоки и дейности със значение за здравето на населението и на фактори на жизнената среда;
2. контрол по спазването на здравните изисквания към лицата, работещи в детски заведения, специализираните институции за деца и възрастни, водоснабдителните обекти, предприятията, които произвеждат и търгуват с храни, бръснарските, фризьорските и козметичните салони, по отношение на тяхното здравословно състояние;
3. контрол върху химичните вещества и смеси за изпълнение на изискванията по Закона за защита от вредната въздействие на химичните вещества и смеси;
4. контрол по спазване на установените с нормативен акт забрани и ограничения;
5. вземане на проби и образци в необходимите количества и извършване на съответните лабораторни изпитвания и измервания ;
6. изготвяне на комплексна документация във връзка с процедурите по акредитирането и преакредитирането на лабораториите;
7. осигуряване високо качество на извършваната лабораторна дейност чрез спазване и поддръжане изискванията на внедрената Система за управление на качеството съгласно БДС EN ISO/IEC 17025 и/или БДС EN ISO/IEC 17020;
8. осигуряват изпълнението на изискванията за метрологична проследимост на използваните средства за измерване;
9. участват в национални и международни изпитвания за пригодност.
10. издават предписания за провеждане на задължителни хигиенни мерки в случаите, предвидени в закон;
11. съставят актове за установяване на административни нарушения;
12. правят предложения до директора на РЗИ за налагане на принудителни административни мерки в случаите, предвидени в закон;
13. участват в анкетирането на епидемичните взривове, възникнали по хранителен, воден и контактно-битов път, и извършва контрол по изпълнението на предприетите мерки за тяхното ограничаване и ликвидиране;
14. съвместно с митническите власти извършват дейности за недопускане на внос на стоки, застрашаващи здравето на населението;
15. извършват контрол върху дейността на службите по трудова медицина и изготвя информация за здравето състояние на работещите на територията на съответната област;

16. предприемат действия по издаване на разрешение за извършване на дейности по разрушаване или демонтаж на азбест и/или азбестосъдържащи материали;

17. участват в състава на експертните съвети по устройство на територията, съгласуват при необходимост устройствени планове, участват в оценката на съответствието на инвестиционните проекти, когато тя се извършва с приемане от експертен съвет на одобряващата администрация или по искане на физически или юридически лица, дават становище по готовността на строежите за въвеждането им в експлоатация по реда на Закона за устройството на територията;

18. разработват и участват в изпълнението на регионални програми и проекти в областта на здравния контрол;

19. участват в изпълнението на международни и национални програми и проекти в областта на здравния контрол;

20. събират, обработват и обобщават оперативната информация относно дейността по държавния здравен контрол.

21. създават и поддържат база данни с резултати от лабораторните изследвания/ измервания и извършва периодичен анализ и оценка на данните;

22. извършват анализиране и оценяване на данните за състоянието на факторите на жизнената среда и здравния статус на населението на територията на съответната област на база проведения систематичен и насочен контрол и резултатите от лабораторните изпитвания;

Национални планове и програми програми изпълнявани от МЗ, РЗИ и НЦРРЗ:

Национална програма за намаляване на въздействието на радон в сгради върху здравето на българското население 2013-2017 г., приета с Решение № 537 от 12 септември 2013 г. на Министерския съвет

Стратегическа цел на националната програма е формиране и провеждане на дългосрочна политика за намаляване и предотвратяване риска за здравето на българските граждани, в резултат от въздействието на високи концентрации на радон в сгради.

Оперативните цели на програмата са:

- да се поставят основите на системна национална политика, насочена към намаляване на въздействието на радон в сгради, с цел превенция на риска за здравето чрез законодателни, административни и обществени мерки;

- да се изготви карта на районите с повишен риск от експозиция на радон в затворени помещения;

- да се създаде система за контрол на нови и съществуващи сгради по отношение референтните нива на радон;

- да се подобри обществената информираност;

- да се създаде система за контрол на радон на работните места.

Основните дейности, които ще се реализират, включват: провеждане на Национално проучване за нивата на радон в сгради; създаване на Национален регистър на лаборатории и на експерти с призната компетентност, за измерване на радон в обществени и жилищни сгради; определяне на райони с повишен радонов риск; анализ на състоянието на сгради, за контрол при проектирането, изпълнението и приемането на нови сгради и актуализирането му в съответствие с европейските практики; мониторинг и оценка на програмата.

Експертен съвет по биоциди :

Експертният съвет по биоциди подпомага министъра на здравеопазването при изпълнение на правомощията му Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС) и Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди.

Съветът е създаден със заповед на министъра на здравеопазването на основание чл. 15 от ЗЗВВХВС.

Експертният съвет по биоциди извършва оценка на риска за човека, животните и околната среда и оценка на биологичната ефективност, въз основа на внесените от заявителите документи и на данните в тях. На базата на тази оценка ЕСБ прави предложение за издаване на разрешение за предоставянето на пазара и употребата на биоциди.

В състава му участват представители на Министерство на здравеопазването, Министерство на околната среда и водите, Националния център по обществено здраве и анализи и Националния център по заразни и паразитни болести.

Дейността и организацията на Експертния съвет по биоциди е регламентирана в Правилника за организацията и дейността на експертния съвет по биоциди (обн. ДВ. бр.10 от 2008 г., посл. изм. ДВ бр. 56 от 2012 г.). Съгласно чл. 9, от Правилника, за участието на заседанията на съвета, членовете на Експертния съвет по биоциди, техническите сътрудници и специалистите, привлечени в работата му, които не са министри, лица по чл. 19, ал. 7 от Закона за администрацията, държавни служители и лица по чл. 107а от Кодекса на труда получават възнаграждение. Конкретният размер на възнагражденията е определен в заповед на министъра на здравеопазването.

За издаване на разрешения за пускане на пазара на биоциди, заявителите плащат държавна такса, определена в Тарифата за таксите, които се събират от органите на държавния здравен контрол и националните центрове по проблемите на общественото здраве по Закона за здравето, приета с Постановление № 242 на Министерския съвет от 2007 г. (обн., ДВ, бр. 83 от 2007 г., посл. изм. бр. 1 и 81 от 2012 г.) на основание чл. 19, ал. 1 от ЗЗВВХВС.

Предвид изпълнението на работната програма на ЕК за системно проучване на всички съществуващи активни вещества, съдържащи се в биоциди, посочени в Регламент (ЕС) № 528/2012 (Делегиран Регламент (ЕС) № 1062/2014), все повече активни вещества се оценяват и включват в списъка по Регламент (ЕС) № 528/2012, респ. ще се увеличава броя на издадените в РБ разрешения по реда на европейското законодателство. Посоченото предполага прогресивно увеличаване на броя постъпили заявления за разрешаване на биоциди и налага увеличаване на бюджета за издръжка на ЕСБ.

Комисия за регистриране на службите по трудова медицина

Комисията за регистриране на службите по трудова медицина е създадена със заповед на министъра на здравеопазването на основание чл. 25в от Закона за здравословни и безопасни условия на труд и го подпомага при издаване на удостоверения за регистрация и промяна на регистрацията на службите по трудова медицина.

Национален план за действие за управление на устойчивите органични замърсители и Национален план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България

Във връзка с изпълнение на задълженията на Република България като страна - член на Европейския съюз през 2012 г. с решения на Министерски съвет (Протокол № 33, т. 2 на Министерския съвет от 05.09.2012 г. и Протокол № 44, т. 33 от 21.10.2012г.) бяха приети съответно „Актуализиран национален план за действие за управление на устойчивите органични замърсители (УОЗ)” и „Националният план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България”.

Като компетентен орган в Република България по прилагане на европейското и национално законодателство в областта на питейните води, водите за къпане и бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели, Министерство на здравеопазването е включено в двата национални плана, като институция, която в рамките на своята компетентност следва да извършва мониторинг за наличието на пестициди и устойчиви органични съединения във водите предназначени за питейни цели, водите за къпане и бутилирани води, предназначени за питейна употреба.

За изпълнение на тези задължения съгласно Приложение № 3 към програмата „Финансов разчет на очакваните разходи за прилагане на актуализирания план за действие за УОЗ, 2012-2020 г. е посочено, че за извършването на мониторинг на същите във питейните води през 2017-2019 г. е необходимо да бъдат осигурени финансови средства общо в размер на 510 000 лв. (210 000 лв. за 2017 г., 90 000 лв. за 2018 г. и 90 000 лв. за 2019 г.).

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата

№	1600.01.01 -Бюджетна програма „Държавен здравен контрол”	Проектобюджет 2017 г.	Прогноза 2018 г.	Разлика к.3-к.2	Прогноза 2019 г.	Разлика к.5-к.3
	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:	15 076,0	15 153,5	77,5	15 153,5	0,0
	Персонал	11 431,3	11 508,8	77,5	11 508,8	0,0
	Издръжка	3 644,7	3 644,7	0,0	3 644,7	0,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	15 076,0	15 153,5	77,5	15 153,5	0,0
	Персонал	11 431,3	11 508,8	77,5	11 508,8	0,0
	Издръжка	3 644,7	3 644,7	0,0	3 644,7	0,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	105,6	105,6	0,0	105,6	0,0
	1. Издръжка	100,0	100,0	0,0	100,0	0,0
	от тях за:					
	Разходи за изпълнение на Национални програми	100,0	100,0	0,0	100,0	0,0
	2. Стипендии	5,6	5,6	0,0	5,6	0,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	105,6	105,6	0,0	105,6	0,0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	15 181,6	15 259,1	77,5	15 259,1	0,0
	Общо разходи (I.+II.+III.):	15 181,6	15 259,1	77,5	15 259,1	0,0
	Численост на щатния персонал	1 107	1 107	0	1 107	0
	Численост на извънщатния персонал	12	12	0	12	0

1600.01.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПРОМОЦИЯ И ПРЕВЕНЦИЯ НА НЕЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”

Цели на бюджетната програма:

Подобряване здравето на населението и повишаване качеството на живот чрез намаляване на преждевременната смъртност, заболяемостта и последствията за здравето от основните хронични незаразни болести, свързани с рисковите фактори – тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословен модел на хранене и ниска физическа активност.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция „Политика по промоция на здравето и профилактика на болестите“, МЗ

Дирекция „Държавен здравен контрол“, МЗ

Регионални здравни инспекции (РЗИ)

Национален център по общественото здраве и анализи (НЦОЗА)

Отговорност за изпълнението на програмата

За изпълнението на програмата отговарят ресорния заместник-министър на здравеопазването, главния държавен здравен инспектор на Република България, директора на дирекция „Политика по промоция на здравето и профилактика на болестите“, директора на дирекция „Държавен здравен контрол“, директорите на РЗИ, директора на НЦРРЗ и директора на НЦОЗА.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1600.01.02 Бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести” (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Целева стойност				
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проектбюджет 2017 г.	Прогноза 2018 г.	Прогноза 2019 г.
Разработване на политика по профилактика на незаразните заболявания					
1. Разработени нормативни актове	бр.	1	2	2	
2. Участие в разработване на нормативни актове	бр.	2	1	1	
3. Разработени методични указания и ръководства	бр.	7	9	9	
4. Разработени национални програми	бр.	0	1	1	
Дейност по профилактични програми и проекти					
Международни програми по профилактика на незаразните заболявания					
1. Управление и участие в международни проекти	бр.	34	32	30	
2. Извършени проучвания	бр.	41	31	28	
3. Изготвени анализи, доклади и информации	бр.	180	190	190	
Национални програми по профилактика на незаразните	бр.				

<i>заболявания</i>				
<i>Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести</i>				
1. Проведени заседания на програмните съвети (областни и национален)	бр.	39	39	39
2. Изготвени анализи и отчети за извършените дейности по програмата	бр.	89	89	89
3. Проведени проучвания сред населението	бр.	30	34	92
4. Проведени здравно-образователни дейности (беседи, курсове, семинари, обучения и др.) – общо	бр.	3400	3500	3600
4.1. обхванати лица от целева група деца и ученици	бр. лица	23500	24000	24500
4.2. обхванати лица от целева група младежи (18-29 години)	бр. лица	9900	10400	11000
5. Бой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за употребата на тютюневи изделия и пасивно пушене - общо	бр.	29500	30200	30700
5.1. от тях деца и ученици	бр.	18500	18900	19200
5.2. от тях младежи (18-29 години)	бр.	5600	5800	6000
5.3. бременни и кърмещи жени	бр.	1100	1100	1100
5.4. други целеви групи	бр.	2100	2200	2200
5.6. брой лица посетили кабинетите за консултиране и отказване от тютюнопушене	бр.	2200	2200	2200
6. Бой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за злоупотребата с алкохол - общо	бр.	15500	16500	18000
6.1. от тях деца и ученици	бр.	10400	11000	12000
6.2. от тях младежи (18-29 години)	бр.	4100	4200	4500
6.3. други целеви групи	бр.	1000	1300	1500
7. Бой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за храните и храненето, здравословното хранене, рисковете за здравето при нездравословен модел на хранене, диетично хранене във всички възрастови групи - общо	бр.	21700	22400	23300
7.1. от тях деца и ученици	бр.	14500	15000	155000
7.2. от тях младежи (18-29 години)	бр.	4900	5000	5300
7.3. други целеви групи	бр.	2300	2400	2500
8. Бой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за вредите за здравето от ниската физическа активност във всички възрастови групи - общо	бр.	13000	13200	14000
8.1. от тях деца и ученици	бр.	9000	9200	9600
8.2. от тях младежи (18-29 години)	бр.	2500	2500	2800
8.3. други целеви групи	бр.	1500	1500	1600
9. Проведени скринингови прегледи и изследвания на онкологични заболявания, от тях	бр.	1637	1666	1696

9.1. за злокачествени новообразувания на млечната жлеза	бр.	547	556	566
9.2. за злокачествени новообразувания на шийката на матката	бр.	545	555	565
9.3. за злокачествени новообразувания на ректосигмондалната област	бр.	545	555	565
10. Проведени конкурси	бр.	100	100	100
11. Проведени кампании и тематични дни на здравето	бр.	270	280	290
12. Изготвени информационни и методични материали	бр.	110	115	120
13. Разпространени информационни материали	бр.	87000	88000	90000
14. Участия в електронни средства за масово осведомяване (радио, телевизия, и др.)	бр.	500	500	400
15. Публикации в следства за масово осведомяване (радио, телевизия, преса, собствени и публични сайтове и др.)	бр.	100	100	100
16. Излъчване на видео и аудио клипове на здравна тематика	бр.	18700	18700	18700
17. Обучени медицински и немедицински специалисти	бр.	414	428	441
<i>Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца 0 - 18 години</i>		0	0	0
1. Проведени здравно-образователни дейности (беседи, курсове, семинари, обучения и др.) – за придобиване на здравни знания и навици и формиране на здравословно поведение с оглед профилактика на оралните заболявания сред деца и ученици	бр.	390	400	400
2. Изготвени информационни и методични материали	бр.	17	17	17
3. Разпространени информационни материали	бр.	6100	6100	6100
4. Проведени кампании и информационни дни	бр.	23	23	23
5. Участия в електронни средства за масово осведомяване (радио, телевизия и др.)	бр.	60	65	70
6. Публикации в средства за масово осведомяване	бр.	65	70	70
7. Предоставени обучения на медицински и немедицински специалисти	бр.	130	135	145
<i>Национална стратегия за хора в неравностойно положение принадлежащи към етнически произход</i>				
1. Проведени здравно-образователни дейности (беседи, курсове, семинари, обучения и др.) – за повишаване нивото на информираност на подрастващи и млади хора и техните родители относно начините за предпазване от нежелана и ранна бременност, за опасностите от ранна бременност за майката и бебето; за риска от раждане на деца с вродени аномалии и наследствени болести и начините за профилактиране	бр.	470	500	530
2. Бой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за нежелана бременност - общо	бр.	5200	5400	5800
2.4. от тях деца и ученици	бр.	4200	4400	4800
2.6. други целеви групи	бр.	1000	1000	1000

3. Проведени здравно-образователни дейности (беседи, курсове, семинари, обучения и др.) – за повишаване нивото на информираност на младите майки относно значението на имунизациите и мотивирането им за редовното им прилагане, съгласно Националния имунизационен календар	бр.	250	260	260
3.1. Обхванати лица с пропуски в имунизационния статус	бр.	700	700	700
4. Изготвени информационни и методични материали	бр.	30	30	30
5. Разпространени информационни материали	бр.	7400	7800	8000
6. Проведени кампании и информационни дни	бр.	60	65	70
7. Участия в електронни средства за масово осведомяване (радио, телевизия и др.)	бр.	60	65	65
8. Публикации в средства за масово осведомяване (радио, телевизия, преса и др.)	бр.	76	76	76
9. Обучен медицински и немедицински специалисти	бр.	64	64	64
Оценка на риска от влиянието на факторите на жизнената среда и начина на живот				
1. Проучвания за влиянието на факторите на жизнената среда, вкл. работната среда сред различни групи от населението	бр.	15	15	15
2. Проучвания за влиянието на начина на живот, знания и нагласи сред различни групи от населението	бр.	30	30	30
3. Проучвания на факторите на стреса и влиянието им върху здравето	бр.	5	5	6
4. Проучвания за психосоциалните фактори на труда, организационния климат, тревожност, депресия и социално значими заболявания	бр.	3	3	2
5. Анализ на здравно демографското състояние на населението	бр.	29	29	29
6. Изготвени доклади, анализи, оценки за влиянието на факторите на жизнената среда, вкл. работната среда и за знанията, нагласите и практиките сред различни групи от населението:	бр.	240	250	250
Оценка на учебната натовареност				
1. Оценени паралелки за установяване седмичната учебна натовареност на учениците	бр.	46500	46500	46500
2. Училища, обхванати с оценки	%	2750	2747	2744
Научна дейност				
1. Участия в конгреси, научни конференции, семинари с доклади или постери	бр.	76	76	78
2. Изготвени доклади, съобщения на национални и международни форуми	бр.	52	52	52
3. Участие в написването на учебници/монографии	бр.	5	4	4

4. Публикации в научни списания	бр.	72	66	66
5. Разработване на научно-приложни задачи	бр.	35	35	35
6. Изготвени рецензии на научни трудове - дисертации, проекти, теми	бр.	21	20	21
7. Научно ръководство на докторанти, дисертанти	бр.	12	15	12
8. Внедряване на разработки в РЕГИОНАЛНИ ЗДРАВНИ ИНСПЕКЦИИ	бр.	4	2	2
Здравно образование на населението (извън обхвата на националните програми)				
1. Проведени обучителни дейности (беседи, курсове, семинари и други) сред различни рискови и възрастови групи от населението	бр.	2600	2630	2660
2. Изготвени информационни и методични материали	бр.	160	160	160
3. Разпространени информационни материали	бр.	51400	52000	52000
4. Проведени здравно - информационни и образователни кампании сред населението	бр.	170	175	177
5. Участия в електронните средства за масово осведомяване (радио, TV)	бр.	580	600	620
6. Публикувани материали в пресата и в интернет	бр.	1300	1320	1340
Предоставяне на обучение на медицински и немедицински специалисти, докторанти, специализанти, медиатори (извън обхвата на националните програми)				
1. Проведени основни курсове	бр.	10	8	8
2. Проведени тематични курсове	бр.	33	35	33
3. Проведени семинари	бр.	24	23	20
4. Обучение на докторанти и специализанти	бр.	145	140	139
5. Обучителни дейности с медицински специалисти от детски градини и училища (курсове, семинари и други)	бр.	183	185	187
6. Обучителни дейности с медиатори (курсове, семинари и други)	бр.	37	37	37

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата:

Основните външни фактори, които до момента, а и в рамките на тригодишния период създават риск за неизпълнение на целите на програмата и прогнозните целеви стойности на показателите са:

- Определянето на разходен таван, без отчитане и приоритизиране на дейностите, които следва да се изпълняват по държавен здравен контрол;
- Промени в законодателството;

- Нови Регламенти на Общността или изменение и допълнение на действащото по отношение на прилагането на нормативните актове водещи до необходимостта от изпълнение на нови дейности, нови задължения и съответно до допълнителни разходи;
- Недостатъчни финансови ресурси необходими както за развитието на материалната база и лабораторното оборудване, така и за развитието на човешкия потенциал, работещ в системата;
- Липсата на финансов ресурс за обезпечаване на мерките заложи в Националната здравна стратегия и Плана за действие към нея поражда съществен риск да не се изпълнят дори основния пакет от дейности.

Информация за наличността и качеството на данните:

Информацията е налична в дирекция „Политика по промоция на здравето и профилактика на болестите“, дирекция „Държавен здравен контрол“, Регионалните здравни инспекции, Националния център по радиобиология и радиационна защита и Националния център по обществено здраве и анализи.

Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на планирани показатели от дирекция „Политика по промоция на здравето и профилактика на болестите“, дирекция „Държавен здравен контрол“, Регионалните здравни инспекции, Националния център по радиобиология и радиационна защита и Националния център по обществено здраве и анализи.

Целевите стойности на показателите са определени във връзка с прилагането на действащото законодателство.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по програмата:

- Разработване на нормативна уредба;
- Подобряване информираността на населението за основните рискови фактори, които имат отношение към сърдечно-съдовите заболявания, онкологичните заболявания, диабета, хронични белодробни болести и др.;
- Повишаване компетентността на медицинските и немедицински специалисти и изграждане на капацитет и умения за консултиране и подкрепа с цел превенция на основните хронични незаразни болести (ХНБ): ССЗ, онкологични, ХОББ, диабет;
- Редуциране нивото на общите за ХНБ най-често срещани рискови фактори чрез намаляване на разпространението на тютюнопушенето;
- Намаляване на преждевременната смъртност, заболяемост и последствията за здравето (инвалидизация) от основните ХНБ;

- Подобряване на оралното здраве на децата и намаляване на интензитета на зъбния кариес;
- Осигуряване на равен достъп на уязвимите групи (включително роми) до услуги и дейности, свързани с промоция на здравето, намаляване на факторите на риска и превенция на хроничните незаразни болести.

Национални стратегии и програми изпълнявани от МЗ, РЗИ и НЦОЗА:

Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014-2020 г. (НППХНБ) е приета от Министерския съвет с Решение № 538 от 12.09.2013 г.

Стратегическата цел на Програмата е да се подобри здравето на населението и да се повиши качеството на живота, чрез намаляване на преждевременната смъртност, заболяемост и последствията за здравето (инвалидизация) от основните хронични незаразни болести.

Хроничните незаразни болести (ХНБ) (сърдечно-съдови заболявания, злокачествените новообразувания, хронични болести на белия дроб и диабет) са основна причина за смъртността и инвалидността в света. Посочените болести са основна причина за негативните тенденции в здравното състояние на населението и в нашата страна, като над 80 % от смъртните случаи се дължат на тях. Доказано е, че съществуват общи фактори на риска за ХНБ (употреба на тютюн и тютюневи изделия, злоупотреба с алкохол, нездравословно хранене и ниска физическа активност) и тяхното редуциране може да намали смъртността и заболеваемостта от тези болести. Най-ефективният път за постигане на тази цел е профилактиката, в рамките на координирана програма за намаляване нивото на факторите на риска, ранна диагностика, терапия и рехабилитация на заболелите, и осигуряване на здравословна среда за живот.

С реализиране на дейностите, разписани в Работната програма на НППХНБ ще се постигнат и поставените в програмата подцели:

- за надграждане и развитие на утвърдената национална политика за ограничаване на употребата на тютюневи изделия;
- за изграждане на успешен модел на национална политика до степен на саморегулация за ограничаване на злоупотребата с алкохол;
- за затвърждаване на постигнатите положителни промени в националния хранителен модел и постигане на нови за намаляване риска от хранителни дефицити и хронични заболявания, свързани с храненето,
- за изграждане на успешен модел за повишаване на физическата активност на населението за постигане на по-добро здраве, дееспособност и дълголетие
- за укрепване на капацитета на първичната здравна помощ по посока на превенцията и ранната диагностика на основните хронични незаразни болести.

През периода 2017-2019 г. съгласно работната програма дейността ще бъде фокусирана за реализацията на следните дейности:

- създаване и поддържане на интернет страница на Програмата, обединяваща отделни платформи по всеки рисков фактор;

- създаване и поддържане на телефон на Национална линия за превенция на хронични незаразни болести;

- реализиране на дейности, насочени към намаляване на факторите на риска (тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, хранене, физическа активност), водещи до хронични незаразни болести, чрез:

- ✓ повишаване нивото на информираност, обучение и включване на различни популационни групи от населението;

- ✓ изграждане на капацитет и умения за консултиране и подкрепа у медицинските и немедицински специалисти;

- ✓ включване на обществените структури и общности;

- Реализиране на дейности, насочени към ранно откриване на водещите хронични незаразни болести, чрез:

- ✓ провеждане на скрининг за ранно откриване на злокачествени новообразувания на млечната жлеза, на шийката на матката, на ректосигмалната област;

- ✓ идентифициране на пациенти с повишен риск за сърдечно-съдови заболявания, за развитие на хронични белодробни болести и захарен диабет

- ✓ интервенция за намаляване на риска, обучение за промяна начина на живот.

Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 годишна възраст в Р България 2015-2020 г., приета с Решение № 559 от 31.07.2014 г.

Стратегическа цел на програмата е подобряване оралното здраве на децата до 18 годишна възраст в България.

През периода 2017-2019 г. ще бъдат реализирани следните по-важни дейности:

- ✓ поставяне на силанти на първите постоянни молари през първите две години след пробива им на деца от 5 до 8 годишна възраст, в 28-те региона на страната, като се планира ежегодно да бъдат силанизирани на до 55 000 първи постоянни молари на деца от целевата група;

- ✓ обучение на лекари по дентална медицина - изпълнители на дейности по силанизирането;

- ✓ организиране и провеждане на семинари по профилактика на оралните заболявания с медицински специалисти от детските градини и училищата и други специалисти участващи в отглеждането, възпитанието и обучението на децата;

- ✓ дейности за повишаване нивото на информираност на различни целеви групи от населението за профилактика на оралните заболявания, със специална насоченост към родители,

учители, бременни жени, деца и ученици; поддържане на интернет-страницата на Програмата; изработване, издаване и разпространение на информационни и обучителни материали;

✓ организиране и провеждане на годишни форуми, насочени към профилактика и лечение на оралните заболявания и популяризиране на програмата;

Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012–2020 г.

Дейностите и приоритетите, заложи в приетия с Решение № 355 на МС от 11.05.2016 г. Национален план за действие (2015-2020 г.), са включени в раздел „Здравеопазване“ на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (НСРБИР) 2012-2020г.

Приоритетните цели в областта на ромското здравеопазване, които са залегнали във втория период на Плана за действие (2015 – 2020 г.), са следните:

✓ Превантивни грижи за майчино и детско здравеопазване;

✓ Осигуряване на равен достъп до здравни услуги на лицата в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства;

✓ Повишаване броя на квалифицираните роми, работещи в здравната система, развиване на медиаторството и на различни форми на работа за, и в общността (здравно - социални центрове и др.);

✓ Повишаване на здравните знания и осигуряване на достъп до здравна информация;

✓ Обучаване на здравни специалисти за ефективна работа в мултиетническа среда.

През периода 2017 – 2019 г. разходите по „Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите”, ще бъдат насочени към провеждането на профилактични прегледи на здравно неосигурени лица, които са в неравностойно положение и такива в отдалечени населени места със затруднен достъп до медицинска помощ с наличната мобилна техника (23 мобилни единици: акушеро-гинекологични, терапевтични, педиатрични, мамографски, флуорографски, ехографски и лабораторни), предоставени на Министерство на здравеопазването по Програма ФАР.

Предвижда се провеждане на беседи и разяснителни кампании за подобряване информираността на лицата в неравностойно положение по отношение важността на профилактичните прегледи, имунизациите, ограничаване на поведенческите рискови фактори, предпазването от нежелана и ранна бременности, за опасностите които крие ранната бременност за майката и бебето и абортите.

Част от средствата ще бъдат предоставени за провеждането в готовност за работа на мобилните кабинети, извършващи профилактични прегледи на лица в неравностойно положение, принадлежащи към етническите малцинства (ремонтни дейности, закупуване на годишни винетки, калибриране на апаратура и др.).

С цел да се осигури равенство в достъпа до здравни услуги на лицата в неравностойно положение, принадлежащи към етническите малцинства е предвидено и обучение на здравни медиатори и тяхната реализация.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	1600.01.02 Бюджетна програма "Промоция и превенция на незаразните болести "	Проектбюджет 2017 г.	Прогноза 2018 г.	Разлика к.3-к.2	Прогноза 2019 г.	Разлика к.5- к.3
	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:	6 466,5	6 495,3	28,8	6 495,3	0,0
	Персонал	4 790,7	4 819,5	28,8	4 819,5	0,0
	Издръжка	1 675,8	1 675,8	0,0	1 675,8	0,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	6 466,5	6 495,3	28,8	6 495,3	0,0
	Персонал	4 790,7	4 819,5	28,8	4 819,5	0,0
	Издръжка	1 675,8	1 675,8	0,0	1 675,8	0,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	1 870,4	1 870,4	0,0	1 870,4	0,0
	1. Издръжка	1 850,0	1 850,0	0,0	1 850,0	0,0
	от тях за:					
	Разходи за изпълнение на Национални програми	1 850,0	1 850,0	0,0	1 850,0	0,0
	2. Стипендии	20,4	20,4	0,0	20,4	0,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	I.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	1 870,4	1 870,4	0,0	1 870,4	0,0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	8 336,9	8 365,7	28,8	8 365,7	0,0
	Общо разходи (I.+II.+III.):	8 336,9	8 365,7	28,8	8 365,7	0,0
	Численост на щатния персонал	411	411	0	411	0
	Численост на извънщатния персонал	0	0	0	0	0

1600.01.03 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПРОФИЛАКТИКА И НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”

Цели на бюджетната програма:

Ограничаване възникването и разпространението на заразни болести, поддържане на сигурна система за своевременно разпознаване и съобщаване на случаите на заразни болести, осигуряване на качествена диагностика на заразните болести, опазване на страната от внос и разпространение на инфекции с висок епидемичен риск.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция „Политика по промоция на здравето и профилактика на болестите“, МЗ
 Отдел „СДП” към Дирекция „Международни дейности, проекти и програми”, МЗ
 Регионални здравни инспекции (РЗИ)
 Национален център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ)
 Национален център по общественото здраве и анализи (НЦОЗА)

Отговорност за изпълнението на програмата

За изпълнението на програмата отговарят ресорния заместник-министър на здравеопазването, главния държавен здравен инспектор на Република България, директора на дирекция „Политика по промоция на здравето и профилактика на болестите“, директорите на РЗИ и директора на НЦЗПБ.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1600.01.03 Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести”* (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Целева стойност				
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проектобюджет 2017 г.	Прогноза 2018 г.	Прогноза 2019 г.
Разработване на политика по профилактика и надзор на заразните болести					
1. Разработени нормативни актове	бр.	1	1	1	
2. Участие в разработване на нормативни актове	бр.	2	1	1	
3. Разработени методични указания	бр.	1	1	1	
4. Разработени методики	бр.	1	1	1	
5. Разработени национални програми	бр.	2	1	1	
Имунопрофилактика – Изпълнение на					

Имунизационния календар на Република България				
1. Извършени проверки по имунопрофилактиката на ОПЛ и МБАЛ	бр.	18000	18000	18000
2. Изготвени и одобрени годишни планове за подлежащите на задължителни планови имунизации и необходимите дози биопродукти по видове и количества за тяхното обхващане	бр.	4800	4800	4800
3. Отчетни и изготвени сведения за извършените задължителни планови, целеви, препоръчителни имунизации и реимунизации и приложените серуми и имуноглобулини за постекспозиционна профилактика	бр.	20000	20000	20000
4. Извършени консултации в имунизационните кабинети на НЦЗПБ и РЗИ	бр.	3700	3700	3800
5. Имунизирани лица в имунизационните кабинети на НЦЗПБ и РЗИ	бр.	5100	5100	5100
6. Извършени имунизации в имунизационните кабинети на НЦЗПБ и РЗИ	бр.	5300	5300	5300
7. Изготвени справки и сертификати за имунизационно състояние	бр.	1650	1700	1750
8. Извършени епидемиологични проучвания на съобщени нежелани реакции след ваксинация (НРВ)	бр.	62	63	63
9. Изготвени анализи на дейностите по имунопрофилактика	бр.	57	57	57
10. Изготвени отчети от РЗИ за изразходвани и налични биопродукти	бр.	56	56	56
Контрол на заразните болести				
1. Изготвени отчети и анализи по надзора и контрола на ОЗБ	бр.	1177	1177	1177
2. Изготвени сигнални справки и окончателни доклади за проучени взривове от ОЗБ	бр.	111	111	111
3. Изготвени седмични справки и бюлетини по проблемите на заразните болести	бр.	1590	1590	1590
4. Извършени проверки в лечебни, детски и учебни заведения и други по профилактиката и надзора на заразните и паразитни болести, вкл. и по контрола на ВБИ	бр.	113400	113600	113900
5. Извършени проверки по жалби и сигнали по проблеми, свързани с надзора и контрола на заразните и паразитните болести	бр.	324	330	335
6. Набрани проби за контрол на дезинфекционния и стерилизационния режим в детски и лечебни заведения	бр.	81210	81210	81210

7. Проверени апарати за дезинфекция и стерилизация	бр.	7312	7312	7312
8. Извършени паразитологични изследвания на проби от външна среда	бр.	20711	20711	20711
9. Оказана организационно-методична помощ	бр.	11290	11340	11340
Предоставяне на обучение и проведени информационни кампании				
1. Проведени обучения по проблемите на заразните и паразитните болести	бр.	82	82	87
2. Проведени курсове по ДДД	бр.	22	22	22
3. Проведени тематични курсове за СДО по проблемите на заразните и паразитни болести	бр.	35	40	40
4. Проведени индивидуални обучения на специализанти, докторанти	бр.	30	40	40
5. Докторантури	бр.	15	20	20
6. Проведени обучения със СЗО и Европейски център за контрол на заболяванията	бр.	9	9	9
7. Издадени информационни и учебни материали	бр.	4541	4542	4543
8. Проведени национални и местни кампании	бр.	67	67	67
9. Издадени списания и книги	бр.	5	7	9
Диагностика и профилактика				
1. Извършени проучвания на регистрирани случаи на остри заразни болести (ОЗБ)	бр.	35600	35500	35500
2. Извършени проучвания на регистрирани взривове от ОЗБ	бр.	66	66	66
3. Извършени първични и консултативни прегледи и манипулации	бр.	13800	14200	14700
4. Извършени профилактични и диагностични бактериологични изследвания	бр.	277500	277500	277500
5. Извършени профилактични и диагностични вирусологични изследвания	бр.	105000	110000	115000
6. Извършени профилактични и диагностични паразитологични изследвания	бр.	877200	877400	870400
7. Изследвани детски заведения, домове за медико-социални грижи и др. за чревни паразити	бр.	3000	3000	3000
8. Изследвани лица за чревни паразити в детски заведения, домове за медико-социални грижи и др.	бр.	39700	39700	39700
9. Извършени профилактични и диагностични серологични изследвания	бр.	85500	85000	84500
10. Извършени референтни лабораторни изследвания	бр.	76106	76106	76106
11. Изследвани материали за референтна, специализирана и рутинна диагностика	бр.	141000	141000	141000

12. Обхванати лаборатории от системата за независим контрол на качеството на диагностичната дейност	бр.	550	600	600
13. Контрол на качеството на дейността на лабораториите, осъществяващи микробиологична, вирусологична, паразитологична и имунологична диагностика в страната	бр.	1100	1100	1100
Уведомителен режим				
1. Подадени уведомления за извършване на дейности по дезинфекция, дезинсекция и дератизация	бр.	25	20	20
Разрешителни режими				
1. Издадени хигиенни заключения за дейности с опасни отпадъци	бр.	44	43	43
2. Издадени становища за класификация на опасни болнични отпадъци	бр.	700	700	700
Други				
1. Издадени сертификати за здравен контрол или за освобождаване от здравен контрол на кораб	бр.	285	290	290
Управление на проекти				
1. Управление и участие в международни проекти	бр.	14	14	14
2. Управление и участие в проекти на национално ниво	бр.	37	36	35
3. Изготвени анализи, доклади и информации	бр.	158	158	158
4. Проведени национални съвещания за отчитане на резултатите	бр.	15	15	15
Научна дейност				
1. Участия в конгреси, научни конференции, семинари	бр.	147	147	147
2. Изготвени доклади и съобщения на национални и международни форуми	бр.	189	189	189
3. Участие в написването на учебници/монографии	бр.	5	5	5
4. Изготвени рецензии на научни трудове – дисертации, проекти, теми	бр.	70	70	70
5. Публикации в научни списания	бр.	152	152	152
6. Внедряване на разработки на НЦЗПБ в лечебните заведения и в РЗИ	бр.	4	4	4
<u>Показатели за изпълнение по Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИ</u>				
1. Процент от възрастните (15-49 г.), които са инфектирани с ХИВ	Процент (%)	<1%	<1%	<1%
2. Процент ХИВ положителни от общия млади хора на възраст 15-24 г.	Процент (%)	<1%	<1%	<1%
3. Брой лица от групите в най-висок риск, които получават услуги за доброволно, консултиране и	Брой	82 565	78 271	74 201

изследване за ХИВ и научават своя резултат				
4. Брой лица живеещи с ХИВ, които са обхванати в системата на медицинското обслужване, грижи и подкрепа	Брой увеличава се с 16%	1 461	1 694	1 965
5. Брой лица живеещи с ХИВ/СПИН, които към момента получават антиретровирусна терапия	Брой	1 392	1 614	1 872
6. Брой лица от уязвимите групи (инжекционно употребяващи наркотици; мъже, които правят секс с мъже; проституиращи; лица, лишени от свобода; бежанци/мигранти, ромска общност и др.) достигнати с нископрагови превантивни и социални услуги за СПИН	Брой	70 108	66 462	63 005
7. Брой лица от уязвимите групи, обхванати от епидемиологични проучвания за биологични и поведенчески индикатори за СПИН	Брой	0	3 000	0
<u>Показатели за изпълнение по Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България</u>				
1. Регистрирани случаи с туберкулоза	Брой	1 660	1527	1404
2. Регистрирана годишна заболеваемост от туберкулоза (нови болни и рецидиви, всички форми) промяна отчетността	Честота на 100 000 население	23,7	22,5	21,5
3. Относителен дял на успешно лекуваните случаи: Брой и процент на новооткритите случаи с белодробна туберкулоза с положително микроскопско и/или културелно изследване, които са излекувани или са завършили лечение	Процент (%)	> 88%	> 90%	> 90%
4. Брой и процент пациенти с туберкулоза (новооткрити и пациенти на повторно лечение), получаващи тест за лекарствена чувствителност за MDR-TB спрямо националните указания	Процент (%)	95%	97%	97%
5. Брой лабораторно потвърдени пациенти с MDR-TB, включени на лечение с противотуберкулозни лекарствени продукти от втори ред	Брой	40	38	35
6. Брой контактни лица обхванати с преглед за туберкулоза	Брой	4 587	4 220	3 882

Външни фактори, които могат да оказват въздействие върху постигането на целите на програмата:

Основните външни фактори, които до момента, а и в рамките на тригодишния период създават риск за неизпълнение на целите на програмата и прогнозните целеви стойности на показателите са:

- Промени в законодателството;
- Нови Регламенти на Общността или изменение и допълнение на действащото по отношение на прилагането на нормативните актове водещи до необходимостта от изпълнение на нови дейности, нови задължения и съответно до допълнителни разходи;
- Недостатъчни финансови ресурси необходими както за развитието на материалната база и лабораторното оборудване, така и за развитието на човешкия потенциал, работещ в системата;
- Липсата на финансов ресурс за обезпечаване на мерките заложи в Националната здравна стратегия и Плана за действие към нея поражда съществен риск да не се изпълнят дори основния пакет от дейности.
- Увеличаване на размера и степента на уязвимостта на рисковите групи в България (миграционна политика; стигма и дискриминация; и други);
- Адекватно ко-финансиране и включване в изпълнението на дейностите по превенция на ХИВ от другите министерства;
- Въвеждането на здравното образование в българските училища;
- Разработване и финансиране от общините на местни стратегии и програми за превенция на ХИВ, сексуално предавани инфекции;
- Разширяване на обхвата на анти-СПИН кампаниите на национално и общинско ниво, с цел повишаване на информираността на населението за начините за ефективна превенция;
- Промяна на цените на антиретровирусните медикаменти за пациентите на лечение. Увеличаване броя на гражданите, живеещи в бедност, безработни и затворени общности в рамките на големите градове;
- Увеличен поток на мигранти и бежанци от страни с високо бреме на туберкулоза;
- Увеличаване броя на лицата с повишен риск за развитие на заболяването – деца на улицата, лица със зависимости и нарушен имунитет.

Информация за наличността и качеството на данните:

Информацията е налична в дирекция „Политика по промоция на здравето и профилактика на болестите“, отдел „СДП“ към Дирекция „Международни дейности, проекти и програми“, Регионалните здравни инспекции и Националния център по заразни и паразитни болести.

Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на планирани показатели от дирекция „Политика по промоция на здравето и профилактика на болестите“, отдел „СДП“ към Дирекция „Международни дейности, проекти и програми“ Регионалните здравни инспекции и Националния център по заразни и паразитни болести.

Целевите стойности на показателите са определени във връзка с прилагането на действащото законодателство.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по програмата:

- Разработване на нормативна уредба;
- Контрол на имунизационния обхват със задължителни и целеви имунизации и предприемане на мерки за неговото повишаване;
- Дейности свързани с организиране и провеждане на незабавни профилактични и противоепидемични мерки при възникване на епидемична ситуация;
- Дейности свързани с недопускане внос и разпространение на инфекции с висок епидемичен риск, както и от възникване и разпространение на взривове и епидемии от други заразни болести;
- Дейности по осигуряване на диагностикуми за извършване на своевременна и прецизна диагностика на заразните болести;
- Изпълнение на профилактични програми и проекти в областта на надзора на заразните болести;
- Изпълнение на профилактични програми и проекти, насочени към посрещане на грипна пандемия и минимализиране загубите от нея, повишаване на имунизационния обхват срещу сезонен грип; сертифициране на България като свободна от морбили и вродена рубеола, профилактика и контрол на вътреболничните инфекции; епидемиологичен надзор на чревните паразитози; първична профилактика на рак на маточната шийка, организиране на защитата на населението от инциденти с химически, биологични, радиоактивни материали от случаен, естествен и умишлен характер.
- Научна дейност.
- Контролна дейност.
- Адекватна и качествена диагностика на ХИВ и сексуално предавани инфекции
- Осигуряване на постекспозиционна профилактика (ПЕП) и универсални предпазни мерки; както и превенция на предаването на ХИВ инфекция от майка на дете;
- Осигуряване на качествено проследяване, лечение, грижи и подкрепа за хората, живеещи с ХИВ в страната;
- Епидемиологичен надзор, мониторинг и оценка на ХИВ и СПИ;
- Превенция на ХИВ и сексуално предавани инфекции сред целевите групи на Програмата;
- Промоция на сексуално и репродуктивно здраве сред младите хора и провеждане на кампании на национално и регионално ниво;

- Осигуряване на изследване и лечение на сексуално предавани инфекции;
- Създаване на подкрепяща среда за устойчив национален отговор на ХИВ и сексуално предаваните инфекции в България.
- Осигуряване на ефективно управление и координация на Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата.
- Своевременна диагностика и контрол на туберкулозата.
- Успешно лечение на туберкулозата в България.
- Успешно лечение и контрол на мултирезистентната и екстензивнорезистентната туберкулоза.
- Контрол на туберкулозата при децата.
- Намаляване на трансмисията на туберкулозата в местата за лишаване от свобода в България.
- Ограничаване разпространението на туберкулозата в ромска общност и групите в риск.
- Диагноза и лечение на лицата с латентна туберкулозна инфекция.
- Повишаване на осведомеността на широката общественост.

Централна доставка на биопродукти (ваксини за целеве имунизации и биопродукти за постекспозиционна профилактика)

На основание чл. 58, ал. 2 и 3 и чл. 82, ал. 2, т. 1 от Закона за здравето (изменение, обн., ДВ, бр. 106 от 10.12.2013 г.) и Наредба № 15 от 12.05.2005 г. за имунизациите в Република България (обн., ДВ бр. 45/2005 г.), Министерство на здравеопазването отговаря за ежегодното планиране и осигуряване на ваксини за извършване на задължителни и целеве имунизации и реимунизации срещу 14 заразни заболявания (туберкулоза, вирусен хепатит тип Б, дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит, хемофилус инфлуенце тип Б, пневмококи, морбили, епидемичен паротит, рubeола, бяс, Кримска-Конго хеморагична треска и коремен тиф), ППД туберкулин, както и биопродукти за извършване на постекспозиционна профилактика (специфични серуми против ботулизъм, антракс, тетанус, дифтерия) и техническите средства за приложението им.

Прогнозните разходи за осигуряването на биопродукти през периода 2016 г. – 2018 г. са в размер на 49 000 000 лв. с ДДС за всяка година от периода. Изчисленията на подлежащите (съгласно чл. 27 от Наредба 15 за имунизациите) се базират на прогнозната раждаемост от предходната година, информация за населението по възрастови групи, броя на приемите за всеки вид ваксина, броя на необхванатите подлежащи на имунизация през предходните години за всеки вид ваксина и по препоръка на СЗО е предвиден резерв от 10 % за ваксините, използвани за основните имунизации на деца до 2 годишна възраст, който гарантира стабилност и непрекъснатост на имунизационния процес, намалява рисковете от непредвидими обстоятелства като увеличаване на раждаемостта, невъзможност за изпълнение на договорите за доставки поради производствени проблеми и най-важното – за

организиране на бърз отговор при неблагоприятна епидемична ситуация, застрашаваща общественото здраве. Финансовият ресурс е изчислен на база пределно допустими цени от ПЛС.

Национални планове и програми изпълнявани от МЗ, РЗИ, НЦЗПБ и НЦОЗА:

Национален план на Р. България за готовност за грипна пандемия, безсрочен

Планът е приет с ПМС № 5 от 13.01.2006 г. и цели да осигури необходимият национален капацитет за подготовка на страната за посрещане на грипна пандемия и да се минимализират загуби от нея.

Предвидени дейности:

- закупуване на необходимите количества антивирусни препарати с цел поддържане на националния резерв, съгласно утвърдената през 2011 г. „ Концепция за създаване и поддържане на стратегически резерв на Република България от антивирусни средства за лечение и профилактика на грип;

- лабораторно доказване на циркулиращите сезонни грипни щамове съгласно изискванията на Европейската надзорна мрежа за грип към Европейския център за контрол на заболяванията – обезпечаване с диагностични тестове и консумативи на Националната референтна лаборатория по грип и ОРЗ в НЦЗЛБ;

- актуализиране и техническа поддръжка на националната информационна система за надзор на грипа;

- повишаване нивото на подготовка на експертите от различни институции за готовността за изпълнение на националния пандемичен план чрез организиране и провеждане на национално симулационно упражнение със заинтересованите институции;

- участие на експерти в научните форуми по грип, организирани от ЕС и СЗО.

Национална програма за профилактика и контрол на векторно-предавани трансмисивни инфекции при хората в Република България, 2014-2018 г., приета с Решение № 173/28.03.2014 г. на МС

Предвидени дейности:

Установяване и очертаване границите на природните огнища на векторно-предаваните трансмисивни инфекции (ВПТИ), както и за оценка на риска от заболяване сред хората в различните региони в страната са предвидени финансови средства за командировки до местата с биотопи за улов на комари, събиране на кърлежи, флехотомии и гризачи.

Извършване на консултантски услуги при възникване на епидемични взривове с цел повишаване ефективността на мерките и оказване на организационно-методична помощ.

Укрепване на структурите за лабораторна диагностика на ВПТИ на национално и регионално ниво, централно снабдяване с апаратура, консумативи и диагностикуми за лабораториите в райони с най-многобройните случаи на ВПТИ и съответните референтни лаборатории в столицата.

Поддържане в лечебни заведения за болнична помощ на лекарствени продукти за лечение на Малария и Висцерална Лайшманиоза за български граждани заболели след пребиваване в заразени зони.

Повишаване квалификацията на кадрите.

Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Р. България.

Националната програма има 9 оперативни цели:

1. Осигуряване на висококачествени интегрирани, ориентирани към пациента грижи и превенция на туберкулоза в цялата страна и осигуряване на ефективно управление и координация на Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата.
2. Своевременна диагностика и контрол на туберкулозата, използване на нови диагностични средства, интервенции, стратегии, осъществяване на научните изследвания и въвеждане на иновации.
3. Успешно лечение и контрол на туберкулозата, на мултирезистентната и екстензивнорезистентната туберкулоза в България.
4. Съвместни ТВ/НIV интервенции и успешно лечение на пациентите.
5. Контрол на туберкулозата при децата.
6. Намаляване на трансмисията на туберкулозата в местата за лишаване от свобода в България.
7. Ограничаване разпространението на туберкулозата чрез подобряване на обхвата на случаите с туберкулоза и успех от лечението сред групите в риск - ромско население, ИУН, бежанци и лица, търсещи убежище, пациенти с диабет и медицински персонал.
8. Диагноза и лечение на лицата с латентна туберкулозна инфекция.
9. Повишаване на осведомеността на широката общественост

Целеви групи, към които са насочени предоставяните по програмата продукти/услуги

- Болни с туберкулоза;
- Лица лишени от свобода;
- Ромска общност;
- Лица с наркотична зависимост;
- Лица с алкохолна зависимост;
- Бежанци и лица, търсещи убежище;
- Децата на улицата и млади хора в риск;
- Хора живеещи с ХИВ/СПИН;

- Медицински персонал от лечебните заведения за туберкулоза и от микробиологичните лаборатории за диагностика на туберкулозата;
- Хора с хронични заболявания - инсулинозависим тип диабет;
- Контактни лица на болни с активна туберкулоза;
- Лица с латентна туберкулозна инфекция.

Дейности свързани с програмата

- Диагностични дейности: извършване на клинични, инструментални, образни и лабораторни изследвания - закупуване на диагностикуми и консумативи за микроскопска и културелна диагностика на туберкулозата, тестване за лекарствена чувствителност и генетични изследвания за туберкулоза, за нуждите на Националната референтна лаборатория по туберкулоза към НЦЗПБ и на микробиологичните лаборатории в специализираните лечебни заведения;
- Осигуряване на Стрептомицин, неразрешен за употреба лекарствен продукт в Република България, за лечение на болни с туберкулоза;
- Осигуряване на лекарствени продукти с фиксирани дози за деца;
- Осигуряване на противотуберкулозни лекарствени продукти от втори ред: Амикацин, Левофлоксацин, Моксифлоксацин, Протионамид, Парааминосалицилова киселина (ПАСК), Циклозерин, Линезолид, Амоксицилин/Клавуланова киселина, неразрешени за употреба в Република България, за лечение на болни с мултирезистентна (MDR-TB) и екстензивнорезистентна туберкулоза (XDR-TB);
- Осигуряване на активно наблюдение (диспансеризация) на подлежащите лица: уведомление до лицата за явяване на контролни прегледи, извършване на контролни изследвания, контрол на провежданото лечение - осигуряване на Изониазид за провеждане на специфична химиопрофилактика на туберкулозата на лицата с латентна туберкулозна инфекция (ЛТБИ) за нуждите на специализираните лечебни заведения.

В резултат на разработване през 2008 г. и поддържане на система за събиране на индивидуални данни за пациентите с туберкулоза, в съответствие с препоръките на Световната здравна организация (СЗО) и изискванията на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията (ECDC), в Дирекция „Международни дейности, проекти и програми”, отдел „СДП” се води Национален регистър на пациентите с туберкулоза с данни, изпратени от 28-те областни лечебни заведения, от лечебните заведения в местата за лишаване от свобода в системата на МП и от ВМА, за регистрираните пациенти с туберкулоза и изхода от лечението им след 12 месеца (за пациентите, регистрирани преди 1 година). Данните се получават, валидират регулярно и са налични. Ежегодно се докладват на ECDC за системата за епидемиологичен надзор - TESSy и на СЗО.

Текстове, указващи регистрацията и съобщаването на случаите с туберкулоза, суспектните и контактните в електронна информационната система за туберкулоза, бяха включени в Наредбата за

изменение и допълнение на Наредба № 21 от 2005 г. за реда за регистрация, съобщаване и отчет на заразните болести, обнародвана в брой 52 на „Държавен вестник“ от 08.07.2011 г., в сила от 08.07.2011 г., изм и доп. 2014 г.

От началото на 2010 г. във всички областни лечебни заведения за диагностика и лечение на туберкулозата е въведена електронна информационна система за регистриране на случаите с туберкулоза, на суспектните и на контактните, и за отчитане на изхода на лечението на пациентите с туберкулоза след 12 месеца.

Със заповед № РД-01-59/ 24.02.2016 г. Министерът на здравеопазването е утвърдено „Методическо указание за определения на случаите на туберкулоза и система за отчетност“, съгласно препоръките на СЗО. Актуализирани са формите за отчет на контактните лица, на лицата с латентна туберкулозна инфекция, на пациентите с резистентни форми на туберкулозата, съгласно международните изисквания.

Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции.

Основната цел на програмата е да не се допусне епидемия от СПИН в страната, като се разшири обхвата на дейностите по превенция на ХИВ и се подобри качеството на живот на хората, живеещи в ХИВ. За тяхното постигане са заложили следните непосредствени цели:

Цел 1: Достигане до минимум 60 % покритие на групите в най-висок риск чрез запазване, разширяване и поддържане на целенасочени и непрекъснати интервенции за превенция на ХИВ с цел да се намали риска от инфектиране или предаване на ХИВ инфекцията

Цел 2: Намаляване със 75 % на новите случаи на ХИВ инфекция.

Цел 3: Елиминиране на предаването на ХИВ инфекцията от майка на новородено.

Цел 4: До 2020 г. достигане до 90 % на дела на лицата, инфектирани с ХИВ, които знаят своя статус, включване на антиретровирусно лечение на 90 % от хората, живещи с ХИВ, които знаят своя статус и постигане на трайна вирусна супресия при тези на лечение.

Цел 5: Достигане през 2020 г. до 95 % от бременните жени с изследване за сифилис и до 90 % от бременните жени с изследване за ХИВ.

Цел 6: До 2020 г. намаляване до 90% на: случаите с вроден сифилис, на инфекциите, причинени от Трепонема палидум и на инфекциите, причинени от Найсерия гонорея спрямо нивата от 2015 г.

Цел 7: До 2020 г. осигуряване на защита и нулева дискриминация на хората, живеещи с ХИВ, и на лицата от групите в най-висок риск.

Целева група, към която са насочени предоставяните по програмата продукти/ услуги

Директни целеви групи:

- Лица, инжекционно употребяващи наркотици (ИУН)

- Мъже, които правят секс с мъже (МСМ)
- Маргинализирани етнически общности в риск
- Лица, лишени от свобода
- Лица, предлагащи сексуални услуги, и техните клиенти
- Лица, търсещи и получили международна закрила, мигранти и мобилно население
- Млади хора, деца и млади хора в риск
- Хора, живеещи с ХИВ, и техните партньори и близки

Индиректни целеви групи:

- Партньори на хора, живеещи с ХИВ/СПИН;
- Медицински персонал в лечебните и здравни заведения;
- Персонал в местата за лишаване от свобода.

Дейности свързани с програмата

Дейности по осигуряване на адекватна и качествена диагностика на ХИВ и сексуално предавани инфекции – в цялата страна се предоставят безплатно диагностикуми за ХИВ, хепатит Б, хепатит С, сифилис, хламидия и гонорея на всички РЗИ, Национални центрове и ЦКВЗ. В страната функционират 19 Кабинети за анонимно и безплатно консултиране и изследване за ХИВ.

Дейности по осигуряване на постекспозиционна профилактика (ПЕП) и универсални предпазни мерки; както и превенция на предаването на ХИВ инфекция от майка на дете – ще продължи да се провежда профилактика чрез контрол по прилагането на универсални предпазни средства и осигуряване на необходимите лекарства за ПЕП и антиретровирусна терапия за новородени от серопозитивни майки с цел недопускане на вертикална трансмисия на ХИВ от майка на дете.

Дейности по осигуряване на качествено проследяване, лечение, грижи и подкрепа за хората, живеещи с ХИВ в страната – лечението с антиретровирусна терапия (АРВ) и мониторинга на терапията за лицата с ХИВ са напълно достъпни и безплатни в страната за всяко лице, което се нуждае. В страната е въведена децентрализирана система за лечение и наблюдение на лицата, които се лекуват с АРВ терапия чрез изграждането на 5 сектора за лечение на ХИВ в София, Варна, Пловдив, Плевен и Стара Загора. Изградени са и функционират 4 кабинета за психо-социална подкрепа за хората, живеещи с ХИВ. Въведена е услугата „водене на случай“ за пациенти с особена уязвимост и риск от непридържане към предписаното лечение.

Епидемиологичен надзор, мониторинг и оценка – в страната функционират 1 национално звено в Националния център по заразни и паразитни болести и 12 регионални звена към РЗИ за второ поколение епидемиологичен надзор.

Дейности по превенция на ХИВ и сексуално предавани инфекции сред целевите групи на Програмата – ще продължат да се предоставят услуги за най-уязвимите групи от населението,

които включват: здравна промоция; консултиране и изследване за ХИВ, хепатит Б, хепатит С, сифилис, хламидия и гонорея, предоставяне на презервативи, издаване и разпространение на информационни материали, предоставяне на индивидуални стерилни пакети за инжектиране, предоставяне на услугата „водене на случай” и други. Дейностите се подпомагат от функциониращите 17 мобилни медицински кабинети за работа с рисковите групи към РЗИ, 9 нископрагови центъра за работа с лица, употребяващи инжекционно наркотици, 8 здравно-социални центъра в ромска общност.

Укрепване на дейностите по изследване и лечение на сексуално предавани инфекции – ще се постави основен фокус върху изграждането на мрежа от достъпни услуги за изследване на сексуално предавани инфекции; ще се подобри качеството на лабораторната диагностика на сексуално предавани инфекции; както и надграждане на електронна информационна система за надзор, мониторинг и оценка на сексуално предавани инфекции.

Създаване на подкрепяща среда за устойчив национален отговор на ХИВ и сексуално предаваните инфекции в България – дейностите са насочени към надграждане на капацитета на национално и общинско ниво чрез изградените 28 пилотни Регионални звена за превенция и контрол на ХИВ/СПИН към РЗИ и надграждане на 10-те местни координационни офиса по СПИН в Местни комитети по СПИН.

Отдел „СДП” към Дирекция „Международни дейности, проекти и програми” към МЗ обобщава информацията, свързана с изпълнението на Националната програма като обобщава всички данни, подавани от 28-те РЗИ и Националните центрове към МЗ и чрез онлайн база данни за дейностите, осъществявани от кабинетите за анонимно и безплатно консултиране и изследване за СПИН (КАБКИС) и неправителствени организации, работещи сред групите в риск на територията на 22 общини - областни центрове. В Дирекция „МДПП”, отдел „СДП” се води електронна информационна система с индивидуална база данни за лицата с ХИВ/СПИН, в съответствие с препоръките на Световната здравна организация (СЗО) и изискванията на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията (ECDC). Данните се получават, валидират регулярно и са налични в отдел „СДП”. Ежегодно се докладват на ECDC за системата за епидемиологичен надзор – TESSy. Текстове, указващи регистрацията и съобщаването на случаите с ХИВ/СПИН в електронна информационната система, бяха включени в Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 21 от 2005 г. за реда за регистрацията, съобщаване и отчет на заразните болести, обнародвана в брой 52 на „Държавен вестник” от 08.07.2011 г., в сила от 08.07.2011 г.

Бюджетна прогноза по ведомствени и административни параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	1600.01.03 Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести ”	Проектобюджет 2017 г.	Прогноза 2018 г.	Разлика к.3-к.2	Прогноза 2019 г.	Разлика к.5-к.3

	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:	11 605,7	11 663,9	58,2	11 663,9	0,0
	Персонал	8 727,0	8 785,2	58,2	8 785,2	0,0
	Издръжка	2 878,7	2 878,7	0,0	2 878,7	0,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	11 605,7	11 663,9	58,2	11 663,9	0,0
	Персонал	8 727,0	8 785,2	58,2	8 785,2	0,0
	Издръжка	2 878,7	2 878,7	0,0	2 878,7	0,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	32 642,5	32 642,5	0,0	32 642,5	0,0
	1. Издръжка	26 440,0	26 440,0	0,0	26 440,0	0,0
	от тях за:					
	Разходи за изпълнение на Национални програми	1 440,0	1 440,0	0,0	1 440,0	0,0
	Разходи за централна доставка на лекарствени продукти	25 000,0	25 000,0	0,0	25 000,0	0,0
	2. Стипендии	28,5	28,5	0,0	28,5	0,0
	3. Субсидии за осъществяване на болнична помощ	6 174,0	6 174,0	0,0	6 174,0	0,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	I.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	32 642,5	32 642,5	0,0	32 642,5	0,0
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	44 248,2	44 306,4	58,2	44 306,4	0,0
	Общо разходи (I.+II.+III.):	44 248,2	44 306,4	58,2	44 306,4	0,0
	Численост на щатния персонал	853	853	0	853	0
	Численост на извънщатния персонал	0	0	0	0	0

1600.01.04 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „НАМАЛЯВАНЕ ТЪРСЕНЕТО НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА“

Цели на бюджетната програма: Ограничаване въвличавено на нови хора в злоупотребата с наркотични вещества, разширяване на мрежата от програми за лечение и психосоциална рехабилитация, намаляване злоупотребата с наркотични вещества, използвани за медицински цели.

Организационни структури, участващи в програмата

Отдел “НВС“ в Дирекция „Лекарствена политика”, МЗ

Национален център по наркомании

Регионални здравни инспекции

Отговорност за изпълнението на програмата – Министерството на здравеопазването - Отдел “НВС“ в Дирекция „Лекарствена политика” и Национален център по наркомании.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1600.01.04 Бюджетна програма „Намаляване на търсенето на наркотични вещества” (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проектобюджет 2017 г.	Прогноза 2018 г.
1.Усъвършенствани закони	бр.	1	1	1
2.Усъвършенствани наредби	бр.	4	4	5
3.Изготвени становища	бр.	25	20	20
4.Проведени заседания	бр.	10	10	10
5.Изготвени анализи и доклади	бр.	8	10	10
6.Проведени заседания на Националния съвет по наркотични вещества (НСНВ)	бр.	4	4	4
7.Мониторинг на дейността на Общинските съвети по наркотични вещества (ОбСНВ) и Превантивните информационни центрове (ПИЦ) към тях.	бр.	7	6	6
8.Извършени проверки на производители на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества.	бр.	6	7	7
9.Извършени проверки в аптеки и складове за търговия на едро с лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества.	бр.	2350	2620	2480
10.Извършени проверки в програми за лечение с агонисти и				

агонисти-антагонисти	бр.	140	140	160
11.Извършени проверки на дейността на инспекторите по наркотични вещества в Регионалните здравни инспекции	бр.	10	10	10
12.Съставени протоколи от проверките	бр.	2506	2777	2657
13.Издадени лицензи за производство, търговия на едро и дребно по реда на ЗКНВП	бр.	450	400	400
14.Издадени разрешителни и разрешения за дейности по реда на ЗКНВП	бр.	600	700	1000
15.Вписани номера в регистрите	бр.	1050	1100	
16.Издадени разрешения за осъществяване на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди	бр.	10	20	30
17.Брой програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди, субсидирани от МЗ	бр.	15	15	18
18.Брой пациенти в програми за лечение, субсидирани от МЗ и получаващи метадон по Наредба 34/2005г.	бр.	1900	2000	2100
19.Брой пациенти в субституиращи и поддържащи програми, със собствено финансиране, получаващи метадон по Наредба 34/2005г.	бр.	2000	2000	2100
20.Създаване и поддръжане на база данни в Националния център по наркомании	бр.	3	4	7
21.Изследвани употребяващи инжекционно наркотици за полово и кръвнопреносими болести.	бр.	1350	1200	1200
22.Извършени лабораторни изследвания в лабораторията към НЦН	бр.	5000	5000	5000
23.Обхванати пациенти в психосоциална рехабилитация в програми, субсидирани от МЗ.	бр.	650	650	650
24.Работещи програми за психосоциална рехабилитация, субсидирани от МЗ.	бр.	20	20	20
25.Мониторинг и оценка на ефективността на лечебните програми, програмите за психосоциална рехабилитация програмите за намаляване на вредите от употребата.	бр.	30	20	20
26.Обучени експерти.	бр.	120	190	240
27.Проведени семинари, работни срещи за оказване на методическо ръководство.	бр.	8	8	9
28.Проведени национални съвещания за употребата на наркотици.	бр.	3	3	3
29.Координиране дейността на ОБСНВ и ПИЦ към тях.	бр.	27	27	27
30.Участия в местни и международни форуми по наркотиците за повишаване на професионалната		12	12	12

квалификация.				
31.Взаимодействие с централни, регионални и местни органи и институции във връзка с поддържане и усъвършенстване на информационните им бази данни	бр.	3	3	6
32.Взаимодействие с ПИЦ, във връзка с поддържане и усъвършенстване на информационните им системи и бази данни.	бр.	27	27	27
33.Разработени методически указания.	бр.	3	3	5
34.Подготовка и провеждане на различни по характер и обхват проучвания, свързани с употребата на наркотици в България.	бр.	8	10	8
35.Отпечатване и разпространение на тематични доклади, информационен бюлетин и други аналитични, информационни и помощни материали.	бр.	1	1	2
36.Изготвяне на Годишен национален доклад за състоянието на проблемите, свързани с употребата на наркотици в България по стандартите на Европейския мониторинг център за наркотици и наркомании (EMCDDA).	бр.	1	1	1
37.Методическо ръководство, координация и участие при попълването на Стандартни таблици и Структурирани въпросници за годишния доклад на EMCDDA.	бр.	20	15	15
38.Развитие на ключовите епидемиологични индикатори.	бр.	5	5	5
39.Съвместна дейност по новите синтетични наркотици и периодични изпращания на ранни известия за нови наркотици до EMCDDA.	бр.	5	5	5
40.Участие в експертната и обучителната системи на REITOX и EMCDDA.	бр.	10	10	10

Външни фактори, които могат да оказат въздействие върху постигането на целите на програмата:

Недостатъчно и нерегулярно финансиране на дейностите;

Информация за наличността и качеството на данните:

- По данни на Отдел “НВ“ в Дирекция „Лекарствена политика“, Националният център по наркомании и Регионалните здравни инспекции;
- Национална програма за изпълнение на Плана за действие на Националната стратегия за борба с наркотиците (2014-2018г.)
- Развитие на политиката в областта на намаляване търсенето на наркотици
- Разработване и усъвършенстване на нормативната база в областта на наркотиците

- Контрол по спазване изискванията на регулаторните режими, въведени от Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите (ЗКНВП)
- Координиране осъществяването на програми за превенция на употребата на наркотични вещества
- Разширяване на мрежата от програми за лечение, психосоциална рехабилитация и намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества
- Поддържане и развитие на национална публична информационна система по наркотиците и наркоманиите.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	1600.01.04 Бюджетна програма “Намаляване на търсенето на наркотични вещества”	Проектобюджет 2017 г.	Прогноза 2018 г.	Разлика к.3-к.2	Прогноза 2019 г.	Разлика к.5-к.3
	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:	618,3	621,3	3,0	621,3	0,0
	Персонал	474,2	477,2	3,0	477,2	0,0
	Издръжка	144,1	144,1	0,0	144,1	0,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	618,3	621,3	3,0	621,3	0,0
	Персонал	474,2	477,2	3,0	477,2	0,0
	Издръжка	144,1	144,1	0,0	144,1	0,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	760,0	760,0	0,0	760,0	0,0
	1. Издръжка	160,0	160,0	0,0	160,0	0,0
	от тях за:					
	Разходи за изпълнение на Национални програми	160,0	160,0	0,0	160,0	0,0
	2. Субсидии за осъществяване на болнична помощ	600,0	600,0	0,0	600,0	0,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	760,0	760,0	0,0	760,0	0,0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	1 378,3	1 381,3	3,0	1 381,3	0,0

	Общо разходи (I.+II.+III.):	1 378,3	1 381,3	3,0	1 381,3	0,0
	Численост на щатния персонал	29	29	0	29	0
	Численост на извънщатния персонал	0	0	0	0	0

Планираните средства в тригодишната бюджетна прогноза за периода 2017-2019 г. следва да се обезпечат дейностите на Националния център по наркомании.

В рамките на тази програма се финансира изпълнението на дейности по Национална програма за изпълнение на Плана за действие на Националната стратегия за борба с наркотиците (2014-2018г.) и средства за отпечатване на специални рецептурни бланки за предписване на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества и специални формуляри за поръчка на наркотични вещества и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества.

1600.02.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „КОНТРОЛ НА МЕДИЦИНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ, ЗДРАВНА ИНФОРМАЦИЯ И ЕЛЕКТРОННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”

Цели на бюджетната програма:

Повишаване качеството и ефективността на здравеопазването чрез въвеждането на национална здравна информационна система и осъществяване на реален достъп на пациента до информация за собственото му здраве. Съкращаване на времето за обслужване на пациенти и граждани, повишаване на качество на административните услуги в здравеопазването и съкращаване на финансовите разходи. Постигане на значителна промяна на качеството на здравеопазване, чрез използване на нови здравни технологии в областта на електронното здравеопазване. Осигуряване на устойчиво управление на системата на здравеопазване и непрекъснато подобряване на качеството и безопасността на медицинското обслужване на гражданите чрез ефективни системи за събиране и обработване на информация и контрол и мониторинг на медицинските дейности.

Постигането на националните здравни цели е немислимо без адекватно, компетентно и отговорно управление на националната здравна система на всички нива – национално, областно, общинско и институционално. Ролята на информацията за определяне на здравната политика и за приемане на добри управленски решения не подлежи на съмнение. Тя се засилва особено в условията на усложнени здравно-демографски характеристики на населението и икономическа криза, предполагащи непрекъснато нарастващи потребности от здравни услуги при изразен недостиг на средства, необходими за тяхното осигуряване. Затова задълбочените анализи на съществуващата медико-статистическа и икономическа информация за здравния статус на населението и състоянието на лечебната мрежа, трябва да са водещи при планирането и управлението на системата на

здравеопазване на национално и регионално ниво. Те ще дадат възможност да се обективизират специфичните характеристики на отделните медицински дейности и свързаните с тях здравни потребности, съществуващи проблеми и рискове, което от своя страна ще позволи да се планират политиките и да се прогнозираат свързаните с тях потребности от ресурси в краткосрочен и дългосрочен план.

Поради това една от основните задачи на програмата е информационното осигуряване на управлението на медицинските дейности чрез оптимално използване на съществуващите източници на информация и техният логически синтез и анализ и ускорено развитие на електронното здравеопазване.

На фона на бързото развитие на електронното здравеопазване в другите европейски държави, България все още не е изградила адекватна здравно-информационна система, която да осигури необходимата информация за нуждите на управлението и потребителите на здравни услуги, в т.ч. за изпълнение на ангажиментите на страната във връзка с трансграничния обмен на здравни данни. Наличните информационни системи и бази от данни не са системно интегрирани и не дават реална представа за общото състояние на системата на здравеопазването, което затруднява процеса на планиране на здравната политика.

България изостава в процеса на развитие на електронното здравеопазване не само по отношение на информационната здравна система, но и по отношение на другите елементи на електронното здравеопазване, свързани с развитието на телемедицината, дистанционно наблюдение на пациенти и др.

Основен инструмент за осигуряване на ефективното функциониране на здравната система е интеграцията и свързаността в сферата на здравеопазването чрез създаване на Национална здравно-информационна система.

Изграждането ѝ ще осъществи връзката между множество, разработени към момента системи, в различни организации в сферата на здравеопазването между които НЗОК, доброволни дружества, национални центрове и изпълнителни агенции, лечебни заведения и др. Целта на интеграцията е обвързване на процесите в здравеопазването в единна система с възможност за обмен и контрол на информацията в реално време, включваща електронен пациентски запис, електронна автентификация, регистри на основните участници в системата на здравеопазването и обвързаност между тях.

Подобна интеграция е от изключителна важност и за подобряването на дейностите по организация, контрол, планиране и прогнозиране в системата на здравеопазването.

Електронното здравеопазване следва да се развие като основен инструмент за повишаване на ефективността и качеството на здравната система. То следва да допринася за повишаване на медицинската ефективност и качеството на медицинските решения чрез подобряване на

информираността на лекаря за всички предшестващи болести и състояния на пациента, достъп до експертни системи, системи за контрол на лекарски решения, вкл. на рецепти; търсене на литература и доказателства; информация за близки и далечни резултати (качеството) на проведено лечение и др. Изграждането на Националната здравно-информационна система дава възможност да се извършват онлайн повече административни и здравни услуги в сектора, осигурява достъп до информация на пациента за собственото му здраве и подобрява взаимовръзките между отделните нива на системата, което е предпоставка за това финансовите процеси да бъдат прозрачни и лесни за проследимост, за анализиране и контрол.

Осигуряването чрез националната здравно-информационна система данни ще позволят всички показатели за измерване на качеството да се регистрират и анализират в желани периоди и разрези и да се използват за контрол и управление на процесите, свързани с качеството.

Възможностите на електронното здравеопазване за подобряване на контрола на качеството на здравната помощ следва да се интегрират с общият процес на контрол и мониторинг на качеството. Контролните органи на МЗ (ИА „Медицински одит“ и Регионалните здравни инспекции) и научните дружества ще играят важна роля в тази насока, като техните основни отговорности са: да разработят подходящи методи за оценка и контрол, приложими в лечебните заведения; да участват в провеждането на оценката на качеството на всички нива и в прегледа на общоприетите професионални норми и да осигуряват разпространение на научните резултати. Необходимо е осигуряване на средства за повишаване на административния капацитет на ИАМО и РЗИ и повишаване на мотивацията на работещите в тях.

Дейностите за подобряване на качеството на предоставяните здравни услуги са свързани и с развитие на основните инструменти за гарантиране на качеството на медицинката помощ – медицинските стандарти и акредитацията, които следва непрекъснато да се усъвършенстват и да се използват пълноценно.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция „Медицински дейности“, МЗ

Дирекция „Информационна и комуникационна политика в здравеопазването“, МЗ

Изпълнителна агенция Медицински одит“,

Регионални здравни инспекции

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на Министерство на здравеопазването, дирекция “Медицински дейности“, дирекция „Информационна и комуникационна политика в здравеопазването“, Изпълнителна агенция Медицински одити и Регионални здравни инспекции.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1600.02.01 Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване” <i>(класификационен код и наименование на бюджетната програма)</i>	Целева стойност			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проектобюджет 2017 г.	Прогноза 2018 г.	Прогноза 2019 г.
<u>Продукт/услуга:</u> Разработване на политики, нормативно регулиране и методология				
1.Разработени стратегии, концепции, политики и др.	бр.	1	1	1
2.Разработени нови и актуализирани нормативни актове, в т.ч.:	бр.	30	25	20
-Национална здравна карта ¹	бр.			1
-Наредби за утвърждаване на медицински стандарти	бр.	20	15	10
-Наредби за утвърждаване на здравно-информационни стандарти	бр.	5	5	4
3.Разработени инструкции, указания, анализи и др.	бр.	3	3	3
4.Изготвяне на Национална оценка на удовлетвореността на пациентите ²	бр.			
5.Изпълнявани проекти	бр.	2	3	3
<u>Продукт/услуга:</u> Регистрационен режими и разрешителен режим				
1.Подадени заявления за регистрация на ЛЗИБМП по чл.40 от ЗЛЗ	бр.	2900	2 800	2 700
2.Издадени удостоверения за регистрация на ЛЗИБМП по чл.40 от ЗЛЗ	бр.	2 700	2 600	2 500
3.Подадени заявления за издаване на разрешения за осъществяване на лечебна дейност по чл.47 на ЗЛЗ	бр.	90	80	80
4.Издадени разрешения за осъществяване на лечебна дейност по чл.47 на ЗЛЗ	бр.	80	70	70
5.Отнети разрешения за осъществяване на лечебна дейност по чл.47 на ЗЛЗ*	бр.			
<u>Продукт/услуга:</u> Акредитация на лечебните заведения				

¹ Мярка по Националната програма за реформи

² Мярка по Националната програма за реформи

1.Лечебни заведения, заявили желание за акредитация	бр.	80	90	100
2.Проведени акредитационни оценки от експертна комисия	бр.	80	90	100
3.Лечебни заведения получили положителна акредитационна оценка*, в т.ч.:	бр.			
-Отлична акредитационна оценка*	бр.			
-Много добра акредитационна оценка*	бр.			
-Добра акредитационна оценка*	бр.			
4.Заседания на Акредитационния съвет	бр.	16	18	20
-обучени експерти	бр.	50	50	50
Продукт/услуга				
Контрол за гарантиране правата на пациента				
1.Проверки от РЗИ по жалби и сигнали	бр.	2000	2100	2100
2.Проверки на лицата, упражняващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве	бр.	200	200	200
3.Актове за административно нарушение /РЗИ /	бр.	150	130	100
4.Проверки от ИАМО по жалби и сигнали	бр.	1800	1900	1800
5.Актове за установено административно нарушение/ИАМО/	бр.	350	350	350
Продукт/услуга				
Проверки за разходване средствата от републиканския бюджет по реда на чл. 82 от ЗЗ				
1.Проверки от РЗИ	бр.	450	450	450
2.Проверки от ИАМО	бр.	50	50	50
Продукт/услуга				
Проверки за изпълнение на медицинските стандарти				
1.Проверки на РЗИ за изпълнение на медицинските стандарти /по наредба №49/	бр.	500	550	600
2.Проверки на РЗИ във връзка с разрешителния режим на лечебните заведения	бр.	280	300	400
3.Брой издадени Удостоверения от РЗИ по чл.47 от ЗЛЗ	бр.	260	270	280
4.Тематични проверки на ИАМО за изпълнение на медицинските стандарти	бр.	20	20	30
5.Предложения на ИАМО за отнемане на разрешения за лечебна дейност*	бр.			
Продукт/услуга				
Контрол на структурите на задължителното и доброволно здравно осигуряване				
1.Извършени проверки в НЗОК/РЗОК	бр.	28	28	20
2.Извършени проверки в ДЗОФ	бр.	20	21	10
Продукт/услуга				

Информационна и аналитична дейност, осъществявана от ИА,,МО“				
1.Водени регистри	бр.	3	3	3
2.Изготвени анализи и доклади	бр.	35	40	40
3.Изготвени предложения за промени в нормативната уредба	бр.	11	11	10
4.Проведени дискусии, обсъждания, конференции и др.	бр.	2	2	2
Продукт/услуга Информационно осигуряване на системата на здравеопазване - събиране, обработка, отчитане и анализиране на информация от РЗИ				
1.Събрани и обработени годишни статистически отчети	бр.	28	28	28
2.Събрани и обработени оперативни статистически отчети	бр.	3800	3800	7000
3.Обработени оперативни сведения и др. статистическа информация (съобщения, известия, информационни карти и др.)	бр.	4500	5000	5000
4.Обработени отчети за финансиране на лечебните заведения по Методиката за субсидиране на преобразуваните лечебни заведения за болнична помощ	бр.	1400	1400	1500
5.Изготвени справки и информации по искане на други органи и организации	бр.	500	500	500
6.Проверки на статистическата отчетност в лечебните заведения	бр.	320	320	320
7.Съставени актове за административни нарушения във връзка със статистическата отчетност	бр.	15	10	10
8.Разработени анализи, прогнози и оценки от РЗИ за здравно-демографските процеси на регионално ниво, необходими за формирането на националната и териториалната здравна политика;	бр.	28	28	28
Продукт/услуга Информационно осигуряване на системата на здравеопазване - здравна статистика на базата на събиране, обработка, отчитане и анализиране на информацията от НЦОЗА				
1.Състояние и движение на населението	бр. (анализи)	5	5	5
2.Заболеваемост на населението	бр. (анализи)	7	7	7
3.Здравна мрежа	бр. (анализи)	2	2	2
4.Медицински персонал по видове и по видове леч.	бр.	1	1	1

заведения	(анализи)			
5.Дейност на лечебните заведения	бр. (анализи)	1	1	1
6.Икономическа информация на лечебните заведения	бр. (анализи)	1	1	1
7.Международен преглед и съпоставка на информацията	бр. (анализи)	3	3	3
8.Програми за създаване и реализация на единна здравно-информационна система	бр.	1	1	1
9.Здравно информационни стандарти	бр.	2	2	2
10.Международни стандарти и норми, произтичащи от решения и резолюции на институциите на ЕС	бр.	3	3	2
11.Математически модели и прогнози за демографското и здравно състояние на населението и здравните дейности	бр.	1	1	1
12.Предоставяне на здравни данни за Световната здравна организация, Евростат и други международни организации	бр.	1	1	1
13.Статистически изследвания, необходими за създаване на национална и европейска статистическа информация	бр.	1	1	
14.Методологична и методическа помощ на структурите на националната система на здравеопазване по отношение на информационното осигуряване и медицинската документация;	бр. съвещания, указания	2	2	2
Продукт/услуга				
Внедряване на ДСГ				
1.Адаптация на класификационната система	бр.	1	1	1
2.Сервизно и гаранционно обслужване на системата	лв.	130000	130000	130000
3.Осигуряване поток от данни	бр.	12	12	12
4.Изработване на относителни тегла	бр. (анализ)	1	1	1
4.Обучение на обучители, кодировчици, мениджъри	бр.	400	400	400
5.Изчисляване цени на ДСГ	бр. (анализи)	2	2	2
6.Изготвени указания за кодиране на икономическа информация	бр.	1	1	1
7.Изготвени указания за кодиране на икономическа информация	бр.	1	1	1
8.Работни срещи с директори на Л.З.Б.П.	бр.	4	4	4
9.Изготвени анализи	бр.	1	1	1
Продукт/услуга				
Поддържане на полицеви регистри и база данни				
1.Националният раков регистър	бр.	1	1	1

2.Национална база данни на болните с диабет	бр.	1	1	1
3.Бази и регистри от здравни данни на НЦОЗА	бр.	7	7	7
Продукт/услуга				
Електронно здравеопазване				
1. Изготвяне, актуализиране и провеждане на стратегия за е-здравеопазване и пътна карта към нея	Бр.	2	2	2
2. Подготовка на проекти по небюджетни фондове за Доизграждане на националната здравна информационна система.	Бр.	1(9 лота)	1(9 лота)	
3. Изпълнение на дейностите по проект „Доизграждане на националната здравна информационна система” Част 1	Бр.		9	
4. Изпълнение на дейностите по проект „Доизграждане на националната здравна информационна система” Част 2	Бр.			11
5. Участие в международни проекти	Бр.	2	2	2
6. Брой организирани и проведени курсове по ЕЗ	Бр.	3	3	3
7. Дейности свързани с постигане на мрежова информационна сигурност в МЗ	Бр.	1	2	2

Външни фактори, които могат да оказат въздействие върху постигането на целите на програмата

Външните фактори могат да се обособят в 2 групи: финансови ресурси и човешки ресурси. Финансовите ресурси се осигуряват от държавния бюджет и по различни европейски програми в т.ч. оперативните програми по структурните фондове. Недостигът на средства от бюджета и липсата на не достатъчна активност от страна на администрациите в здравеопазването да разработват и изпълняват проекти по различните програми, финансирани със средства от ЕС, ще създадат предпоставки за забавяне изпълнението на програмата. Вторият фактор касае наличието на обучени и мотивирани служители в системата на здравеопазването за работа с нови информационни системи, което ще допринесе за бързото им внедряване и ежедневна работа с тях. При липса на адекватно обучение на служителите в здравеопазването, процесът на реализиране на е-здравеопазване би се забавил значително.

Информация за наличността и качеството на данните

Информация за данни свързани с е-здравеопазване са свързани с наличността или на електронно здравно пациентско досие, е-рецепта, административни е-услуги.

Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на планирани показатели от дирекция „Здравна политика и анализи“, дирекция „Информационна и

комуникационна политика в здравеопазването”, дирекция „Медицински дейности“ в Министерство на здравеопазването, Регионалните здравни инспекции, Изпълнителна агенция „Медицински одит” и Национален център по обществено здраве и анализи.

Продукт/ услуга „Разработване на политики, Разработване на политики, нормативно регулиране и методология“

Дейности:

- Разработване на стратегии, концепции, политики и др.
- Разработване на нормативни актове;
- Разработване на инструкции, указания, анализи и др.;
- Разработване и участие в осъществяването на проекти.

Продукт/услуга „Регистрационен режим и разрешителен режим“

Дейности:

- Изпълнение на административни процедури по регистрация на лечебни заведения за извънболнична помощ по реда на чл.40 от ЗЛЗ
- Водене на регистър на лечебните заведения за извънболнична помощ издаване на разрешение за осъществяване на лечебна дейност по реда на чл.47 т ЗЛЗ
- Водене на регистър на лечебните заведения за болнична помощ центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, домовете за медико-социални грижи и диализните центрове.

Продукт/услуга „Акредитация“

Дейности:

- Осигуряване на функционирането на Акредитационен съвет
- Администриране на подадените заявления за акредитация
- Извършване на оценка от експертна комисия
- Представяне на резултатите от оценката пред Акредитационен съвет
- Изготвяне на административен акт за присъдена акредитационна оценка
- Периодично обучение на експертите по акредитация

Продукт/услуга „Контрол на гарантиране на правата на пациента“ включва дейности, свързани с осъществяване на проверки за спазване правата на пациентите, включително и проверки в рамките на процедури за признаване на организации за защита правата на пациентите за представителни и свързаните с тях процедури при установено административно нарушение.

Продукт/услуга „Проверки за разходване средствата от държавния бюджет по реда на чл. 82 от ЗЗ“ включва дейности по извършване на проверките за разходване на средствата от държавния бюджет по реда на чл. 82 от Закона за здравето се извършват от регионалните здравни инспекции и

ИА „МО“.

Продукт/услуга „Проверки на изпълнението на медицинските стандарти“ включва дейности по извършване на проверки на изпълнението на медицинските стандарти от РЗИ и ИА „МО“, в т.ч. проверки за изпълнение на медицинските стандарти във връзка с разрешителния режим на лечебните заведения.

Продукт/услуга „Информационна и аналитична дейност, осъществявана от ИА„МО“ включва дейности по поддържане на регистри, изготвяне на доклади и анализи и др.

Продукт/услуга „Контрол на структурите на задължителното и доброволно здравно осигуряване“ включва дейности по извършване на проверки на на структурите на задължителното и доброволното здравно осигуряване се осъществява от АИ „МО“.

Продукт/услуга: Информационно осигуряване на системата на здравеопазване - събиране, обработка, отчитане и анализиране на информацията от РЗИ

Дейности:

- Методична помощ и контрол от РЗИ на лечебните и здравни заведения ;
- Събиране, обработка и предоставяне на медико-статистическа информация за финансовите и материалните ресурси и дейностите на лечебните и здравни заведения“;
- Анализи, прогнози и оценки за здравно-демографските процеси;
- Събиране, обработване, контрол и предоставяне в МЗ на справка за натуралните показатели в делигираните от държавата дейности от РЗИ;

Продукт/услуга „Информационно осигуряване на системата на здравеопазване - здравна статистика на базата на събиране, обработка, отчитане и анализиране на информацията за страната от НЦОЗА“ включва дейността на НЦОЗА по информационното осигуряване на системата на здравеопазването, здравната статистика и анализа на информацията за нуждите на управлението.

Продукт/услуга „Внедряване на ДСГ“ включва дейността на НЦОЗА по изготвяне на методология за въвеждане на ДСГ в българската система на здравеопазване.

Продукт/услуга „Поддържане на полицеви регистри и база данни включва дейности по поддържане на създадените полицеви регистри и базите данни в тях.

Продукти/услуги „Електронно здравеопазване“ –

1. Актуализиране и провеждане на стратегия за е-здравеопазване и пътна карта към нея.
2. Подготовка на проекти по небюджетни фондове за Доизграждане на националната здравна информационна система.
3. Изпълнение на дейностите по проект „Доизграждане на националната здравна информационна система” Част 1 (2016-2018г.)

- Разработване на ядрото на НЗИС;
- Разработване на единни регистри на НЗИС;
- Разработване на единен пациентски идентификатор;
- Изграждане на правна рамка на електронното здравеопазване;
- Доставка и инсталация на системен софтуер за НЗИС;
- Разработване на фармако-терапевтична Експертна Система;
- Разработване на здравно-информационен портал;
- Управление на проекта;
- Информация и публичност.

4. Изпълнение на дейностите по проект „Доизграждане на националната здравна информационна система” Част 2 (2017-2019г.)

- Разширение на функционалността на ядрото на НЗИС;
- Разработване унифицирани медицински процеси (диагностични и терапевтични) и SNOMED;
- Разработване на типови информационни системи (болнична, извънболнична, индивидуална, спешна помощ, аптеки и др.);
- Разработване на медицински модули (справки, отчитане и планиране) на НЗИС;
- Разработване на портал и модул ГИС на НЗИС;
- Разработка на комплексни медицински административни услуги;
- Доставка и инсталация на хардуер за НЗИС;
- Доизграждане на правна рамка на електронното здравеопазване;
- Техническа помощ за МЗ;
- Информация и публичност;
- Управление на проекта.

5. Участие на д-я ИКПЗ в международни проекти

- Участие в проекта Съвместната Акция за Подкрепа на Мрежа за Електронното Здравеопазване „JAsEHN“ по третата програма за здраве на Европейския съюз (2014-2020);

- Участие в проект по конкурс CEF(Connecting Europe Facilities) с направление eHealth за изграждане на NCP(Национален контактен център) за трансграничен обмен на данни за еРецепта и ЕЗЗ(електронен здравен запис).
6. Организиране и провеждане на курсове по е-здравеопазване и информационни технологии
- Медицинска информатика;
  - Проектиране на софтуерни системи – въведение в обектно ориентирано програмиране(ООП);
  - Въведение в езика UML и RUP методология.
7. Осигуряване на информационна сигурност в МЗ
- осъществява дейностите, свързани с постигане на мрежова и информационна сигурност на администрацията;
  - разследва и анализира инцидентите в областта на мрежовата и информационната сигурност, реакциите при инциденти и предлага действия за подобряване на мрежовата и информационната сигурност;
  - ръководи периодичните оценки на рисковете за информационната сигурност и спазването на приетите политики и процедури;
  - разработва правила за защита на информацията, създавана и съхранявана в Министерството, и план за нейната охрана чрез физически и технически средства;
  - въвежда архитектурни и технологични принципи, осигуряващи съответното ниво на информационна сигурност;
  - отговаря за защитата на информацията и следи за изпълнение на плана за охрана на информацията;
  - информира министъра за състоянието на системите за охрана на информацията и изготвя периодични доклади до министъра за изпълнение на правилата за защита на информацията;
  - дава указания на служителите в Министерството и при необходимост организира и провежда обучения свързани със защитата на информацията;
  - осъществява взаимодействие с ръководителите на второстепенните разпоредители с бюджет по въпроси, свързани със защита на информацията.

Принос за изпълнение на целите на програмата ще имат операции, реализирани по линия на Оперативна програма „Добро управление” 2014-2020 г.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)

1600.02.01 Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване”	Проектобюджет 2017 г.	Прогноза 2018 г.	Разлика к.3-к.2	Прогноза 2019 г.	Разлика к.5- к.3
1	2	3	4	5	6
Общо ведомствени разходи:	7 204,3	7 243,7	39,4	7 243,7	0,0
Персонал	5 698,1	5 737,5	39,4	5 737,5	0,0
Издържка	1 506,2	1 506,2	0,0	1 506,2	0,0
Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	7 204,3	7 243,7	39,4	7 243,7	0,0
Персонал	5 698,1	5 737,5	39,4	5 737,5	0,0
Издържка	1 506,2	1 506,2	0,0	1 506,2	0,0
Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Администрирани разходни параграфи по бюджета	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Общо администрирани разходи (II.+III.):	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Общо разходи по бюджета (I.+II.):	7 204,3	7 243,7	39,4	7 243,7	0,0
Общо разходи (I.+II.+III.):	7 204,3	7 243,7	39,4	7 243,7	0,0
Численост на щатния персонал	456	456	0	456	0
Численост на извънщатния персонал	0	0	0	0	0

1600.02.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ НА СПЕЦИФИЧНИ ГРУПИ ОТ НАСЕЛЕНИЕТО”

Цели на бюджетната програма:

Осигуряване лечението на специфични групи от населението чрез финансиране извън обхвата на задължителното здравно осигуряване или поради приоритетен здравен проблем.

Оперативни цели

Развитие на дейностите по трансплантация на органи, в т.ч. повишаване на броя извършени трансплантации; осигуряване на качество на трансплантацията и безопасност; повишаване на броя донори; повишаване на преживяемостта след извършване на трансплантации – през първата и всяка следваща година;

Развитие на дейностите по трансплантация на стволови клетки и осигуряване на медицински изделия;

Подобряване на достъпа до медицински дейности, свързани със социалнозначими заболявания и специфични здравни проблеми извън обхвата на задължителното здравно осигуряване;

Осигуряване на достъп на български граждани над 18-годишна възраст до методи на лечение, което не се осъществява или не може да се осъществи своевременно в страната; Осигуряване на качествена медицинска експертиза;

Осигуряване на качествена медицинска експертиза.

Програмата е насочена към развитието на дейностите, свързани с трансплантация на тъкани, органи и клетки и осигуряване на достъп на максимален брой нуждаещи се граждани до трансплантационно лечение в страната и чужбина и необходимото последващо наблюдение в посттрансплантационния период.

Трансплантацията на органи, тъкани и клетки е предизвикателство за всяка развита съвременна здравна система. Развитието на трансплантационната дейност изисква ясна нормативна уредба, осигурен финансов ресурс, високо квалифицирани медицински специалисти от различни медицински специалности и не на последно място много добра организация. В последните години успоредно с постигнатите успехи с областта на трансплантацията като метод на лечение, расте и броят на пациентите, които се нуждаят от този вид лечение.

Основен проблем за развитието на трансплантациите в България е липсата на достатъчно донори, като въпреки тенденцията на увеличение през последните години, България все още е на едно от последните места по донорството в Европа.

Донорството е съществена и неизменна част от трансплантациите, резултат на най-съвременните постижения в медицината, но същевременно и отражение на обществените нагласи, ценности и норми. Ето защо акцента върху мерките за увеличаване на трансплантациите включват и развитието на донорската култура и увеличаване на донорството в рамките на утвърдените законови, морални и етични норми.

Необходими са и мерки свързани с подобряването на системата за скрининг в донорските бази и изграждането на национална система за активен скрининг. Това налага развитие на капацитета на донорските бази и трансплантационните центрове и механизмите за финансиране на трансплантациите, в т.ч. осигуряване на обучение и мотивация на специалистите, участващи в целия процес.

Особено важно за развитието на трансплантациите в България е усъвършенстването на организацията и координацията на трансплантационния процес и подобряване на контрола по изпълнението на всички изисквания, гарантиращи качество и безопасност на трансплантациите, осъществявани от Изпълнителната агенция по трансплантации.

Акцент в програмата е развитието на дейностите по трансплантация на стволови клетки, в т.ч. в детската възраст.

Освен трансплантациите чрез програмата се осигурява диагностика и лечение на специфични групи пациенти в страната и чужбина, които се нуждаят от специфични медицински дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване – пациенти със специфични заболявания, ветерани от войните и др. От особено значение е въвеждането чрез програмата на финансиране на 2 съвременни метода за лечение – терапевтична афереза и бъбречно-заместителна терапия.

Чрез програмата се осигурява субсидиране на лечебни заведения за болнична помощ в отдалечени и труднодостъпни райони за предоставяне на медицински грижи извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, в т.ч. продължително лечение на пациенти с хронични заболявания.

В рамките на програмата се осигурява финансиране на дейностите по медицинска експертиза на работоспособността, осъществявана от ТЕЛК и НЕЛК.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция „Медицински дейности“, МЗ

Комисия за лечение в чужбина към Министерство на здравеопазването,

Изпълнителна агенция за трансплантации,

Национална експертна лекарска комисия,

Лечебни заведения за болнична помощ,

ТЕЛК.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на Министерство на здравеопазването, Дирекция “Медицински дейности“ и Комисията за лечение в чужбина към МЗ, Изпълнителна агенция за трансплантации и Национална експертна лекарска комисия.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1600.02.02 Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“ <i>(класификационен код и наименование на бюджетната програма)</i>	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проектбюджет 2017 г.	Прогноза 2018 г.
Продукт/услуга:				
Разработване на политики, нормативно регулиране и методология				
1.Разработени нови и актуализирани нормативни актове	бр.	2	2	2
2.Разработени инструкции, указания и др.	бр.	3	3	3
Продукт/услуга – Осигуряване на дейностите, свързани с трансплантация на органи, тъкани и клетки				
1.Лица включени в служебния регистър за трансплантация	бр.	1100	1150	1200
2.Лица включени през настоящата година	бр.	280	300	320
3.Имунологични изследвания за включване в служебния регистър	бр.	600	700	700
4.Имунологични изследвания за актуализиране на имунологичния статус на включените в служебния регистър	бр.	2300	2500	2500
5.Осъществени трансплантации на органи, от тях:	бр.	110	120	120
-Бъбрек	бр.	75	80	80
-Сърце	бр.	20	25	10
-Черен дроб	бр.	40	50	28
-Бял дроб	бр.	2	3	2
-Панкреас	бр.	0	0	0
-Тънки черва	бр.	0	0	0
6.Брой донори, от тях:	бр.	45	50	52
-живи	бр.	15	20	20
7.Осъществени трансплантации на тъкани и клетки, от тях:	бр.	400	500	600
-автоложни трансплантации	бр.	90	100	100
-алогенни трансплантации	бр.	280	300	300
8.Осъществен транспорт на стволови клетки	бр.	15	15	15
9.Изследвания в следтрансплантационния период през първата година от трансплантацията	бр.	1000	1100	1100
10.Лица, наблюдавани в следтрансплантационния период през първата година от трансплантацията	бр.	300	350	350

11.Изследвания в следтрансплантационния период през всяка следваща година от трансплантацията	бр.	5500	6000	5000
12.Лица, наблюдавани през всяка следваща година от трансплантацията	бр.	1100	1300	1300
13.Възстановяване на разходите от временна нетрудоспособност на живите донори	бр.	15	20	15
14.Възстановяване на транспортни разходи на живи донори	бр.	15	20	15
Продукт/услуга - Осигуряване на лечение в чужбина на български граждани над 18-годишна възраст извън обхвата на задължителното здравно осигуряване				
1.Брой лица, кандидатствали за осигуряване на лечение в чужбина, в т.ч.	бр.	50	50	50
за трансплантации	бр.	35	35	35
2.Брой лица, получили разрешение на финансиране на лечение в чужбина, в т.ч.	бр.	30	30	30
за трансплантации	бр.	15	15	15
3.Заседания на КЛЧ	бр.	50	50	50
4.Експертни мнения на външни експерти	бр.	60	50	50
Продукт/услуга – Осигуряване на лечение на специфични заболявания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване				
1.Брой пациенти, на които са осигурени лекарствени продукти за лечение на вродени коагулопатии	бр.	210	210	500
2.Брой пациенти, на които са осигурени лекарствени продукти за парентерално хранене на пациенти със „синдром на късото черво“	бр.	5	5	5
3.Брой пациенти, на които е осигурено продължаващо лечение и рехабилитация на пациенти с туберкулоза и неспецифични белодробни заболявания	бр.	13200	13200	13 200
4.Брой пациенти с проведени процедури по терапевтична афереза	бр.	60	70	70
5.Брой пациенти с проведени процедури по бъбречно-заместителна терапия	бр.	200	250	250
Продукт/услуга – Осигуряване на допълнителни медицински дейности на ветераните от войните, военноинвалиди и военнопострадали				
1.Брой ветерани от войните, на които са осигурени медицински изделия (изкуствени стави и остеосинтезни материали)	бр.	110	100	90
2.Брой ветерани от войните, на които са осигурени медицински изделия (очни лещи и високосубстанция) при оперативно отстраняване на катаракта	бр.	230	210	180
3.Брой ветерани от войните, на които са осигурени медицински изделия при ветераните (меш /платно за пластика на коремна стена)	бр.	230	210	180

при оперативни процедури при хернии				
4.Брой ветерани от войните, на които са осигурени медико-диагностични дейности с прилагане на контраст	бр.	350	250	200
5.Брой ветерани от войните, на които са осигурени отдих и лечение	бр.	80	80	70
6.Брой военноинвалиди и военнопострадали, на които са осигурени отдих, профилактика и рехабилитация	бр.	40	40	30
Продукт/услуга				
Осигуряване на медицински дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване за пациенти в отдалечени и труднодостъпни райони				
1.Брой субсидирани лечебни заведения	бр.	62	62	62
2.Обслужвано население от субсидираните болници	бр.	1 600 000	1 600 000	1 600 000
3.Брой преминали пациенти	бр.	5000	6000	6500
4.Брой проведени леглодни	бр.	50000	60000	65000
Продукт/услуга				
Експертиза на трайно намалената работоспособност				
1.Брой постъпили заявления в РКМЕ	бр.	210000	200000	190000
2.Брой лица, получили експертни решения за трайна неработоспособност от ТЕЛК	бр.	180000	160000	120 000
3.Брой домашни посещения на ТЕЛК	бр.	200	200	300
4.Извършен транспорт за домашни посещения	Км	10000	11500	12000
5.Брой обжалвани експертни решения на ТЕЛК*	бр.			
6.Брой отменени експертни решения на ТЕЛК*	бр.			
7.Брой лица, получили експертни решения за трайна неработоспособност от НЕЛК	бр.	10100	10800	11000
8.Брой обжалвани експертни решения на НЕЛК*	бр.			
9.Брой отменени експертни решения на НЕЛК*	бр.			
10Извършени обучения/работни съвещания/	бр.	4	6	10
Продукт/услуга				
Контрол на експертизата на работоспособността				
1.Проверки по сигнали и жалби	бр.	1000	900	800
2.Проверки по организацията и качеството на експертната дейност на ТЕЛК и качеството на експертизата на временната неработоспособност и работата на ЛКК, личните лекари	бр.	100	90	80
3.Проверки по реда на Закона за административното производство	бр.	50	40	40
4.Съставени административни актове*	бр.			

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата:

Външните фактори, които могат да окажат въздействие върху изпълнението на програмата са свързани с настъпване на промени в политическата ситуация и в общата нормативна уредба на страната. Затруднения биха могли да възникнат и в резултат на промени в икономическите условия в страната, които да доведат до недостиг на финансови средства и напускане на квалифицирани медицински специалисти.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията е налична в дирекция „Медицински дейности“, дирекция „Здравна политика и анализи“ и Комисия за лечение в чужбина към Министерство на здравеопазването, Изпълнителна агенция за трансплантации, Национална експертна лекарска комисия.

Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на планирани показатели от дирекция „Медицински дейности“, дирекция „Здравна политика и анализи“ и Комисия за лечение в чужбина към Министерство на здравеопазването, Изпълнителна агенция за трансплантации, Национална експертна лекарска комисия.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

Продукт/ услуга: Разработване на политики, нормативно регулиране и методология

Дейности:

- Разработване на нормативни актове, указания и методики, изготвяне на анализи;
- Контрол по спазване на изискванията, проверка на жалби и сигнали;

Продукт/услуга: Осигуряване на дейностите, свързани с трансплантация на органи, тъкани и клетки

Дейности:

- Поддържане на служебен регистър на ИАТ.
- Осъществяване на трансплантации на органи, тъкани и клетки
- Изследвания в следтрансплантационния период
- Възстановяване на разходите на живите донори

Продукт/услуга: Осигуряване на лечение в чужбина на български граждани над 18-годишна възраст извън обхвата на задължителното здравно осигуряване;

Дейности:

- Осигуряване на функционирането на КЛЧ
- Осигуряване на експертни мнения на външни експерти
- Осигуряване на финансиране за лечение в чужбина

Продукт/услуга: Осигуряване на лечение на специфични заболявания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване

Дейности:

- Осигуряване на лекарствени продукти за лечение на вродени коагулопатии
- Осигуряване на лекарствени продукти за парентерално хранене на пациенти със „синдром на късото черво“
- Осигуряване на продължаващо лечение и рехабилитация на пациенти с туберкулоза и неспецифични белодробни заболявания
- терапевтична афереза
- бъбречно-заместителна терапия

Продукт/услуга: Осигуряване на допълнителни медицински дейности на ветераните от войните, военноинвалиди и военнопострадали

Дейности:

- Осигуряване на медицински изделия (изкуствени стави и остеосинтезни материали)
- Осигуряване на медицински изделия (очни лещи и високсубстанция) при оперативно отстраняване на катаракта
- Осигуряване на медицински изделия при ветераните (меш /платно за пластика на коремна стена) при оперативни процедури при хернии
- Осигуряване на медико-диагностични дейности с прилагане на контраст
- Осигуряване на отдиш и лечение на ветерани
- Осигуряване на отдиш, профилактика и рехабилитация на военноинвалиди и военнопострадали

Продукт/услуга: Осигуряване на медицински дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване за пациенти в отдалечени и труднодостъпни райони

Дейности:

- Субсидиране за поддържане на капацитет
- Осъществяване на продължително лечение на пациенти с хронични заболявания

Продукт/услуга: Експертиза на трайно намалената работоспособност

Дейности:

- Приемане и обработка на документи в РКМЕ на РЗИ
- Осъществяване на медицинска експертиза от ТЕЛК
- Осъществяване медицинска експертиза от НЕЛК
- Обучение на персонала в ТЕЛК и НЕЛК

Продукт/услуга: Контрол на експертизата на работоспособността

- Извършване на проверки съгласно разпоредбите на чл. 112 от Закона за здравето.

Продукт/услуга: Подобряване качеството на медицински дейности в лечебните заведения с държавно участие в капитала

Дейности:

- Субсидиране за въвеждане на нови методи и подходи за иновативни инвестиции в университетските и многопрофилните болници на областно ниво;
- Развитие на приоритетни направления в болничната помощ с оглед задоволяване на специфични здравни потребности – трансплантация, диализно лечение, ендоваскуларна терапия, неврохирургия, кардиохирургия и др.
- Реновиране на инфраструктурата на лечебните заведения с държавно участие в капитала

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)

1600.02.02 Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението”	Проектобюджет 2017 г.	Прогноза 2018 г.	Разлика к.3-к.2	Прогноза 2019 г.	Разлика к.5-к.3
1	2	3	4	5	6
Общо ведомствени разходи:	11 354,3	11 416,0	61,7	11 416,0	0,0
Персонал	2 637,6	2 699,3	61,7	2 699,3	0,0
Издържка	1 587,2	1 587,2	0,0	1 587,2	0,0
Капиталови разходи	7 129,5	7 129,5	0,0	7 129,5	0,0
Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	11 354,3	11 416,0	61,7	11 416,0	0,0
Персонал	2 637,6	2 699,3	61,7	2 699,3	0,0
Издържка	1 587,2	1 587,2	0,0	1 587,2	0,0
Капиталови разходи	7 129,5	7 129,5	0,0	7 129,5	0,0
Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Администрирани разходни параграфи по бюджета	38 196,5	38 196,5	0,0	38 196,5	0,0
1. Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	2 800,0	2 800,0	0,0	2 800,0	0,0
2. Субсидии за осъществяване на болнична помощ	27 526,0	27 526,0	0,0	27 526,0	0,0
3. Капиталови трансфери	7 870,5	7 870,5	0,0	7 870,5	0,0
Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Общо администрирани разходи (II.+III.):	38 196,5	38 196,5	0,0	38 196,5	0,0
Общо разходи по бюджета (I.+II.):	49 550,8	49 612,5	61,7	49 612,5	0,0
Общо разходи (I.+II.+III.):	49 550,8	49 612,5	61,7	49 612,5	0,0

Численост на щатния персонал	174	174	0	174	0
Численост на извънщатния персонал	3	3	0	3	0

Планираните средства в тригодишната бюджетна прогноза за периода 2017-2019 г. следва да се обезпечат дейностите на Изпълнителна агенция по трансплантации и Национална експертна лекарска комисия

В бюджетната програма са планирани администрирани разходи за лечение на български граждани в чужбина;

Предвидена е субсидия за болнична помощ за пациенти с активна туберкулоза, за продължаващо лечение и рехабилитация на пациенти с туберкулоза и неспецифични белодробни заболявания, за пациенти с инфекциозни заболявания, за медицински дейности за ветераните от войните, за дейности за отдых, профилактика и рехабилитация на военноинвалиди и военнопострадали, за дейност на Националния раков регистър, за лечение на новородени, терапевтична афереза.

1600.02.03 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ”

Цели на бюджетната програма:

Стратегическа цел

Осигуряване на българските граждани и лицата, пребиваващи на територията на Република България на своевременна, достъпна и качествена медицинска помощ при спешни състояния и бедствия, аварии и катастрофи.

Оперативни цели:

Осигуряване на равнопоставен достъп на населението до спешна медицинска помощ, съответстваща на най-добрите европейски практики и изисквания за качество и безопасност.

Подобряване на системата за финансиране на спешната помощ и гарантиране на нейната кадрова и материална-техническа осигуреност.

Системата за спешна медицинска помощ в България е наразделна част от общата здравна система и следва да се разглежда като функционално обединение на дейности и структури във връзка с диагностиката и лечението на лица със спешни състояния, осъществявани в извънболнични и болнични условия.

Извършените през последните 25 години реформи в извънболничната и болнична помощ изцяло промениха структурата, организацията, управлението и начина на финансиране на здравната система. В резултат на това възникнаха редица проблеми и се нарушиха взаимовръзките между съществуващата система за спешна медицинска помощ, финансирана и организирана от държавата и останалите структури на здравната система, явяващи се самостоятелни субекти с пазарна ориентация, в т.ч. частни, финансирани основно чрез системата на задължителното здравно осигуряване.

Извънболничната помощ не развива своя капацитет за осигуряване на непрекъснат достъп на пациентите до първична и специализирана помощ, особено в труднодостъпните и отдалечени места. Голяма част от лечебните заведения за болнична помощ не разполагат със структури за прием на спешни пациенти, както и капацитет за тяхното обслужване – малки общински и частни болници, специализирани лечебни заведения.

Съществуващите спешни отделения не са добре обезпечени кадрово, технологично и финансово. Наблюдават се негативни тенденции на подбор на хоспитализираните болни и липса на мотивация за прием на тежки случаи, които разходват значителни средства. Липсата на функционални връзки между отделните лечебни заведения и на адекватна нормативна уредба затруднява пътя на спешния пациент на съответните нива на обслужване и нарушава непрекъснатостта на медицинската помощ.

Налице е сериозен кадрови дефицит, влошаване на качеството на осъществяваната дейност и нарастващо обществено недоволство.

Направеният анализ на системата за спешна медицинска помощ показва големи дисбаланси в осигуреността и използваемостта както на извънболнично, така и на болнично ниво. Налице са значими различия в използването на екипите, наличните финансови ресурси и общите равнища на производителността.

За удовлетворяване на обществените очаквания и опазване на здравето на българските граждани следва да бъде осигурен равнопоставен достъп до спешна медицинска помощ, съответстваща на най-добрите европейски практики и изисквания за своевременност, непрекъснатост, достатъчност, качество и безопасност.

За реализацията на тази цел следва да се въведе интегриран модел за обслужване на спешни пациенти в равнопоставени структури за извънболнична и болнична помощ чрез укрепване на сега съществуващите центрове за спешна медицинска помощ и чрез функционално обособяване на специализирани спешни структури към определени болници, гарантиращи непрекъснатост и високо качество на спешната медицинска помощ.

Изграждането на модела за интегрирана система за спешна медицинска помощ следва да се реализира в съответствие с Визията в приетата Концепция за развитие на системата за спешна медицинска помощ „до 2020 г. България да е държава с развита модерна спешна медицинска помощ,

съпоставима с европейските модели и съобразена с националните особености, която има своя значителен принос за повишаване на качеството на човешкия капитал и постигане на европейските цели за интелигентен, устойчив, приобщаващ и териториално балансиран икономически растеж.”

Това предполага цялостно реструктуриране на центровете за спешна медицинска помощ чрез преразпределение на районите на обслужване на мобилните екипи и изграждане на мрежа от филиали, разполагащи с възможности за оказване на определено ниво на спешна медицинска помощ на място. Системата от точки за местоположение на спешните екипи следва да се изгради на територията на страната без оглед на административното деление и при максимално покриване на населените места с райони на обслужване от минимум два мобилни екипа.

В болничната част на системата следва да се подкрепят лечебните заведения, отговорни за осигуряването на безотказен прием на спешни пациенти, в т.ч. специализирани спешни центрове (травма центрове; кардиоцентрове, мозъчно-съдови „stroke” центрове, центрове за лечение на термична травма; токсикологични центрове и др.) на областно, регионално и национално ниво.

Създадената мрежа от извънболнични и болнични спешни структури следва да функционира на базата на строго регламентирани изисквания за път на спешния пациент в рамките на системата за спешна медицинска помощ. Всички структури на системата за спешна помощ трябва да бъдат подкрепени с инвестиции в инфраструктурата, осигуряващи високо ниво на технологично оборудване на всяко място за обслужване на спешните пациенти – мобилно оборудване за работа на терен, санитарни превозни средства, филиали за спешна медицинска помощ и спешни болнични структури.

В тази връзка от изключително важно значение е да бъдат осигурени възможности за специализиран санитарен транспорт за труднодостъпни региони (въздушен, воден, високопланински верижен и др.)

Развитието на възможностите за телемедицина и комуникационно-информационното осигуряване на дейностите също следва да бъдат обект на приоритетно планиране, в т.ч. осигуряване на информационна свързаност между информационните системи на ЦСМП и Националната система за спешни повиквания тел.112.

За осигуряване на ефективна организация, координация и управление на интегрираната система за спешна медицинска помощ е необходимо изграждане на национален координационен център, който да осъществява и интеграцията с останалите структури на националната система за спешни повиквания.

Особени усилия следва да бъдат положени за осигуряване на необходимите човешки ресурси за системата за спешна медицинска помощ. Това налага прилагането на комплекс от мерки за обучение и интегриране в дейността на спешните екипи на парамедицински персонал и въвеждане на система за непрекъснато обучение и оценка на знанията и уменията на работещите в системата. Тези мерки

следва да бъдат подкрепени с устойчиво финансиране на структурите, осъществяващи спешна медицинска помощ, гарантиращо поддържането на необходимия капацитет и отчитащо обема и нивото на обслужване на спешните случаи, както и поетапно увеличение на възнагражденията на персонала, работещ в системата за спешна медицинска помощ.

Развитието на системата за спешна помощ трябва да бъде осъществявано в контекста на създаване на необходимите условия за повишаване на ефективността на болничния сектор с очаквани ефекти от намаляване на хоспитализациите и болничните престои.

Организационни структури, участващи в програмата

Отдел "Спешна медицинска помощ и специализирани медицински дейности" към Дирекция "Медицински дейности", МЗ

Центрове за спешна медицинска помощ,

Лечебни заведения за болнична помощ с разкрити спешни отделения,

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на Министерство на здравеопазването, Дирекция "Медицински дейности", Центрове за спешна медицинска помощ и лечебни заведения за болнична помощ с разкрити спешни отделения.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1600.02.03 Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ ” <i>(класификационен код и наименование на бюджетната програма)</i>	Целева стойност			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проектбюджет 2017 г.	Прогноза 2018 г.	Прогноза 2019 г.
Продукт/услуга: Разработване на политики, нормативно регулиране и методология на системата за спешна медицинска помощ				
разработени нови и актуализирани нормативни актове, в т.ч.	бр.	4	5	5
Разработване на ³ : - методика за субсидиране на спешните отделения в болниците - Наредба за спешната медицинска помощ - Актуализация на Правилника за устройството и дейността на ЦСМП - медицински стандарт „Спешна медицинска помощ“ - медицински стандарт „Спешна медицина“	бр.			

³ Мярка от националната програма за реформи

Разработени методики, указания и др. , в т.ч.	бр.	2	2	2
- Разработване на Методика за изготвяне на карта на спешната медицинска помощ	бр.			
- Разработване на методика за субсидиране на спешните отделения в болниците ⁴				
Изготвяне на оценка на потребностите от оборудване и ремонтни дейности на останалите обекти, които да се финансират по ОПРР 2014-2020 ⁵	бр.			
обработени отчети за дейността на ЦСМП		786	786	786
изготвени обобщени отчети и анализи		56	56	56
проведени работни срещи		2	2	2
атестирани директори на ЦСМП		5	5	5
<u>Продукт/услуга:</u>				
Обучение на персонала				
Проведени обучителни мероприятия	бр.			
работещи в ЦСМП, преминали обучение	бр.			
работещи в СО, преминали обучение	бр.			
<u>Продукт/услуга:</u>				
Осигуряване на спешна медицинска помощ на внезапно заболели и пострадали лица, както и такива при които не може да се прецени състоянието				
1.приети повиквания	бр.	850 000	840 000	840000
2.Изпълнени повиквания за	бр.	840 000	820 000	840000
-спешни повиквания				
-обслужени пациенти при спешни повиквания				
-изминати км за изпълнение на повиквания	км			
3.Извършени амбулаторни прегледи	бр.	600 000	600 000	600000
4.Извършени реанимации	бр.	3 500	3 550	3550
5.Хоспитализирани пациенти	бр.			
6.Средна стойност на медикаменти за 1 преминал болен (повиквания+амбулаторни прегледи)	лв.	6	6	6
<u>Продукт/услуга:</u>				
Осигуряване на специализиран медицински транспорт				
1.Осъществени транспорти на републикански консултанти	бр.	800	700	600
2.Осъществени специализирани транспорти за кръв, кръвни продукти, донори, органи, медикаменти, консумативи и апаратура	бр.	50 000	50 000	50000
3.Осъществени транспорти за спешно болни с показания за транспорт от реанимационен екип от/между лечебни заведения	бр.	15 600	15 700	15700

⁴ Мярка от националната програма за реформи

⁵ Мярка от националната програма за реформи

4.Осъществен медицински въздушен транспорт за нуждите на спешна медицинска помощ	бр.	30	30	30
5.Осъществени транспорти на български граждани извън страната	бр.	35	35	35
6.Изминати км за специализиран наземен медицински транспорт	км			
<u>Продукт/услуга:</u>				
Осигуряване на допълнително възложени дейности извън спешната медицинска помощ				
1.Взети кръвни проби на водачи на МПС	бр.	7000	7000	7000
2.Осъществен транспорт за превозване на трупове, подлежащи на съдебно-медицинска експертиза	бр.	2000	2000	7000
<u>Продукт/услуга:</u>				
Осигуряване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешните отделения на лечебни заведения за болнична помощ или филиалите на ЦСМП на територията на ЛЗ за болнична помощ, които не са хоспитализирани в същото лечебно заведение				
1.Пациенти със спешни състояния, преминали през спешните отделения, които не са хоспитализирани в същото лечебно заведение	бр.	668 200	670 000	670000
2.Пациенти със спешни състояния, консултирани по искане на ФСМП в лечебни заведения за болнична помощ без разкрити спешни отделения, но не хоспитализирани в същото лечебно заведение	бр.	67 000	67 500	67500

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Външните фактори, които могат да окажат въздействие върху изпълнението на програмата са свързани с възникване на значими природни и предизвикани от човека (антропогенни) бедствия, промени в политическата ситуация, промени в общата нормативна уредба на страната. Сериозен риск се явява невъзможността за усвояване на средства от оперативните програми на ЕС за модернизирани на инфраструктурата и обучение на персонала на системата за спешна медицинска помощ. Затруднения биха могли да възникнат и в резултат на промени в икономическите условия в страната, които да доведат до напускане на квалифицирани медицински специалисти.

Информация за наличността и качеството на данните:

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се набира от информационните системи на ЦСМП и отчетните документи, събирани от РЗИ и НЦОЗА, обобщава се в дирекция ФСДУС и се анализира от Дирекция „Медицински дейности“ и Дирекция „Здравна политика и анализи“.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени и администрирани разходи)

Продукт/ услуга: Разработване на политики, нормативно регулиране и методология на системата за спешна медицинска помощ

Дейности:

- Разработване на нормативни актове, указания и методики, изготвяне на анализи.
- Контрол по спазване на изискванията, проверка на жалби и сигнали.
- Координация на дейностите по оказване на спешна медицинска помощ и поддържане на готовност за работа при бедствия, аварии и катастрофи.
- Разработване и участие в осъществяването на проекти в областта на спешната медицинска помощ.

Продукт/услуга: Обучение на персонала

Дейности:

- Провеждане на обучения, семинари, конференции и др.

Продукт/услуга: Осигуряване на спешна медицинска помощ на внезапно заболели и пострадали лица, както и такива при които не може да се прецени състоянието.

Дейности:

- Приемане, регистриране, обработка и предаване с помощта на автоматизирана информационно-комуникационна система на постъпилите повиквания за помощ и подадената информация от екипите;
- Оказване от екипи на ЦСМП на квалифицирана спешна медицинска помощ на местопроизшествието;
- Транспортиране на пациента до подходящо лечебно заведение;
- Провеждане на необходимите лечебни и специфични реанимационни дейности до настаняването на пациента в болница;
- Предлагане за хоспитализация
- Спешна диагностика на пациенти, обърнали се на място във ФСМП
- Прилагане на лекарствени продукти

Продукт/услуга: Осигуряване на специализиран медицински транспорт.

Дейности:

- Осигуряване на специализиран транспорт за републикански консултанти;
- Осигуряване на специализиран транспорт за кръв, кръвни продукти, донори, органи, медикаменти, консумативи и апаратура между лечебните заведения за оказване на спешна медицинска помощ.

- Осигуряване на специализиран транспорт за спешно болни с показания за транспорт от реанимационен екип от/между лечебни заведения;
- Осигуряване на въздушен транспорт чрез санитарна авиация;
- Осигуряване на медицински транспорт на български граждани извън страната с тежки и специфични състояния до лечебни заведения в Република България;

Продукт/услуга: Осигуряване на допълнително възложени дейности извън спешната медицинска помощ

Дейности:

- Вземане на кръвни проби за алкохол и други упойващи вещества от водачи на моторни превозни средства;
- Осигуряване на специализиран транспорт за превозване на трупове, подлежащи на съдебно-медицинска експертиза, от мястото на произшествието до съответното лечебно заведение за болнична помощ, в случаите на инцидентно настъпила смърт на обществени места;

Продукт/услуга: Осигуряване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешните отделения на лечебни заведения за болнична помощ, или филиалите на ЦСМП на територията на ЛЗ за болнична помощ, но не са хоспитализирани в същото лечебно заведение

Дейности:

- Осъществяване на спешни диагностични и инструментални изследвания и консултации, провеждане на необходимите лечебни и специфични реанимационни дейности и клинично и инструментално наблюдение на пациента до стабилизиране на състоянието в Спешно отделение;
- Осъществяване на спешни диагностични и инструментални изследвания и консултации по искане на екипите на ЦСМП от ЛЗ, които нямат разкрити спешни отделения.

Принос за изпълнение на целите на програмата ще имат операции реализирани по линия на Оперативна програма „Региони в растеж” и Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	1600.02.03 Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ ”	Проектобюджет 2017 г.	Прогноза 2018 г.	Разлика к.3-к.2	Прогноза 2019 г.	Разлика к.5-к.3
	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:	137 825,9	138 702,4	876,5	138 712,0	9,6
	Персонал	118 617,7	119 074,3	456,6	119 074,3	0,0
	Издръжка	19 208,2	19 628,1	419,9	19 637,7	9,6
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	137 825,9	138 702,4	876,5	138 712,0	9,6
	Персонал	118 617,7	119 074,3	456,6	119 074,3	0,0
	Издръжка	19 208,2	19 628,1	419,9	19 637,7	9,6
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	23 095,4	23 056,1	-39,3	23 056,1	0,0
	1. Издръжка	95,4	56,1	-39,3	56,1	0,0
	2. Субсидии за осъществяване на болнична помощ	23 000,0	23 000,0	0,0	23 000,0	0,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	23 095,4	23 056,1	-39,3	23 056,1	0,0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	160 921,3	161 758,5	837,2	161 768,1	9,6
	Общо разходи (I.+II.+III.):	160 921,3	161 758,5	837,2	161 768,1	9,6
	Численост на щатния персонал	7 129,0	7 129,0	0,0	7 129,0	0,0
	Численост на извънщатния персонал	40	40	0	40	0

Планирани са средства за субсидии за спешна медицинска помощ в болничните заведения с разкрити спешни отделения.

1600.02.04 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПСИХИАТРИЧНА ПОМОЩ”

Цели на бюджетната програма:

Стратегическа цел

Осигуряване на равнопоставен достъп и качествено лечение и грижи на всички хора с психични разстройства.

Оперативни цели:

Осигуряване на непрекъснатост и комплексност на процеса на психиатрично обслужване

Оптимизиране на болничния престой и развиване на съвременни терапевтични програми в общността

Подобряването на качеството и условията на лечение чрез усъвършенстване механизмите на финансиране на отделни дейности в стационарната психиатрична помощ.

През последните десетилетия необходимостта психичното здраве да бъде включено сред най-важните приоритети на общественото здраве получава все по-голямо признание в Европа и света.

Осигуряването на политиката за психично здраве изисква развитието на адекватна система от грижи и услуги, позволяващи успешно интегриране и социализация на болните с психични разстройства.

Преструктурирането на ресурсите и реорганизацията в системата за психиатрична помощ в България следва да се осъществява в посока на развитието на формите на обществено базирана психиатрия, която да допълни, а в последствие да замени институционалното обслужване на хората с психични проблеми. Тя трябва да се основава на принципите на достъпност на здравни услуги, координираност и непрекъснатост на грижите, ефективност и на зачитането на правата на човека.

Ефективните психичноздравни услуги следва да идентифицират, наблюдават и подкрепят хора, изложени на риск за своето психично здраве, на ранен етап. За целта системата за първична медицинска помощ трябва да се развие като първа точка за достъп до системата за психичноздравни услуги, тъй като услугите в нея не са свързани с тежка стигма, достъпни са и позволяват ефективна краткосрочна интервенция. Специалистите в първичната медицинска помощ трябва да получат подходящо обучение в диагностиката и лечението на тези заболявания, както и указания за насочване за специализирана психиатрична помощ.

Специализираното лечение и наблюдение на острите случаи на психичната болест трябва да се осъществява от специалисти психиатри в извънболничната помощ, психиатрични стационари към многопрофилни болници или като част от мултифункционални екипи в психиатрични структури, осигуряващи комплексно обслужване на хората с психични разстройства. Усилията трябва да са насочени към максимално задържане на пациента в контакт с психичноздравната служба в общността, предотвратяване и овладяване на кризи изискващи хоспитализация чрез мобилни екипи за кризисни интервенции и при необходимост – краткосрочно лечение в стационарни условия.

Съществуващата мрежа от държавни психиатрични болници следва да бъде оптимизирана и постепенно да намалява своя капацитет за осигуряване на продължително специализирано лечение на болни с тежки психични болести. Тя трябва да е насочена към стабилизиране на състоянието на болните и продължаване на грижите в общността, без това да е свързано с предоставяне на резидентни грижи и институционализация на болните.

Едновременно с това следва да се ускори процесът на разкриване на подходящи услуги за осигуряването на психосоциална рехабилитация в общността - дневни центрове, защитени жилища за хора с психични разстройства и други. Развитието на услугите, насочени към психосоциална рехабилитация, трябва да осигуряват възможности за пълно възстановяване на социалните функции

на пациента, а в тежките случаи на болестта – да изграждат ограничени способности за самообслужване.

Услугите следва да бъдат предлагани комплексно и психичната болест се разглежда като проблем на индивида и неговата общност. За целта в процеса трябва да бъдат мобилизирани общите и специализирани медицински ресурси, както и социалните и човешки ресурси в общността. На тази база следва да бъдат изградени мултидисциплинарни екипи за психично-здравни услуги с участието на немедицински и парамедицински специалисти, които да бъдат обучени за водене на психиатричен случай и управление на психичната болест.

Процесът на изграждане на капацитет за грижи в общността трябва да се планира на база на установените потребности и визия за деинституционализация и ресоциализация на болните с психични разстройства. Деинституционализацията и насочването към психично-здравни услуги в общността следва да е основано на спазването на правата на пациентите, оценка на техните индивидуални нужди и осигуряване правото им на избор. С особено внимание трябва да се подходи към процеса на подготовка и прехвърляне на болните, трайно пребиваващи в институциите за обслужване в общността. Необходимо е изграждане на капацитет за управление на този процес, в който да бъдат ангажирани всички заинтересовани страни.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция Медицински дейности, МЗ
Държавни психиатрични болници,
Психиатрични клиники/отделения към МБАЛ,
Центрове за психично здраве

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на ресорния заместник-министър на Министерство на здравеопазването. Програмата се изпълнява от Дирекция “Медицински дейности“ и Дирекция „Международни дейности, проекти и програми“.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	Целева стойност			
	1600.02.04 Бюджетна програма „Психиатрична помощ ” (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Мерна единица	Проектобюджет 2017г.	Прогноза 2018 г.
Показатели за изпълнение				

Продукт/услуга Разработване на политики, нормативно регулиране и методология				
1.Разработени нови и актуализирани нормативни актове	бр.	1	1	1
2.Разработени методики, указания, анализи и др.	бр.	1	1	1
Продукт/услуга Стационарна психиатрична помощ в отделения към ЛЗБП и ЦПЗ				
1.Финансирани ЛЗБП с разкрити психиатрични отделения/клиники	бр.	23	24	25
2.Финансирани ЦПЗ	бр.	12	12	12
3.Брой легла за активно лечение в ЛЗБП и ЦПЗ	бр.	2150	2200	2200
4.Пациенти с психични заболявания на дневно стационарно лечение	бр.	9500	10000	10500
5.Пациенти с психични заболявания на стационарно лечение	бр. хосп.	29000	28000	27000
6.Брой проведени леглодни	бр.	316 000	315 000	314 000
7.Брой рехабилитационни курсове чрез ТТ, АртТ и др.	бр.	16 000	17 000	18 000
8.Спешно стационарно лечение до 24 часа на болни с психични разстройства с висок риск, спешни състояния и изразена психомоторна възбуда	бр.	2100	2100	2100
Продукт/услуга Стационарна психиатрична помощ в ДПБ				
1.Лечебни заведения за стационарна психиатрична помощ;	бр.	12	12	12
2.Легла	бр.	2050	2000	1950
3.Общ брой леглодни	бр.	656 000	655 000	654 000
4.Общ брой преминали болни, в т. ч.:	бр.	12300	12200	12000
5.Преминали с престой до 2 месеца	бр.	8200	8100	8000
6.Преминали с престой над 2 месеца	бр.	4100	3900	3800
7.Извършени прегледи с последваща хоспитализация или без такава	бр.	4650	4650	4650
8.Брой на трайно пребиваващи над 1 година в л.з./непрекъснато или последващи една след друга/	бр.	600	500	400

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Външните фактори, които могат да окажат въздействие върху изпълнението на програмата са свързани с възникване на значими природни и предизвикани от човека (антропогенни) бедствия, промени в политическата ситуация, промени в общата нормативна уредба на страната, проверки и препоръки на Европейската комисия, Омбудсман, правозащитни организации и решения на съда. Затруднения биха могли да възникнат и в резултат на промени в икономическите условия в страната, които да доведат до напускане на квалифицирани медицински специалисти.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се набира от информационните системи на ДПБ, МБАЛ и ЦПЗ и отчетните документи, събирани от РЗИ и НЦОЗА. Информацията се обобщава в дирекция ФСДУС и се анализира от Дирекция „Медицински дейности“ и Дирекция „Здравна политика и анализи“.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходи)

Продукт/ услуга: Разработване на политики, нормативно регулиране и методология на системата за стационарна психиатрична помощ

Дейности:

- Разработване на нормативни актове, указания и методики, изготвяне на анализи.
- Контрол по спазване на изискванията, проверка на жалби и сигнали.
- Разработване и участие в осъществяването на проекти в областта на психиатричната помощ.

Продукт/услуга: Стационарна психиатрична помощ в отделения към ЛЗБП и ЦПЗ.

Дейности:

- Диагностично-консултативни дейности за оценка на необходимостта от хоспитализация
- Спешно стационарно лечение до 24 часа на болни с психични разстройства с висок риск, спешни състояния и изразена психомоторна възбуда;
- Активно лечение на болни с психични заболявания в стационарни условия
- Лечение и рехабилитация на болни в условия на дневен стационар
- Социална рехабилитация на болни чрез трудотерапия, арттерапия и др.

Продукт/услуга: Стационарна психиатрична помощ в ДПБ.

Дейности:

- Активно и продължително лечение на болни с психични заболявания в стационарни условия
- Лечение и рехабилитация на болни в условия на дневен стационар
- Социална рехабилитация на болни чрез трудотерапия, арттерапия и др.
-

Принос за изпълнение на целите на програмата ще имат операции, реализирани по линия на Финансов механизъм на европейското икономическо пространство и Норвежки финансов механизъм, Програма BG07 „Инициативи за обществено здраве“, Мярка 1: Подобряване на системата за психично здраве на българските граждани.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	1600.02.04 Бюджетна програма	Проектобюджет	Прогноза	Разлика к.3-к.2	Прогноза	Разлика к.5-к.3
	„Психиатрична помощ ”	2017 г.	2018 г.		2019 г.	
	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:	27 406,5	27 582,1	175,6	27 582,1	0,0
	Персонал	18 192,9	18 270,7	77,8	18 270,7	0,0
	Издръжка	9 213,6	9 311,4	97,8	9 311,4	0,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	27 406,5	27 582,1	175,6	27 582,1	0,0
	Персонал	18 192,9	18 270,7	77,8	18 270,7	0,0
	Издръжка	9 213,6	9 311,4	97,8	9 311,4	0,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	26 000,0	26 000,0	0,0	26 000,0	0,0
	1. Субсидии за осъществяване на болнична помощ	26 000,0	26 000,0	0,0	26 000,0	0,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	26 000,0	26 000,0	0,0	26 000,0	0,0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	53 406,5	53 582,1	175,6	53 582,1	0,0
	Общо разходи (I.+II.+III.):	53 406,5	53 582,1	175,6	53 582,1	0,0
	Численост на щатния персонал	1 435,0	1 435,0	0,0	1 435,0	0,0
	Численост на извънщатния персонал	20	20	0	20	0

Планираните средства в тригодишната бюджетна прогноза за периода 2017-2019 г. следва да обезпечат дейностите осъществявани от Държавните психиатрични болници.

Планирани са средства за субсидии за стационарно лечение на психично болни в ЦПЗ и в болничните заведения с разкрити психиатрични клиники/отделения.

1600.02.05 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА КРЪВ И КРЪВНИ ПРОДУКТИ”

Цели на бюджетната програма:

Стратегическа цел

Гарантиране на лечението на българските граждани с безопасни кръв и кръвни продукти чрез развитие на устойчива и интегрирана система за трансфузионна хематология

Оперативни цели

Създаване на позитивни обществени нагласи към безвъзмездното и доброволно кръводаряване и повишаване на броя на кръводарителите

Осъществяване на ефективен контрол върху качеството, безопасността и рационалната употреба на кръвта и кръвните съставки с оглед избягване на инциденти и нежелани реакции, свързани с употребата на кръв и кръвни съставки.

Осигуряване на лечебните заведения с достатъчни количества диагностицирани кръв и кръвни съставки и на медицински изделия за кръвовземане и съхранение, както и реактиви за качествена имунохематологична диагностика.

Трансфузионната система в България се състои от 5 центрове /1НЦТХ и 4 РЦТХ/ и 23 отделения по трансфузионна хематология /ОТХ/ към МБАЛ, и е приведена към изискванията на Европейския съюз. Трансфузионната система у нас е на съвременно европейско ниво, осигуряваща самозадоволяване на страната с кръв и кръвни съставки и еднакво високо и гарантирано качество на употребяваните в лечебните заведения кръвни продукти.

Диагностиката на дарената кръв се извършва в съответствие с Европейска директива 2002/98/ЕК за стандартите за качество и сигурност на даряването, преработката, диагностиката и съхранението на кръвта и кръвните продукти с едни от най-чувствителните скрининг тестове, съществуващи на световния пазар. Използват се модерни консумативи за кръвовземане, с удължен срок на годност от 35 до 42 дни.

Осигуряването на мобилни екипи и провеждането на акции за кръводаряване на достъпни за хората места отговоря на изискванията на съвременното общество.

Бъдещи приоритети и насоки за развитие са въвеждане на нови технологии:

- NAT технологията при диагностиката на кръвта за трансмисивни инфекции и вирусна инактивация на част от плазмата, с оглед повишаване качеството и безопасността на произведените кръвни съставки;

- въвеждане на външен лабораторен контрол по имунохематология за повишаване на качеството в диагностиката на пациентите;

- включване на изискванията на Медицински стандарт „Трансфузионна хематология“ и във всички медицински стандарти от други специалности, ползващи кръв и кръвни съставки;

- въвеждане на обучение на студенти и медицински специалисти.

НЦТХ се разработва проект BG051PO001-6.2.10 „Национална информационна система по трансфузионна хематология“, стартирал през 2011г., по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. Целта на проекта е подобряване функционирането на трансфузионната система в Р България, посредством създаване и внедряване на единна национална информационна система, която ще доведе до подобряване на трансфузионния надзор на всички нива на системата, качеството и надеждността на кръвните продукти и оптимизиране управлението на ресурсите, намаляване бракуването на кръв и кръвни съставки.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция „Медицински дейности“,МЗ

Регионални центрове по трансфузионна хематология,

Национален център по трансфузионна хематология,

Изпълнителна агенция по лекарствата,

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на ресорния заместник-министър на Министерство на здравеопазването. Програмата се изпълнява от Дирекция “Медицински дейности“.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1600.02.05 Бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти” (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Целева стойност			
	Мерна единица	Проектбюджет 2017 г.	Прогноза 2018 г.	Прогноза 2019 г.
Показатели за изпълнение				
Продукт/услуга № 1				

Разработване на политики, нормативно регулиране и методология				
1.Разработени нови и актуализирани нормативни актове	бр.	1	1	1
2.Разработени методики, указания, анализи и др.	бр.	1	1	1
3.Изтеглени от употреба, унищожени или предоставени за научно-медицински нужди кръв и кр. съставки	единици	12 000	11 000	10 500
4.Приети и обработени документи във връзка с водене на регистър на лечебните заведения, извършващи дейности по ЗККК	бр.	150	150	150
5. Разрешения за изтегляне от употреба, унищожаване и предоставяне за учебни или научни цели на кръв и кръвни съставки, които не отговарят на медицинския стандарт по трансфузионна хематология	бр.	150	150	150
Продукт/услуга № 2				
Промоция на доброволното и безвъзмездно кръводаряване				
1.Брой проведени кампании	бр.	8	10	10
2.Брой проведени акции	бр.	180	200	220
Продукт/услуга № 3				
Предоставяне на диагностицирани и преработени кръв и кръвни съставки от трансфузионните центрове				
1.Брой кръводарители	бр.	174 000	175 000	175 000
2.Количество взета кръв с концентрат	литри	88 000	88 000	88 000
3.Диагностицирани и преработени единици кръв	единици	172 000	172 000	172 000
4.Единици кръв и кр. съставки, предоставени за употреба	единици	296 000	296 000	296 000
5.Транспорт за доставка на кръв и кръвни съставки	Км	677 204	677 204	677 204
6.Брой лабораторни изследвания на дарената кръв - общо	бр.	3 000 000	3 200 000	3 250 000
от тях: имунохематологични изследвания	бр.	2 200 000	2 300 000	2 350 000
от тях: изследвания за трансмисивни инфекции	бр.	750 000	800 000	850 000

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата:

Външните фактори, които могат да окажат въздействие върху изпълнението на програмата са свързани с възникване на значими природни и предизвикани от човека (антропогенни) бедствия, промени в политическата ситуация, промени в общата нормативна уредба на страната. Затруднения биха могли да възникнат и в резултат на промени в икономическите условия в страната, които да доведат до недостатъчно финансиране и напускане на квалифицирани медицински специалисти.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията е налична в дирекция „Медицински дейности“ и центрове по трансфузионна хематология

Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на планирани показатели от дирекция „Медицински дейности“ и центрове по трансфузионна хематология.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходи)

Продукт/ услуга: Разработване на политики, нормативно регулиране и методология

Дейности:

- Разработване на нормативни актове, указания и методики, изготвяне на анализи.
- Контрол по спазване на изискванията, проверка на жалби и сигнали.
- Разработване и участие в осъществяването на проекти в областта натрансфузионната хематология.

Продукт/ услуга: Промоция на доброволно и безвъзмездно кръводаряване

Дейности:

- Провеждане на информационни кампании:
- Кампании за кръводаряване във ведомства, предприятия, фирми и др.
- Кампании за кръводаряване във висши и други училища и др.;
- Провеждане на акции по време на кампаниите;
- Работа с медии
- Поддържане на информационен сайт

Продукт/ услуга: Предоставяне на диагностицирани и преработени кръв и кръвни съставки от трансфузионните центрове

Дейности:

- Вземане на кръв от донори
- Диагностициране на взетата кръв
- Преработка и съхранение на обработената кръв и кръвни съставки
- Транспорт и предоставяне на лечебните заведения, заявили необходимост от кръв и кръвни съставки.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	1600.02.05 Бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти”	Проектбюджет	Прогноза	Разлика к.3-к.2	Прогноза	Разлика к.5-к.3
		2017 г.	2018 г.		2019 г.	
	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:	10 698,9	10 726,9	28,0	10 726,9	0,0

	Персонал	6 329,6	6 357,6	28,0	6 357,6	0,0
	Издръжка	4 369,3	4 369,3	0,0	4 369,3	0,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	10 698,9	10 726,9	28,0	10 726,9	0,0
	Персонал	6 329,6	6 357,6	28,0	6 357,6	0,0
	Издръжка	4 369,3	4 369,3	0,0	4 369,3	0,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	11 070,0	11 070,0	0,0	11 070,0	0,0
	1. Издръжка	8 070,0	8 070,0	0,0	8 070,0	0,0
	от тях за:					
	Разходи за централна доставка на лекарствени продукти	8 070,0	8 070,0	0,0	8 070,0	0,0
	2. Субсидии за осъществяване на болнична помощ	3 000,0	3 000,0	0,0	3 000,0	0,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	11 070,0	11 070,0	0,0	11 070,0	0,0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	21 768,9	21 796,9	28,0	21 796,9	0,0
	Общо разходи (I.+II.+III.):	21 768,9	21 796,9	28,0	21 796,9	0,0
	Численост на щатния персонал	511,0	511,0	0,0	511,0	0,0
	Численост на извънщатния персонал	3,0	3,0	,0	3,0	0,0

Планираните средства следва да обезпечат следните дейности:

- вземане на кръв от донори;
- диагностициране на взетата кръв;
- преработка на обработената кръв и кръвни съставки;
- съхранение на кръвните съставки;
- предоставяне и транспорт на лечебните заведения, заявили необходимост от кръв и кръвни съставки и трансфузионен надзор;

- медицинските изделия за вземане, диагностициране, преработване и съхраняване на кръв и кръвни съставки, както и реактивите за имунохематологична диагностика,
- субсидии за лекарствени продукти за пациенти с вродени коагулопатии.

1600.02.06 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „МЕДИКО-СОЦИАЛНИ ГРИЖИ ЗА ДЕЦА В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ, МАЙЧИНО И ДЕТСКО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”

Цели на бюджетната програма:

Стратегическа цел

Създаване на условия за устойчиво подобряване на детското и репродуктивното здраве.

Оперативни цели

Повишаване качеството на медицинските и здравно-социалните грижи за децата в Домовете за медико-социални грижи за деца, както и условията на средата в която се отглеждат;

Осигуряване на дневни медико-социални грижи в подкрепа на децата с увреждания и техните семейства с цел предотвратяване на изоставянето им;

Осигуряване на достъп на децата до 18 години до специализирани медицински дейности, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване в страната и в чужбина;

Осигуряване на достъп до програми за подкрепа на репродуктивните възможности и лечение на безплодието.

Настоящата политика е ориентирана към създаване на условия за устойчиво подобряване на майчиното и детско здраве. Нейното значение се обуславя от факта, че здравето на жените, тяхното репродуктивно поведение и сигурността на майчинството, осигуряват възпроизводството на населението, а оттук и цялостното развитие на страната, особено с оглед на застаряването и увеличаваща се емиграция. Грижите за децата от момента на тяхното зачеване, поставят основите на човешкото здраве и формират здравното поведение на всеки индивид. Те са инвестиция в бъдещите поколения и в просперитета на държавата.

Организационни структури, участващи в програмата:

Домове за медико-социални грижи за деца, лечебни заведения за болнична помощ (включително и Центрове за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания /ЦКО ДУХЗ/), Центрове за майчино и детско здраве (ЦМДЗ), Дневни центрове за рехабилитация на деца (ДЦРД), Център „Фонд за лечение на деца“ и Център за асистирана репродукция

Отговорност за изпълнението на програмата:

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на Министерство на здравеопазването, чрез дирекции „Медицински дейности“, Център „Фонд за лечение на деца“ и Обществения съвет към него; Център за асистирана репродукция с подпомагащата го Комисия и Обществения съвет към него; лечебни заведения за болнична помощ.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ Бюджетна програма -1600.02.06 "Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване" (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Целева стойност			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проектбюджет 2017 г.	Прогноза 2018 г.	Прогноза 2019г.
Продукт/услуга № 1 Разработване на политики, нормативно регулиране и методология				
1.Координация, методично ръководство и контрол на дейността на ДМСГД, ЦКО ДУХЗ, ЦМДЗ, ДЦРД – извършени проверки	бр.	16	40	40
2. Участие в разработване на нормативни документи, методики и стандарти.	бр.	2	3	3
Продукт/услуга № 2 Институционални грижи за деца с медико-социален риск в ДМСГД				
1.Преминали деца на резидентна грижа	бр.	1300	1000	700
- в т.ч. с увреждания	бр.	1000	900	600
2.Брой деца, при които е проведена диагностика и лечение	бр.	1200	900	600
3.Деца на резидентна грижа, включени в рехабилитационни програми	бр.	1200	900	700
4.Проведени леглодни	бр.	221000	170000	11900
5.Използваемост на леглата в дни	дни	160	160	160
Продукт/услуга № 3 Медицински грижи за недоносени деца в ДМСГД				
1.Преминали деца в отделенията за недоносени деца	бр.	580	580	580
2. Проведени леглодни	бр.	20300	20300	20300
3.Използваемост на леглата в дни	дни	200	200	200
Продукт/услуга № 4 Осигуряване на комплексни медицински грижи, за деца с увреждания и хронични заболявания				
1.Брой деца, при които е проведена диагностика и лечение	бр.		1000	2000

2.Брой деца, при което е проведена продължително лечение и/или рехабилитация и/или палиативни грижи	бр.		300	500
3.Брой деца, получили специализирани медицински грижи в дома			100	150
Продукт/услуга № 5 Алтернативни грижи и услуги в общността				
1.Деца от общността, получили дневни грижи	бр.	1300	2000	2500
2.Деца от общността, обхванати с домашни грижи	бр.		1000	3000
Продукт/услуга № 6 осигуряване на диагностика, лечение и специализирани грижи за деца с висок медицински риск, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване				
1.Брой новородени деца, на които е осигурено лечение и преходни грижи извън обхвата на ЗЗО	бр.	220	220	220
2.Брой проведени леглодни	бр.	4400	4400	4400
3.Брой деца с оперативни интервенции по повод вродени сърдечни аномалии, на които е проведено лечение извън обхвата на ЗЗО	бр.	20	20	20
4.Брой проведени леглодни	бр.	440	440	440
5.Брой деца, настанени в ЦНСТ за деца с увреждания с потребност от 24 часови медицински грижи	бр.	72	144	144
6.Брой епизоди на грижа за дете с увреждане, настанено в ЦНСТ	бр.	864	1728	1728
Продукт/услуга № 7 осигуряване на лечение на български граждани под 18-годишна възраст до лечение в страната и чужбина				
1.Деца, за които е подадено заявление за финансиране в ЦФЛД	бр.	1400	1400	1400
2.Деца, получили разрешения за организационно и финансово подпомагане в чужбина	бр.	400	400	400
3.Деца, получили разрешения за организационно и финансово подпомагане в страната	бр.	900	900	900
4.Откази за организационно и финансово подпомагане	бр.	100	100	100
Продукт/услуга № 8 Осигуряване на достъп до финансиране за дейности по асистирана репродукция от ЦАР				
1.Жени/двойки, подали заявления за финансиране в ЦАР	бр.	4800	4800	4800
2.Жени/двойки получили разрешение за финансиране от ЦАР	бр.	4000	4000	4000
3.Сключени договори с лечебни заведения, осъществяващи дейност по асистирана репродукция	бр.	30	30	30
4.Реализирани клинични бременности	бр.	1000	1000	1000

5.Родени деца	бр.	1100	1100	1100
Продукт/услуга № 9				
Изпълнение на дейности по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве				
1.Провеждане на неонатален слухов скрининг на новородени в лечебни заведения, които имат договор по Програмата	бр. изследвания	55 000	60000	63000
2.Провеждане на скрининг за ретинопатия на недоносени деца в УМБАЛ	бр. изследвания	6000	6000	6000
3.Извършване на лабораторни изследвания и консултации в рамките на биохимичен скрининг за бременни за оценка на риска от раждане на дете с болест на Даун, други анеуплоидии, спина бифида, аненцефалия и тежък дефект на коремната стена	бр. изследвания	30000	30000	30000
4.Провеждане на обучения в НЦОЗА за скрининг на аутизъм	бр. обучения	12	15	20
5.Медицински консултации и домашни посещения, осъществени от здравно-консултативните центрове за майчино и детско здраве към областни МБАЛ	бр.	11500	12000	12500
6.Изготвяне на индивидуални комплексни медико-социални планове за деца с хронични заболявания от 17 специализирани експертни комисии за комплексно наблюдение на деца с хронични заболявания към 11 УМБАЛ	бр.	1800	1800	1800

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата:

Външните фактори, които могат да окажат въздействие върху изпълнението на програмата са свързани с възникване на значими природни и предизвикани от човека (антропогенни) бедствия, промени в политическата ситуация, промени в общата нормативна уредба на страната проблеми свързани с договаряне и изпълнение на проекти по Европейските оперативни програми. Затруднения биха могли да възникнат и в резултат на промени в икономическите условия в страната, които да доведат до недостатъчно финансиране и напускане на квалифицирани медицински специалисти.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се набира от информационните системи и отчетните документи на лечебни заведения, НЦОЗА, ЦФЛД, ЦАР, ДМСГД. Информацията се анализира от Дирекция „Медицински дейности“.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходи)

Продукт/ услуга: Разработване на политики, нормативно регулиране и методология

Дейности:

- Разработване на нормативни актове, указания и методики, изготвяне на анализи.
- Контрол по спазване на изискванията, проверка на жалби и сигнали.
- Разработване и участие в осъществяването на проекти по деинституционализация и детско и майчино здраве.

Продукт/ услуга: Институционални грижи за деца с медико-социален риск

Дейности:

- Продължително медицинско наблюдение, профилактика, диагностика, лечение, рехабилитация и специфични грижи за деца с хронични заболявания и медико-социални проблеми, отглеждани в домовете за медико-социални грижи за деца
- Възпитание, обучение и подготовка на децата за социална интеграция и реинтеграция в семейна среда.

Продукт/услуга: Медицински грижи за недоносени деца

Дейности:

- Осигуряване на медицински грижи на недоносени деца до извеждане от недоносеност и връщане в семейството им

Продукт/услуга: Осигуряване на комплексни медицински грижи, за деца с увреждания и хронични заболявания

- подкрепа на семействата на деца с увреждания и хронични заболявания за назначаване и провеждане на ранна диагностика, диагностика, лечение и медицинска и психосоциална рехабилитация;
- продължително лечение и рехабилитация на деца с увреждания и тежки хронични заболявания и обучение на родителите им за поемане на грижата в семейна среда.
- посещения от медицински специалисти за оказване на специфични грижи за деца с увреждания и тежки хронични заболявания, отглеждани в семейна среда и в социална услуга резидентен тип;
- специализирани палиативни грижи.

Продукт/услуга: Алтернативни грижи и услуги в общността

Дейности:

- ❖ здравни грижи, медицинско наблюдение и социална работа, включително в домашна среда за осигуряване на индивидуализирана подкрепа на бременните жени и родителите за опазване на здравето на децата и насърчаване на ранното детско развитие.
- ❖ цялостно обслужване през деня на деца с физически и/или психически увреждания, които се нуждаят от продължителна ежедневна рехабилитация и психотерапевтична подкрепа.

Почасови и целодневни услуги за децата, както и подкрепа на техните семейства в полагането на най-добри грижи за детето им с увреждане, чрез осигуряване на обучение и включване в групи за взаимопомощ.

- ❖ Разкриването на тези продукт/услуги първоначално ще бъде в рамките на бюджетната прогноза.

Продукт/услуга: Осигуряване на диагностика, лечение и специализирани грижи за деца с висок медицински риск, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване

Дейности:

- ❖ Осигуряване извън обхвата на задължителното здравно на диагностика, лечение и наблюдение на деца, родени с недоносеност или екстремно ниско тегло до отпадане на медицинския риск;
- ❖ Осигуряване на лечение и преходни грижи до отпадане на медицинския риск за новородени деца със заболявания, с продължителност надвишаваща минималният престой, заплащан от НЗОК по клинични пътеки и клинични процедури за интензивно лечение;
- ❖ Осигуряване лечението на новородени деца с вродени сърдечни малформации, претърпели сърдечна оперативна интервенция до навършване на 1 годишна възраст, когато продължителността на лечението и постоперативните грижи, надвишава минималния престой, заплащан от НЗОК по клинични пътеки и клинични процедури.

Продукт/услуга: Осигуряване на български граждани под 18-годишна възраст лечение в страната и чужбина

Дейности:

Организационното и финансово подпомагане лечението на деца до 18 години, което не може да бъде осигурено в Република България или не се финансира от Националната здравноосигурителна каса, чрез Център „Фонд за лечение на деца“, вкл. за:

- Диагностични и лечебни процедури;
- Лечение на редки заболявания;
- Лекарствени продукти и медицински изделия;
- Високоспециализирани медицински апарати и уреди за индивидуална употреба от пациента;
- Трансплантация на органи и хемопоеични стволови клетки
- Лечение в страната на заболяване, налагащо трансплантация

Продукт/услуга: Осигуряване на достъп до финансиране за дейности по асистирана репродукция от ЦАР

Дейности:

- Организационно и финансово подпомагане български граждани за извършване на дейности по асистирана репродукция при лица с безплодие, лечимо преди всичко с методите на асистиран репродуктивни техники и по-конкретно чрез ин витро оплождане.

Продукт/услуга Изпълнение на дейности по Националната програма за подобряване на детското и майчино здраве

Дейности:

- Провеждане на неонатален слухов скрининг на новородени в лечебни заведения, които имат договор по Програмата
- Провеждане на скрининг за ретинопатия на недоносени деца в УМБАЛ
- Извършване на лабораторни изследвания и консултации в рамките на биохимичен скрининг за бременни за оценка на риска от раждане на дете с болест на Даун, други анеуплоидии, спина бифида, аненцефалия и тежък дефект на коремната стена
- Провеждане на обучения в НЦОЗА за скрининг на аутизъм
- Медицински консултации и домашни посещения, осъществени от здравно-консултативните центрове за майчино и детско здраве към областни МБАЛ
- Изготвяне на индивидуални комплексни медико-социални планове за деца с хронични заболявания от 17 специализирани експертни комисии за комплексно наблюдение на деца с хронични заболявания към 11 УМБАЛ

Принос за изпълнение на целите на програмата ще имат операции реализирани по линия на Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г. и Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г. - Приоритетна ос 1 „Регионална здравна инфраструктура” на Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г. и Приоритетна ос 2 „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	1600.02.06 Бюджетна програма ”Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване”	Проектобюджет	Прогноза	Разлика к.3-к.2	Прогноза	Разлика к.5-к.3
		2017 г.	2018 г.		2019 г.	
	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:	22 970,7	23 045,4	74,7	23 045,4	0,0
	Персонал	14 757,2	14 831,9	74,7	14 831,9	0,0
	Издръжка	8 213,5	8 213,5	0,0	8 213,5	0,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	22 970,7	23 045,4	74,7	23 045,4	0,0
	Персонал	14 757,2	14 831,9	74,7	14 831,9	0,0
	Издръжка	8 213,5	8 213,5	0,0	8 213,5	0,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	28 790,0	28 790,0	0,0	28 790,0	0,0
	1. Издръжка	4 490,0	4 490,0	0,0	4 490,0	0,0
	от тях за:					
	Разходи за изпълнение на Национални програми	2 490,0	2 490,0	0,0	2 490,0	0,0
	Разходи за централна доставка на лекарствени продукти	2 000,0	2 000,0	0,0	2 000,0	0,0
	2. Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	24 000,0	24 000,0	0,0	24 000,0	0,0
	3. Субсидии за осъществяване на болнична помощ	300,0	300,0	0,0	300,0	0,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	I.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	28 790,0	28 790,0	0,0	28 790,0	0,0
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	51 760,7	51 835,4	74,7	51 835,4	0,0
	Общо разходи (I.+II.+III.):	51 760,7	51 835,4	74,7	51 835,4	0,0
	Численост на щатния персонал	1 414	1 414	0	1 414	0
	Численост на извънщатния персонал	10	10	0	10	0

Планираните средства по бюджетната програмата са

- за дейности на Център „Фонд за лечение на деца” – за лечение на деца до 18-годишна възраст;
- обезпечаване дейността на Центъра за асистирана репродукция;
- Национална програма за подобряване на майчиното и детско здраве /2014-2020 г./
- за дейностите на Домове за медико-социални грижи за деца
- Субсидии за лечебните заведения за болнична помощ, предоставящи услуги за деца в медицински риск.

БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1600.03.01 “ДОСТЪПНИ И КАЧЕСТВЕНИ ЛЕКАРСТВЕНИ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИ ИЗДЕЛИЯ”

Цели на бюджетната програма: Осигуряване на лекарствени продукти и медицински изделия, които отговарят на стандартите за качество, безопасност и ефикасност.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция Лекарствена политика, МЗ,

Изпълнителна агенция по лекарствата

Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти.

Отговорност за изпълнението на програмата – Министерства на здравеопазването - Дирекция “Лекарствена политика”, Изпълнителна агенция по лекарствата и Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

1600.03.01 Бюджетна програма ”Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия” (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Целева стойност				
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проектобюджет 2017 г.	Прогноза 2018 г.	Прогноза 2019г.
Продукт/услуга:					
Отпускане на лекарствени продукти					
1.Издадени разрешения за употреба на лекарствени продукти	бр.	310	290	290	
2.Извършени промени в разрешенията за употреба	бр.	3910	4220	4210	
3.Извършени подновявания на разрешение за употреба	бр.	320	330	330	
4.Издадени разрешения за провеждане на клинични изпитвания с лекарствени продукти	бр.	200	210	215	
5.Издадени уведомления за провеждане на неинтервенционални изпитвания/съществени промени/СП/	бр.	21	21	21	
6.Издадени разрешения за реклама на лекарствени продукти	бр.	250	270	300	

7.Извършени анализи за контрол на качеството	бр.	500	500	500
8.Извършени инспекции по ЗККК	бр.	64	65	65
9.Извършени проверки по ЗЛПХМ	бр.	600	620	640
10.Издадени сертификати по чл. 69 и чл. 70 от ЗЛПХМ	бр.	50	60	60
11.Издадени сертификати по сертификатната схема на СЗО	бр.	735	770	775
12.Издадени разрешения/промени за производство/внос	бр.	20	25	25
13.Издадени разрешения/промени за търговия на едро с ЛП	бр.	30	35	35
14.Издадени разрешения/промени за търговия на дребно с ЛП	бр.	350	360	370
15.Издадени регистрации за дейности с активни вещества	бр.	2	3	3
<u>Продукт/услуга:</u>				
<u>Медицински изделия</u>				
1.Издадени разрешения/промени за търговия на едро с медицински изделия	бр.	70	65	60
2.Регистрация/промени на медицински изделия	бр.	11	11	10
3.Издадени разрешения/промени за провеждане на клинични изпитвания с медицински изделия	бр.	2	3	4
4.Извършени проверки по ЗМИ	бр.	30	35	35
<u>Продукт/услуга:</u>				
<u>Лечебна дейност</u>				
1.лекувани болни:				
- СПИН	бр.	1 392	1 614	1 872
- туберкулоза	бр.	2 622	2 412	2 218
- психически и поведенчески зависимости	бр.	3 900	4 000	4 050

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата:

1. Промяна в нормативната база;
2. Промяна в терапевтичните схеми на лечение;
3. Значително увеличаване на заболяемостта при отделни групи заболявания.

Информация за наличността и качеството на данните

- отчети на дирекции в Министерство на здравеопазването;
- отчет на Изпълнителната агенция по лекарствата;
- отчети на НСЦРЛП.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	1600.03.01 Бюджетна програма ”Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия”	Проектобюджет	Прогноза	Разлика к.3-к.2	Прогноза	Разлика к.5-к.3
		2017 г.	2018 г.		2019 г.	
	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:	7 079,1	7 118,6	39,5	7 118,6	0,0
	Персонал	5 567,6	5 607,1	39,5	5 607,1	0,0
	Издръжка	1 511,5	1 511,5	0,0	1 511,5	0,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	7 079,1	7 118,6	39,5	7 118,6	0,0
	Персонал	5 567,6	5 607,1	39,5	5 607,1	0,0
	Издръжка	1 511,5	1 511,5	0,0	1 511,5	0,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	20 852,0	20 852,0	0,0	20 852,0	0,0
	1. Издръжка	20 852,0	20 852,0	0,0	20 852,0	0,0
	от тях за:					
	Разходи за централна доставка на лекарствени продукти	20 852,0	20 852,0	0,0	20 852,0	0,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	20 852,0	20 852,0	0,0	20 852,0	0,0
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	27 931,1	27 970,6	39,5	27 970,6	0,0
	Общо разходи (I.+II.+III.):	27 931,1	27 970,6	39,5	27 970,6	0,0
	Численост на щатния персонал	249	249	0	249	0
	Численост на извънщатния персонал	9	9	0	9	0

Планираните средства в тригодишната бюджетна прогноза за периода 2016-2018 г. следва да обезпечат дейността:

- на Изпълнителна агенция по лекарствата;

- на Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти;

Планират се средства за доставка на лекарствени продукти по Наредба 34 от 2005 г. за лекарствени продукти за пациенти със СПИН, туберкулоза и зависимости.

1600.04.00 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „АДМИНИСТРАЦИЯ“

Цели на бюджетната програма:

Изпълнението на дейностите по програмата водят до осигуряване на нормалното функциониране на администрацията, обезпечаване и повишаване ефективността на осъществяваните работни процеси, оптимално използване на ресурсите, адекватна и ефективна система за финансово управление и контрол в Министерството на здравеопазването.

В програмата министерството планира дейностите и разходите за тях по предоставяне на услуги, насочени вътре към организацията и имащи важно значение за изпълнението на основните програми и предоставянето на продуктите/услугите по тях към външни за министерството бенефициенти.

Дейностите по програмата са насочени към създаване условия за изпълнението на всички бюджетни програми, включени в структурата на програмния бюджет на Министерството на здравеопазването.

Организационни структури, участващи в програмата:

Министерството на здравеопазването

Инспекторат,

Дирекция „Административно-информационно обслужване и човешки ресурси”,

Дирекция Финансово-стопански дейности и управление на собствеността”,

Дирекция „Връзки с обществеността”,

Дирекция „Вътрешен одит”,

Дирекция „Управление на държавното участие в търговските дружества”,

Дирекция „Международни дейности, проекти и програми”

Дирекция „Нормативно регулиране и обществени поръчки в здравеопазването”

Дирекция „Медицински дейности“ в областта на отбранително-мобилизационната подготовка и медицинското осигуряване на населението във военно време и при бедствия, както и дейности в областта на образованието и квалификацията на медицинските специалисти.

Регионални здравни инспекции

В бюджетната програма са включени дейности, с които се съдейства на експерти, пряко ангажирани към изпълняваните бюджетни програми; осигурява се технически дейността на специализираната администрация и дейностите по административното обслужване на гражданите.

Отговорност за изпълнението на програмата

Министерството на здравеопазването – Инспекторат, дирекция „Административно-информационно обслужване и човешки ресурси”, дирекция „Финансово-стопански дейности и управление на собствеността”, дирекция „Връзки с обществеността”, дирекция „Вътрешен одит”, дирекция „Управление на държавното участие в търговските дружества”, дирекция „Международни дейности, проекти и програми” и дирекция „Нормативно регулиране и обществени поръчки в здравеопазването”. Дирекция „Медицински дейности“ в областта на отбранително-мобилизационната подготовка и медицинското осигуряване на населението във военно време и при бедствия, както и дейности в областта на образованието и квалификацията на медицинските специалисти.и Регионални здравни инспекции.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1600.04.00 Бюджетна програма „Администрация”	Целева стойност			
	Мерна единица	Проектбюджет 2017 г.	Прогноза 2018 г.	Прогноза 2019 г.
Осигуряване на медицинска помощ на населението при бедствия, аварии и катастрофи и други епидемични ситуации				
1. Изготвени планове за медицинско осигуряване на населението при бедствия, аварии и катастрофи	бр.	1	1	1
2. Изготвени указания	бр.	2	2	2
3. Проведени срещи	бр.	1	1	1
4. Проведени обучения и семинари	бр.	1	1	1
5. Обучени лица	бр.	56	56	56
6. Денонощни дежурства за медицинско осигуряване на населението	бр.	365	365	365
7. Изготвени информационни бюлетини за медицинската обстановка	бр.	730	730	730
8. Обработени случаи на бедствия, аварии и катастрофи с повече от 3 пострадали	бр.	140	145	145

Отбранително-мобилизационна подготовка и медицинско осигуряване на населението във военно време				
1. Изготвени планове	бр.	1	1	1
2. Изготвени указания	бр.	1	1	1
3. Проведени срещи	бр.	1	1	1
4. Проведени обучения	бр.	1	1	1
5. Проведени тренировки	бр.	2	2	2
6. Денонощни дежурства за поддържане на готовността на администрацията	бр.	365	365	365
7. Участия в учения	бр.	2	2	2
8. Участия в работни групи	бр.	4	4	4
<u>Признаване на професионална квалификация и на специалност в областта на здравеопазването</u>				
1. Издадени удостоверения за признаване на професионална квалификация или специалност	бр.	70	70	70
2. Прекратени процедури за признаване на професионална квалификация или специалност	бр.	20	20	20
3. откази за признаване на професионална квалификация или специалност.	бр.	10	10	9
<u>Удостоверения за професионална квалификация и специализация, придобити в Република България</u>				
1. Издадени удостоверения в нормативно определени срок	бр.	1100	1100	1100
<u>Временно упражняване на медицински дейности в Република България от граждани на страни - членки на Европейския съюз, и на държави от Европейското икономическо пространство</u>				
1.Издадени уведомления до заявителите	бр.	15	15	15
2.Уведомления до съсловните организации	бр.	15	15	15
3. Изготвяне на точен и пълен списък на лицата, подали декларация за временно упражняване на медицински дейности в Република България	бр.	1	1	1
<u>Дейности за специализанти</u>				
1. Планиран брой отпуснати места за специализанти за съответната година	бр.	500	500	500
2. Планиран брой места за специализанти за съответната година с финансиране на таксата за теоретично обучение от държавата	бр.	500	500	500
3.Общ брой специализанти, обучавани на места, финансирани от държавата през съответната година и с финансиране на таксата за теоретично обучение от държавата	бр.	650	640	640

Други дейности				
1.Проверки от Инспекторат	бр.	20	22	23
2.Одитни агажменти – Вътрешен одит	бр.	15	15	15
Финансово –стопанско и счетоводно обслужване				
1.Изготвяне на планове, отчети и доклади свързани със финасво-счетоводните дейности	бр.	15	15	15
2.Изготвяне на отчети за касово изпълнение на бюджета по елементи на ЕБК	бр.	16	16	16
3.Изготвени справки и отчети за разхода на гориво и консумативи	бр.	30	30	30
4.Изготвени финансови отчети за изпълнение на международни и национални програми и др.	бр.	12	12	12
5.Изготвени, приети и осчетоводени финансови документи (ПКО, РКО, АО, банкови плащания) и фактури	бр.	31 300	31 300	31 300
6.Счетоводни операции обвързани с дейността на МЗ	бр.	33 000	33 000	33 000
7.Извършени процедури по преоценка и обезценка на финансови активи, вземания и задължения и обезценка на нефинансови дълготрайни активи, бракуване на дълготрайни активи и материални запаси и годишна инвентаризация	бр.	5	5	5
8.Изготвяне на справки свързани с финансовата дейност, вкл. служебни бележки и удостоверения	бр.	1500	1500	1500
9.Изготвени доклади, справки и отчети за служебните, трудовите правоотношения, вкл. осигурителни и данъчни справки	бр.	1000	1000	1000
10.Изготвени на образци УП2	бр.	50	50	50

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата:

Промяна в Устройствения правилник на министерството

Информация за наличността и качеството на данните

Министерството на здравеопазването – Инспекторат, дирекция „Административно-информационно обслужване и човешки ресурси”, дирекция Финансово-стопански дейности и управление на собствеността”, дирекция „Връзки с обществеността”, дирекция „Вътрешен одит”, дирекция „Управление на държавното участие в търговските дружества”, дирекция „Международни дейности, проекти и програми” и дирекция „Нормативно регулиране и обществени поръчки в здравеопазването”. Дирекция „Медицински дейности“ в областта на отбранително-мобилизационната подготовка и медицинското осигуряване на населението във военно време и при

бедствия, както и дейности в областта на образованието и квалификацията на медицинските специалисти.

В тази бюджетна програма се изпълняват дейностите, които подпомагат изпълнението на останалите бюджетни програми за постигането на стратегическите цели на Министерство на здравеопазването. Тъй като дейностите обслужват предоставянето на услугите, формиращи програмите във всички области на политиките, разходите за тях са изведени в самостоятелна Бюджетна програма „Администрация”.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Участие в разработването и съгласуването на проекти на нормативни актове;
- Процесуално представителство на министерството пред съдилищата;
- Разработване на проектобюджет на министерството в програмен формат и по Единна бюджетна класификация;
- Отчет на изпълнението на бюджета, средствата от европейския съюз и чужди средства;
- Разпределение на бюджетните в системата на Министерство на здравеопазването;
- Счетоводно и касово отчитане, изготвяне на оборотни ведомости и годишен баланс;
- Деловодно обслужване и опазване на класифицираната информация;
- Програмно и техническо осигуряване на администрацията на министерство на здравеопазването;
- Материално-техническо снабдяване и транспортното обслужване;
- Протоколната дейност на министерството и организиране на дейности;
- Управление и организационно развитие на човешките ресурси;
- Отбранително-мобилизационната подготовка и медицинското осигуряване на населението във военно време и при бедствия;
- Спазване на изискванията на Закона за защита на класифицираната информация и други нормативни актове, регламентиращи защитата на класифицираната информация.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	1600.04.00 Бюджетна програма „Администрация”	Проектобюджет 2017 г.	Прогноза 2018 г.	Разлика к.3-к.2	Прогноза 2019 г.	Разлика к.5-к.3
	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:	11 135,0	11 186,2	51,2	11 186,2	0,0
	Персонал	7 485,2	7 536,4	51,2	7 536,4	0,0
	Издръжка	3 649,8	3 649,8	0,0	3 649,8	0,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	11 135,0	11 186,2	51,2	11 186,2	0,0
	Персонал	7 485,2	7 536,4	51,2	7 536,4	0,0

	Издръжка	3 649,8	3 649,8	0,0	3 649,8	0,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II	Администрирани разходни параграфи по бюджета	6 024,1	5 545,7	-478,4	5 536,1	-9,6
	1. Издръжка	4 998,6	4 998,6	0,0	4 998,6	0,0
	от тях за:					
	Разходи за придобиване на специалност	4 998,6	4 998,6	0,0	4 998,6	0,0
	2. Субсидии за нефинансови предприятия	36,0	36,0	0,0	36,0	0,0
	3. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	989,5	511,1	-478,4	501,5	-9,6
II	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	6 024,1	5 545,7	-478,4	5 536,1	-9,6
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	17 159,1	16 731,9	-427,2	16 722,3	-9,6
	Общо разходи (I.+II.+III.):	17 159,1	16 731,9	-427,2	16 722,3	-9,6
	Численост на щатния персонал	397	397	0	397	0
	Численост на извънщатния персонал	32	32	0	32	0

В бюджетната програма са планираните средства за финансиране на дейности:

- които подпомагат изпълнението на останалите програми за постигането на стратегическите цели на Министерство на здравеопазването;
- за отбранително-мобилизационна подготовка;

Планираните администрирани разходи в тригодишната бюджетна прогноза за периода 2017 г. – 2019 г. следва да обезпечат дейности:

За финансирани от държавата специализанти, които ще продължат да се финансират по реда на отменената *Наредба № 34/29.12.2006г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването* и тези, които ще се финансират по реда на действащата Наредба № 1.